

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Gárdony Város Önkormányzata

2019-2024

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés	4
Demográfiai adatok.....	5
Értékeink, küldetésünk.....	12
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
1.1. A program készítését el író jogszabályi környezet rövid bemutatása	15
1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.....	19
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	23
2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	23
2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	29
2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőségi szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	30
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlőségi	311
3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet.....	322
3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	388
3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	49
3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	511
3.5. Lakhatás egyéb jellemzői, telepek, szegregátumok helyzete	555
3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	566
3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	633
3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.....	64
3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	64
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlőségi, gyermekszegénység	655
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)	655
4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlőségi	700
4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	711
4.4. A gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlőségi.....	777
4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	811
5. A nők helyzete, esélyegyenlőségi	822
5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlőségi.....	822
5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	855
5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe.....	855
5.4. A nők érdekes szak, családon belüli érdekes	866
5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások.....	866
5.6. A nők szerepe a helyi közéletben.....	866
5.7. A nők helyi szinten fokozottan érintett társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	877
5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	877
6. Az idős helyzet, esélyegyenlőségi	888
6.1. Az idős korú népesség főbb jellemzői.....	888

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete.....	89
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	922
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen.....	955
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	966
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	977
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	977
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei	1000
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	1022
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	1044
8. Helyi partnerség, lakossági önszervezések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	1055
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	1077
Jövő képünk	1077
Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	1088
Megvalósítás	1155
A megvalósítás előkészítése.....	1155
A megvalósítás folyamata.....	1155
Monitoring és visszacsatolás.....	1166
Nyilvánosság.....	1166
Kötelezettségek és felelősség.....	1166
Elfogadás módja és dátuma.....	1188

Helyi Esélyegyenl ségi Program (HEP)

Bevezetés

Az egyenl bánásmódról és az esélyegyenl ség el mozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) szerint az esélyegyenl ségi program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést, és el segítse az egyes veszélyeztetett társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenl ségét. Ez Magyarország mindenkori kormányának, az önkormányzatoknak, továbbá ezek intézményeinek, illetve a civil szervezeteknek és a társadalom tagjainak is egyaránt feladata. A települési önkormányzat az Ebktv. 31. § (1) bekezdése alapján öt évre szóló helyi esélyegyenl ségi programot fogad el, melynek időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzés esetleges megváltozását – az Ebktv. 31. § (4) bekezdése értelmében – két évente áttekinti, és szükség esetén felülvizsgálja. Összhangban az Ebktv. helyi esélyegyenl ségi programok elkészítésének szabályaival, valamint az esélyegyenl ségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenl ségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Gárdony Város Önkormányzatának képviselő-testülete, a Gárdony városban élő egyenl bánásmóddhoz való jogát elismerve, a Helyi Esélyegyenl ségi Programjában rögzíti az esélyegyenl ség megvalósulása érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Helyi Esélyegyenl ségi Programjával összehangolja a település egyéb releváns dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenl ségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenl ségi Program megalapozását szolgálja.

A mindenkori számára egyenl esélyeket biztosító társadalom megköveteli a társadalmi érvényesülést gátló akadályok elmozdítását, valamint egy olyan légkör kialakítását, melyben a sokféleség a társadalmi-gazdasági élet forrását jelenti.

Az elvárások alapján az országok – régiók, kistérségek, települések – feladata a társadalmi egyenl tlenségek csökkentése.

Az esélyegyenl ség biztosítása és el mozdítása jól elkülöníthető fogalmak, melyek egyben egymást kiegészíthető célokat jelölnek meg:

-) az esélyegyenl ség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is,
-) az esélyegyenl ség el mozdítása aktív cselekedet, melynek eredményeként a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel.

Az esélyegyenl ség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha mindkét cél egyszerre teljesül: az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik.

Ennek érdekében a fogadókésztséget fejleszteni kell, ki kell alakítani

-) a megkülönböztetés tilalmát,
-) az egyenl bánásmódot,

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

-) az emberi méltóság tiszteletben tartását,
-) a társadalmi szolidaritást.

Az esélyegyenlőség pozitív befolyásolásához megteremtendő intézkedéseket kell kidolgozni, melynek stratégiai terve az esélyegyenlőségi program. A program része

-) a körülmények, részletes helyzetelemzés,
-) az alapelvek, célok meghatározása,
-) a továbblépés lehetőségeinek megkeresése a partnerségi megközelítés lehetőségeinek számbavételével.

Az esélyegyenlőség előmozdítása konkrét, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések végrehajtásával érhető el. Ennek érdekében az állami intézkedések keretén belül a területet érintő szabályozás olyan lehetőségeket biztosít, melyek a közösségi erőforrások leghatékonyabb felhasználását teszik lehetővé.

A település bemutatása

Gárdony a Velencei-tó déli partján, a Dunántúl kapujában fontos útvonalak találkozásában fekszik. A fővárostól 45 km-re, Székesfehérvártól 20 km-re, 6260,5 hektár területen terül el.

A tópartnak Velencétől jó közúti kapcsolata van keresztirányban Pusztaszabolcs-Adonyon át a 6-os úttal (Dunaújváros) és a Duna vonalával, valamint Nadap-Lovasberényen át a Vértes tájaival. Partjait északon az M7-es autópálya, délen a Budapest-Nagykanizsa vasútvonal és a 7-es főút fogja közre. Ezekből következik, hogy jól és viszonylag könnyen megközelíthető az ország nyugati és keleti részéről is.

A tó vize, a kedvező éghajlat, a természeti adottságai országos jelentőségű területté tette a települést. Gárdony a Velencei-tavi üdülő körzet közigazgatási, ellátó, idegenforgalmi központja. Három városrészből áll: Gárdony, Agárd, Dinnyés. Gárdony városias településrész, széleskörű kereskedelmi, és kulturális szolgáltatásokkal. Agárd kertváros jellegű, sok hétvégi házzal és idegenforgalmi létesítményekkel. Dinnyés csendes, természeti értékekben gazdag, az ökoturizmus célpontja.

Demográfiai adatok

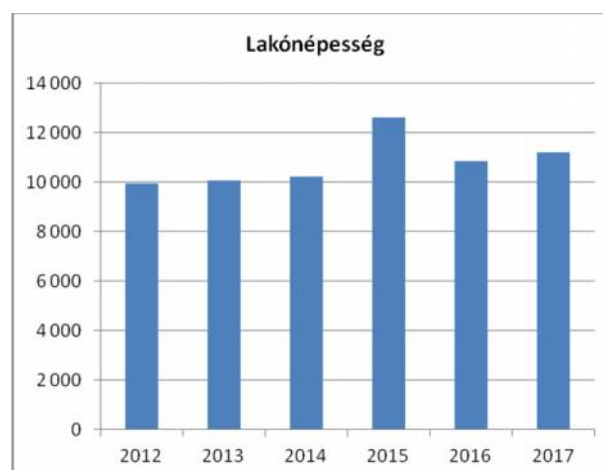
A lakónépesség számának változása az elmúlt öt év adatait tekintve összességében folyamatos növekedést mutat. A legmagasabb növekedés 2014-ről 2015 évre történt. Ennek oka a következő adatokat is figyelembe véve leginkább a településre beköltözések miatt van.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	F	Változás
2012	9 952	bázis év
2013	10 041	100,9%
2014	10 206	101,6%
2015	10 688	104,7%
2016	10 855	101,7%
2017	11 204	103,2%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 65 év feletti férfiak száma is emelkedést mutat, ami kedvező tendencia, hiszen a férfiak születéskor várható átlagos élettartama a nők között viszonyítva általában alacsonyabb. Ebben a korcsoportban a nők létszámának növekedésével nagyjából azonos mértékben növekedett a férfiak száma is, ám az országos adatokhoz hasonlóan itt is magasabb a nők száma az azonos korú férfiakénál.

2. számú táblázat – Változóan növekvő népesség korcsoportjai nemek szerint

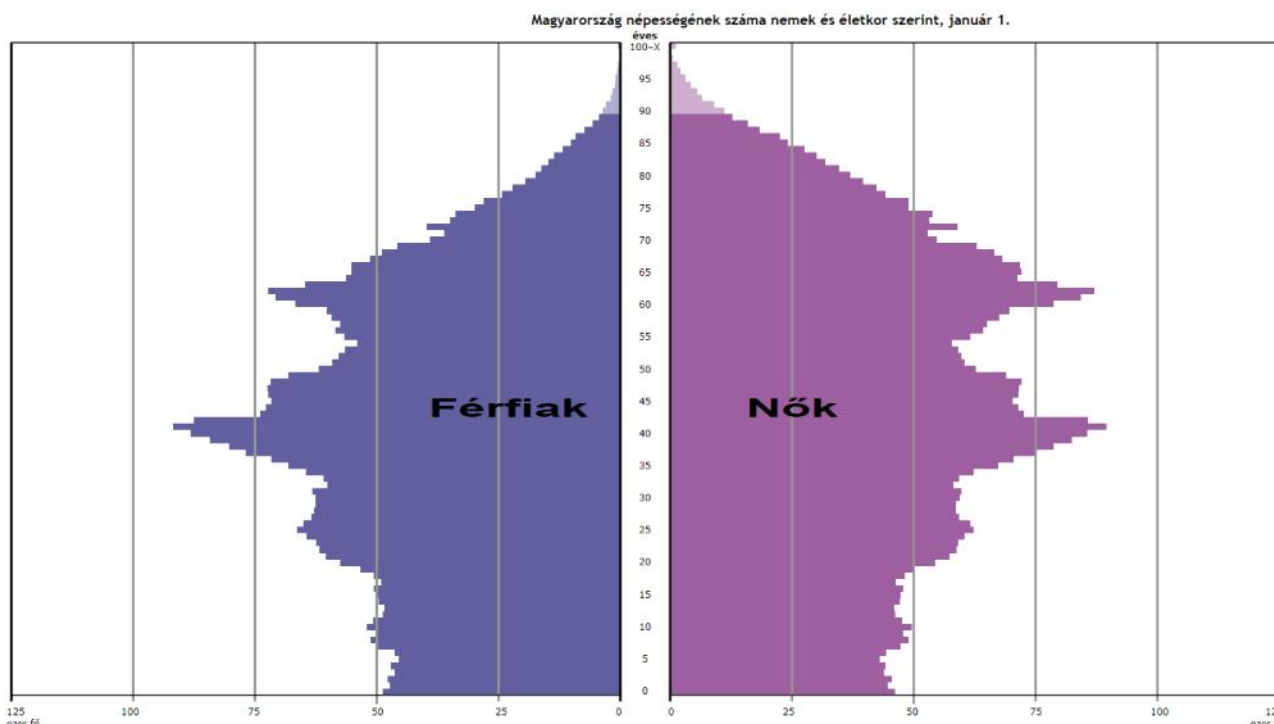
Állandó népesség száma (f)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0-14 éves férfiak	692	712	729	725	741	753	754	764	794	830	881
0-14 éves nők	605	628	642	651	671	666	696	692	707	766	789
60-64 éves férfiak	315	317	325	348	362	347	362	385	412	424	399
60-64 éves nők	341	349	375	392	412	398	401	426	439	471	481
65-X éves férfiak	623	675	703	727	765	805	861	892	944	965	993
65-X éves nők	875	913	941	950	992	1 060	1 103	1 153	1 211	1 249	1 304

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A férfiak száma születéskor általában meghaladja a nőkét (2016-ban Magyarországon ez a többlet a 2,7%-os mérték volt), és ez az arány csökkenő tendenciával ugyan, de egészen a 47 éves korosztályig fennállt. Ezt követően az életkor előrehaladásával fokozatosan csökkent a férfiak aránya, míg nem a 90 éves kort meghaladva már csak 24% a férfiak aránya, a nőké pedig 76%.

Tehát a középkorúaktól kezdve átbillen a nemek aránya a nők javára, ami idősebb korban kezd egyre erőteljesebbé válni (a 48 éveseknél még csak 0,2% eltérést jelentett a nők javára, az 58 éveseknél 6,4%-ot, a 68 éveseknél 15,2%, a 78 éveseknél 31,4%, a 88 éveseknél pedig már 47,2% ez az eltérés). A nők születéskor várható átlagos élettartama jelentősen eltér a férfiakétól pozitív irányban.

A népesség idősödése országosan jellemző, hosszú távú trend Magyarországon, ahogy azt az „urna”, vagy „hagyma” alakú korfa is mutatja, ami a fogyó népességet jelképezi.

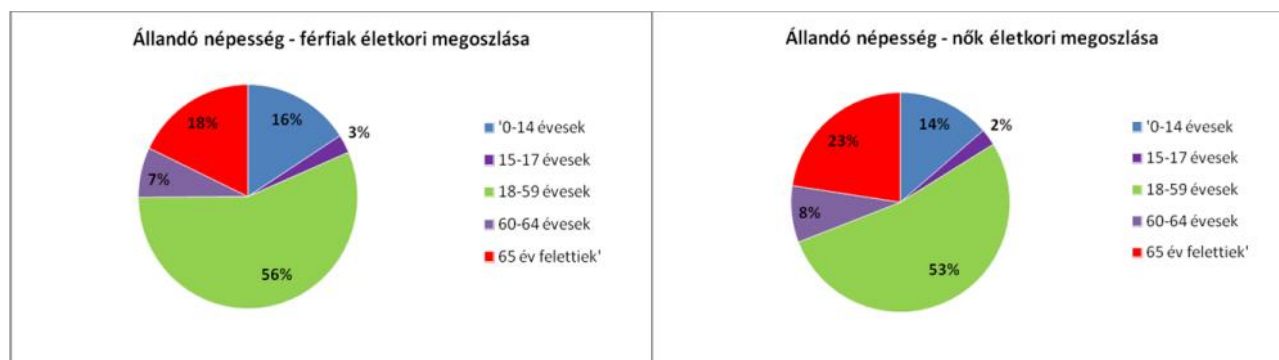

Forrás: <http://www.ksh.hu/interaktiv/korfak/orszag.html>

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2017-es év adatai)

Korcsoport	F			Az állandó népességben a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	5 546	5 776	11 322	48,98%	51,02%
0-2 évesek			310	2,74%	
0-14 éves	881	789	1 670	7,78%	6,97%
15-17 éves	147	143	290	1,30%	1,26%
18-59 éves	3 126	3 059	6 185	27,61%	27,02%
60-64 éves	399	481	880	3,52%	4,25%
65 év feletti	993	1 304	2 297	8,77%	11,52%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség összetételében a férfiak és a nők aránya az országos átlagnak megfelelően a korcsoportok többségében azonos arányokat mutat.

Az állandó népesség életkor szerinti bontásából látszik, hogy az állandó népesség teljes számából a legnagyobb arányt az aktív korú 18-59 éves népességszám teszi ki, melyben a férfiak aránya nagyobb a nőknél, ugyanakkor a 60 év feletti népességszámában a nők aránya magasabb a férfiakénál.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	F		Változás
	2001	2011	F
15 éves gyermekek száma	n.a.	n.a.	n.a.
16 éves gyermekek száma	87	116	29
17 éves gyermekek száma	106	99	-7
Összesen	193	215	22

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A legutóbbi népszámlálási adatok alapján megállapítható, hogy a településen a 15, 16, 17 éves fiatalok száma minimális mértékben emelkedett a népszámlálási periódusok között.

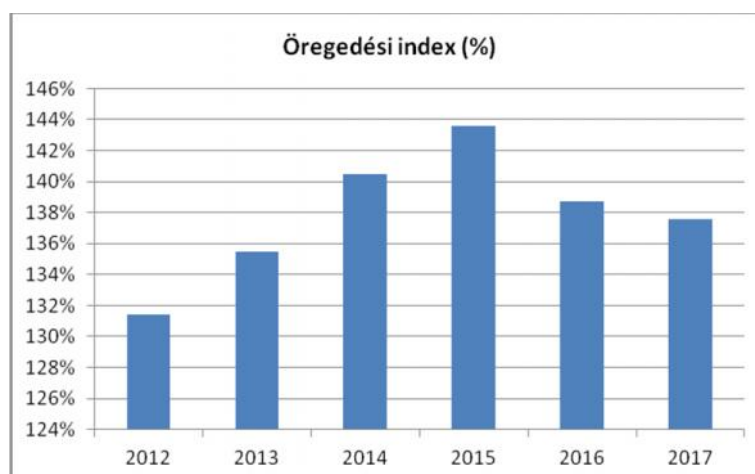
3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (f)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (f)	Öregedési index (%)
2012	1 865	1 419	131,43%
2013	1 964	1 450	135,45%
2014	2 045	1 456	140,45%
2015	2 155	1 501	143,57%
2016	2 214	1 596	138,72%
2017	2 297	1 670	137,54%

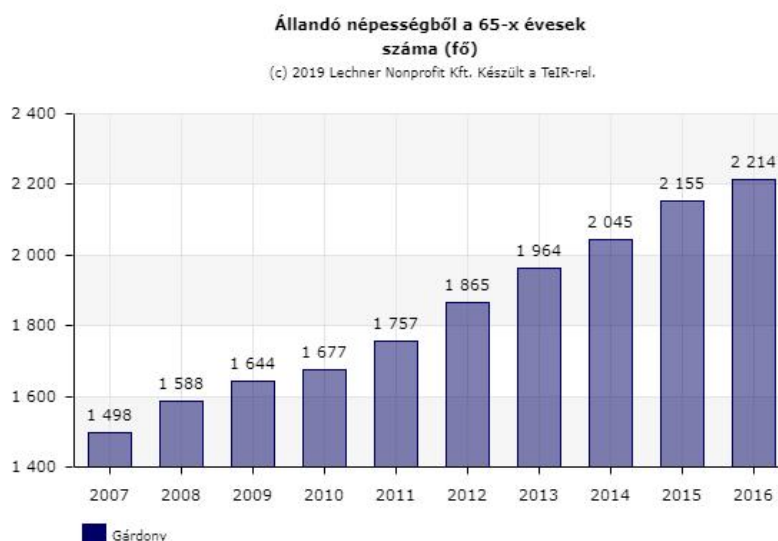
Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

Gárdony városban a népességszám alakulásában inkább folyamatos, dinamikus emelkedés figyelhető meg. A népesség idősödése az országos átlag feletti (2017-ben 128,5% volt az országos átlag). Az értékek növekedési üteme lassú, esetenkénti csökkenés is látható. Az utolsó két évben a csökkenés volt a jellemző.

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattiira mennyi 65 éven felüli jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettek vannak többen, és a település elöreged. Gárdonyban az öregedési index jóval 100 felett van. Ez azt jelenti, hogy a település elöreged. Ezt igazolja az alábbi, természetes szaporodást bemutató tábla is, mely minden évben negatív értékeket mutat. Tehát az elöregedésnek egyik oka a negatív természetes szaporodás, illetve a településre beköltözők között nagyobb számban fordulnak el az idősebb korosztályból, akik nyugdíjas éveikre választják Gárdonyt lakóhelyüknek.

Tíz éves időintervallumot vizsgálva kitűnik, hogy Gárdonyban is folyamatos a lakosságszám emelkedés, a 65 év felettiiek vonatkozásában (2017-ben 2 297 fő). A 2007-es bázisához viszonyítva 2017-ben 53%-kal több lakos tartozott ebbe a korcsoportba.

A belföldi vándorlások kiszámítása úgy történik, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat a település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

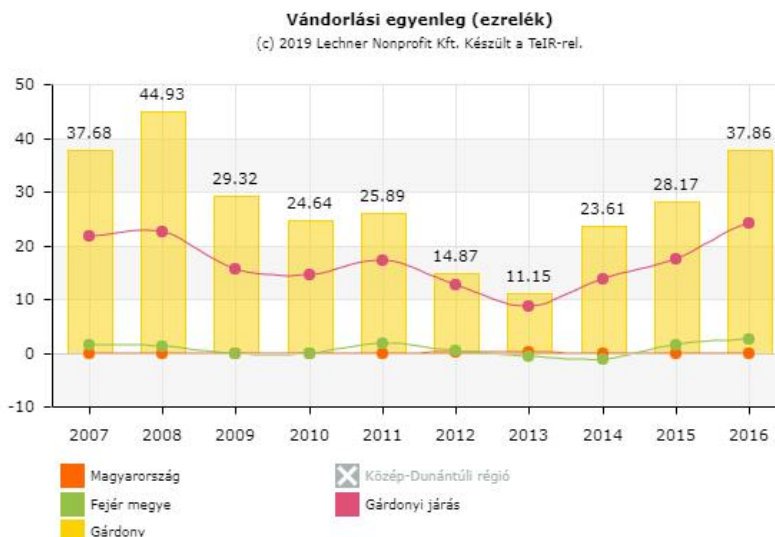
Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg
2012	361	265	96
2013	357	246	111
2014	482	321	161
2015	494	238	256
2016	711	356	355
2017	755	391	364

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások tábla adatai mutatják, hogy Gárdony vonzereje minden évben magas, és folyamatosan emelkedik, mivel az odavándorlások adatai magasabbak az elvándorlásokénál. A

legmagasabb érték 2017-ben volt. Leginkább a megyeszékhelyről való betelepülés jellemző, amely hosszabb távon is biztosítja a település jövőjét, és intézményeinek megfelelő kihasználtságát.

A természetes szaporodás az élve születések és a halálozások számának különbségét mutatja meg. Az elmúlt 5 évben a reprodukciós arány összességében negatív irányba toldott el (főként a 2017-es évben). Ez egy kedvezőtlen folyamat tekintve, hogy a hat vizsgált év közül egyikben sem haladta meg a születések száma a halálozásokét.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

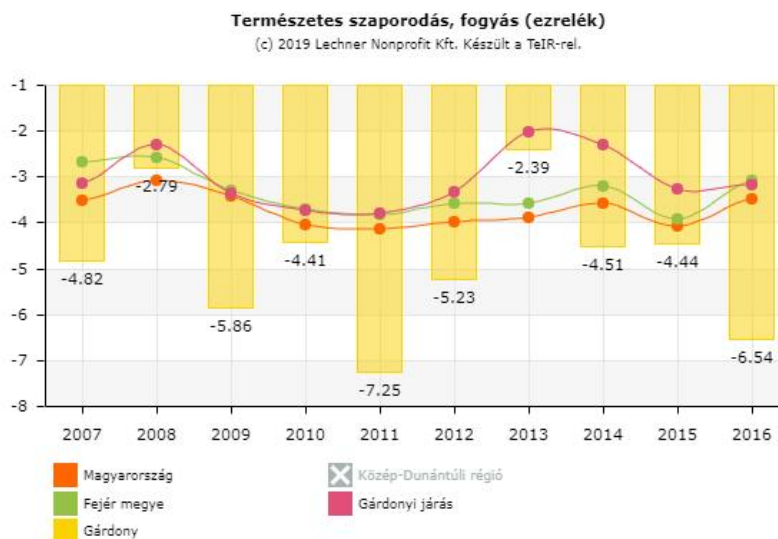
Év	Élveszületések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2012	83	135	-52
2013	89	113	-24
2014	104	150	-46
2015	80	136	-56
2016	95	166	-71
2017	83	165	-82

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az elmúlt 10 évet vizsgálva településünkön az élveszületések és a halálozások különbsége ezer lakosra vetítve két év kivételével kedvezőtlenebbül alakult az országos értékeknél.

A halálozások száma 2009 óta emelkedik, de ennek fő oka, hogy a településen működő Aranybárka Egyház Idősek és Pszichiátriai Betegek Otthona egyre több személyt lát el, akik idősek, krónikus betegségük miatt nem is hagyják el az intézményt, és itt, a településünkön hunynak el.

Az élveszületések idősoros adatait vizsgálva azonban megállapítható, a megszületett gyermekek száma egyik évben sem csökkent évi 80 fő alá, ami azt jelenti, hogy a város gyermekintézményeinek megbízható utánpótlása lesz a településen lakó családok köréből is.

A természetes reprodukció növekedése természetesen nagyon sok körülmény komplex változásának következménye lehet, amelynek befolyásolása meghaladja a települési önkormányzat lehetőségeit. Azonban olyan humán erőforrás beruházást érint a stratégiai tervben, mint a Helyi Esélyegyenlőségi Program, törekedni kell azt a szemléletet érvényre juttatni, hogy a településen élő érintett családokban meglévő gyermekvállalási ambíciók kedvező környezetet kapjanak a megvalósításhoz.

A település a korábbi egyszeri községből (első okleveles említése 1424-ből való) 1970. január 1-jétől lett nagyközség, 1984-től városi jogú nagyközség (városkörnyéki székhely, 14 település tartozott hozzá), majd 1989. március 3-tól városi rangot ért el.

A város kereskedelmi és szolgáltató hálózata jól kiépített. ABC-áruházak és több iparcikk-üzlet várja a vásárlókat. Számos étterem, vendéglő és csárda, különböző kategóriájú hotel, motel, panzió, kemping, jól kiépített strandok állnak a pihenni vágyók rendelkezésére.

A város egészségügyi ellátottsága magas színvonalú – négy felnőtt háziorvosi körzet, két gyermek háziorvosi körzet, két fogorvosi körzet biztosítja a betegek egészségügyi alapellátását. Emellett jól felszerelt ügyeleti szolgálat működik, fűző-reumatológiai szakrendelés, kezelések, valamint belgyógyászati, nőgyógyászati, szemészeti szakrendelés és kislabor.

Mind a három városrészben könyvtár szolgálja az olvasni, művelődni vágyó állandó lakosokat és nyaralókat egyaránt. A Gárdonyi Galéria 1993. óta közel kétszáz művész bemutatkozására adott eddig lehetőséget.

A város műemlékei nevezetesek. Az 1784-ben épített református templom híres műemléki épület. Itt keresztelték meg az Agárdon született nagy magyar író, Gárdonyi Géza (Ziegler Géza). Az agárdi katolikus templom 1824-ben épült.

A településen 4 óvoda működik, két általános iskolában folyik az oktatás, és az egyik iskolában a gimnáziumi képzés is biztosított. A széleskörű szociális ellátás érdekében önálló intézményként a Fókusz Szociális Szolgálat működik.

Évadnyitó rendezvények, az évenként ismétlődő fesztiválok és kulturális programok, a művészeti jellegű kiállítások és jótékonysági koncertek hagyományteremtő értékek. A sportversenyek a sokfé-

le kirándulási lehetőség, a tó körüli kerékpáros és a vízi túrák idegenforgalmi szempontból is érdekesekek, vonzóak.

Agárd településrészen található az 1999-ben gyógyvízzé minősített melegvízű fürdő, a területén motel és kemping várja a vendégeket.

Gárdony város fejlődését, az itt lakók életkörülményeit a jövőben is elsősorban a térség üdülési terület-jellege és ebből adódóan az idegenforgalom határozza meg, és egyre inkább a térségi közigazgatási szempontból is körzeti szerepe. 2013. január 1-től itt működik a Fejér Megyei Kormányhivatal Gárdonyi Járási Hivatala. Gárdony Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala ellátja Járási illetékességi területen az építéshatósági feladatokat is.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőséggel küzdő emberek elnyerjen részvételt az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Gárdony Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban.

Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szervezetek is aktív szerepet játszanak, el segítve ezzel a lakosság ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei a szabályozás, a támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Gárdony Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esély hozzáférést, a diszkriminációmentességet, a szegregációmentességet, a foglalkoztatást, a szociális biztonságot, az egészségügyet, az oktatást és a lakhatást területén a helyzet-elemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Esélyegyenlőségi célcsoportok

1. Mélyszegénységben élők, romák életminőségének, társadalmi esélyeinek javítása

A szegénység mélyülésének, újratermelésének és területi terjedésének mérséklése, továbbá a mélyszegénységben élők integrációjának előmozdítása az alapvető cél. Ezeket a program a helyi közösségi kapcsolatok fejlesztésével, egyes közszolgáltatásoknak (a szociális és egészségügyi ellátások, a gyermekek helyzetét és kitörési esélyeit meghatározó más humán szolgáltatások) a helyi szükségletekhez igazításával, továbbá az érintett települési kör lakosságának mozgósításával kívánja elérni.

Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely kisebbségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti. Gárdonyban a 2011-es népszámláláskor 23 fő vallotta roma származásának magát, a roma népesség aránya 0,24% volt, ezért településünkön kiemelt célcsoportként nem jelennek meg.

2. Gyermekek társadalmi esélyeinek javítása

A gyermekek szegénységének kockázatát növelő tényezők közé tartozik a szülő keresőfoglalkozásának, iskolai végzettségének hiánya, a nagycsaládban való nevelkedés, illetve a hátrányos lakóhely. A gyermekszegénység kezelésének egyik kulcskérdése a szülő foglalkoztatási esélyeinek növelése, de természetesen további eszközt jelentenek a pénzügyi és természetbeni támogatások, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások.

3. Nők helyzetének javítása, a nemek közötti esélykülönbségek csökkentése

A nők teszik ki a népesség felét, és sajátos problémáik alapvető társadalmi kérdéseket érintenek. 2016-ban Magyarországon a 15-64 éves nők 60,5%-a, a férfiak 72,9%-a volt foglalkoztatott. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nő találunk az alacsonyabb keresetű és alacsonyabb presztízsű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetői rendkívül alacsony aránya. A nők és a férfiak munkaerőpiaci esélyegyenlőségének alapvető feltételei közé tartoznak a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását lehetővé tevő családtámogatási ellátások, az elérhető és megfelelő minőségű gyermekgondozási, illetve a gondozásra szoruló családtag ellátását segítő szolgáltatások, valamint a családi kötelezettségeket rugalmasan figyelembe vevő munkaszervezetek és foglalkoztatási formák elterjesztése.

4. Idős szerepének, aktív társadalmi részvételének, életterének kiszélesítése

A magyar társadalom elöregedő, amely kihívásaira adott válaszok az „aktív öregedés”, ezért nálunk is egyre inkább a figyelem középpontjába kerül. Az aktív és méltó idős korban érdekében szükséges az idős emberek aktív és széleskörű részvételének elősegítése, ennek érdekében idősbarát fizikai és társadalmi környezet megteremtése, és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése.

5. A fogyatékkal élők életminőségének javítása

A fogyatékos népességben továbbra is a mozgássérültek a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is.

Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül értékelésre: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élők számára biztosított info-kommunikációs hozzáférés az eszközök, szolgáltatások használatához (vakbarát számítógépes és egyéb eszközök, könnyen érthető kommunikáció, stb.).

Magyarországon a 2011-es népszámlálás alkalmával 467 388 fogyatékkal élő személyt számláltak meg. A foglalkoztatottak aránya Magyarországon a 15 évnél idősebb fogyatékkal élők körében 2011-ben 14%, míg a népesség egészében ez 46% volt.

A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való megjelenésének előmozdítása érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, továbbá a közlekedési nehézségek miatt a távmunka lehetőségének biztosítása. A szociális ellátások területén a fogyatékkal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást.

A HEP helyzetelemzés részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségi feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését elíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is. A HEP megalkotását meghatározó jogszabályi környezetet az alábbi EU és nemzeti stratégiák határozzák meg:

- **Az EU 2020 stratégia**

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítve új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik.

☞ *Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni.*

☞ *A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztés reális veszélyt jelent.*

- **Nemzeti Reform Program**

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

- **Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia**

Az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS-t 2014 szeptemberében „Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. Tartósan rászoruló – szegény családban élő gyermekek – romák” címen az EMMI frissített változatban adta ki.

A Stratégia 2015-17. évekre szóló intézkedési tervét a Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia II. végrehajtásának a 2015–2017. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről szóló 1672/2015. (IX. 22.) Korm. határozat tartalmazza.

Az NTFS és frissítése összhangban van az Európa 2020 Stratégiához kapcsolódó Nemzeti Reform Program szegénység csökkentését szolgáló céljaival és intézkedéseivel.

Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása.

A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre. Az NTSF II. 2016 júniusában készült nyomkövetési jelentése szerint:

„A szemléletváltó felzárkózást segítő közpolitikai beavatkozás talán legtöbbet ígérő eredménye, hogy a mélyszegénységben élők jelentős részét sikerült kimoszítani a segélyezési rendszer passzívításra készítő viszonyaiból, és a közfoglalkoztatásba, illetve a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzési programokba való bevonással oly módon aktivizálni, hogy megkezdődhessen az önálló életvezetési és jövedelemszerzési képesség kialakítása, illetve helyreállítása.”

- „Legyen Jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia

Célja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

- Roma Integráció Évtizede Program

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatává teszi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

- Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

- Európai Fogyatékosügyi Stratégia

Az EU tíz évre szóló stratégiát dolgozott ki abból a célból, hogy a fogyatékkal élők Uniószerte minden területen könnyebben vehessenek részt az európai társadalmak életében. Az európai fogyatékosügyi stratégia arra irányul, hogy fogyatékos emberek érvényt tudjanak szerezni az uniós polgárként megillető jogoknak, és könnyebbé váljon számukra a mindennapi élet. A végrehajtás során az EU finanszírozást biztosít majd az említett célokra, a lakosság témá-

val kapcsolatos ismereteit, és arra ösztönzi a tagállamok kormányait, dolgozzanak közös erővel a társadalmi befogadást hátráltató akadályok elhárításán.

- A Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elsegítő Nemzeti Stratégia – Irányok és Célok 2010-2021

A Stratégia 6 prioritást határoz meg olyan területeken, ahol a nők és férfiak társadalmi egyenlőségének eléréséhez határozott kormányzati lépések megtétele szükséges:

- 1) A nők és férfiak egyenlőségének mértékének gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele.
- 2) A szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása: A család értéket képvisel, amennyiben a bennük élő egyének testi, lelki és szellemi épségét nem veszélyeztetni senki a családon belül. Mindkét nemnek joga van ahhoz, hogy osztozzon a családfenntartás örömeiben, sikerélményeiben és nehézségeiben, akár a fizetett, házon kívüli szakmai, akár a nem fizetett, házon belüli háztartási és gyermeknevelési, beteg- és idős gondozási feladatokat tekintjük annak. A társadalomnak el kell segíteni a munka és a magánéleti kötelezettségek összehangolását családon belül, a nők és férfiak számára egyaránt.
- 3) A férfi-női részvétel aránytalanságának csökkentése, ennek támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén. A döntéshozatalra vonatkozó általános cél, hogy a stratégia által meghatározott időtartam végére, vagyis 2021-re Magyarország felzárkózzon az EU-s országok középmeznyébe a nőknek a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén elfoglalt helyét illetően.
- 4) Az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele. A végső cél a nők és a gyermekek elleni erőszak minden formájának felszámolása, valamint sürgős fellépés a nők és férfiak, lányok és fiúk testi és érzelmi integritáshoz való alapvető jogának megsértése ellen.
- 5) A nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása: Az oktatásra vonatkozó EU-s irányelvek azt hangsúlyozzák, hogy lehetőséget kell biztosítani mindenki számára a személyes fejlődésre, az új nemzetközi környezet által megkívánt legmagasabb szintű teljesítmény elérésére, és a társadalmi integrációhoz szükséges forrásokhoz való hozzájutásra.
- 6) A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve, célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása (képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés).

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlőségbánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)

- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

elírásaira.

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlőségi bánásmódról és az esélyegyenlőségi elmozdításáról kimondja, hogy:

Az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőségi elmozdítása elsősorban állami kötelezettség, tekintettel az Alaptörvény II. és XV. cikkére, valamint a Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira a következő törvényt alkotja:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § Az egyenlőségi bánásmód követelménye alapján, a Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

2. § Az egyenlőségi bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket e törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

AZ EGYENLŐSÉGI BÁNÁSMÓD KÖVETELMÉNYÉNEK ÉRVÉNYESÍTÉSE EGYES TERÜLETEKEN

Foglalkoztatás

21. § Az egyenlőségi bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a következő rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

- a) a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- b) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőzően, az elmozdítást segítő eljárással összefüggő rendelkezésben;
- c) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;
- d) a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;
- e) a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- f) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó jutatások, így különösen a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. § (2) bekezdésében meghatározott munkabér megállapításában és biztosításában;
- g) a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;
- h) az elmozdítási rendszerben;
- i) a kártérítési, illetve a fegyelmi felelősség érvényesítése során, valamint
- j) a munkavállalók szülői és munkavállalói kötelezettségeinek összehangolását és a gyermek gondozására fordítható idő növelését elősegítő szülői szabadság kérelmezésével, illetve igénybevitelével összefüggésben.

Szociális biztonság és egészségügy

24. § Az egyenlő bánásmód követelményét a szociális biztonsággal összefüggésben érvényesíteni kell különösen

- a) a társadalombiztosítási rendszerekben finanszírozott, valamint
- b) a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása során.

25. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményét az egészségügyi ellátással összefüggésben érvényesíteni kell különösen az egészségügyi szolgáltatásnyújtás, ezen belül

- a) a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel,
- b) a gyógyító-megelőző ellátás,
- c) a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata,
- d) az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése

szórán.

(2) Törvény, illetve legfeljebb törvény felhatalmazása alapján kormányrendelet e törvény rendelkezéseivel összhangban az egészségi állapot vagy fogyatékoság, illetve a 8. §-ban meghatározott tulajdonság alapján a társadalom egyes csoportjai részére a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül többlettámogatásokat állapíthat meg.

Lakhatás

26. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes személyeket

- a) közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetéssel sújtani a lakhatást segítő állami vagy önkormányzati támogatások, kedvezmények vagy kamattámogatás nyújtásával kapcsolatosan,
- b) hátrányos helyzetbe hozni az állami vagy önkormányzati tulajdonú lakások és építési telkek értékesítése vagy bérbeadása feltételeinek meghatározása során.

(2) A használatbavételi és egyéb építési hatósági engedély kiadásának megtagadása, illetve feltételhez kötése sem közvetlenül, sem közvetve nem alapulhat a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokon.

(3) A lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatárolása alapján elkülönüljenek.

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program a törvény szellemében **Gárdony Város** társadalmi esélyegyenlőségének előmozdítását kívánja elősegíteni.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nemi, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idős emberek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésben alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének segítő intézkedésekre. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedést kell létrehozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerőpiaci hátrányát, illetve javítja foglalkoztatási esélyeiket.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény paragrafusaival összhangban, azokra alapozva, a törvényi változásokat pontosan követve szabályoznak helyi rendeleteink.

Helyi szabályozások

A szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében a szociális törvény határozza meg az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, valamint a szociális ellátásra való jogosultság feltételeit.

A törvény által nem szabályozott kérdésekben a jogszabályok adta keretek között a Képviselő-testület állapít meg további szabályokat, figyelembe véve a helyi sajátosságokat, viszonyokat, továbbá az önkormányzat anyagi lehetőségeit.

A helyi önkormányzatok a törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

Gárdony Város Önkormányzat Képviselő-testületének a többször módosított 14/2018 (VII.2.) önkormányzati rendelete a pénzügyi és természetbeni ellátásokról és támogatásokról szabályozza a város által nyújtott ellátásokat a következők szerint.

Szociális rászorultságtól függő pénzügyi és természetbeni települési támogatások:

Rendszeres települési támogatások

Lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A lakásfenntartási támogatás a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatorna-használat díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztéséhez, illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújtható. A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

Ápolási díj, a tartósan gondozásra szoruló nagykorú személy otthoni ápolását ellátó hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Rendkívüli települési támogatás, jogosult az a személy, aki életfenntartását veszélyeztetett rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan életfenntartási gondokkal küzd, és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át, egyedül élő igénylő esetében 300%-át.

Szociális rászorultságtól független támogatások

- J Gárdony Város Önkormányzat a közigazgatási területén lévő oktatási-nevelési intézményekben nappali tagozaton tanulók általános, középiskolai oktatásban résztvevő diákok helyközi közlekedését a mindenkori buszbérlet árának teljes összegével támogatja.
- J A születésekor Gárdony város közigazgatási területén lakóhellyel rendelkező gyermek születése 20.000,- Ft összegű születési hozzájárulásra jogosult.

- J) Gárdony város közigazgatási területén lakóhellyel és tartózkodási hellyel rendelkező személyek az Agárdi Gyógy- és Termálfürdő belépő jegyének megvásárlásához alkalmanként 200,- Ft támogatásban részesülnek, mely a belépő jegy árában kerül érvényesítésre.
- J) Gárdony város közigazgatási területén lakóhellyel és tartózkodási hellyel rendelkező személyek
 - a. az agárdi Park strand, az agárdi Napsugár strand, a gárdonyi Sport Beach területére alkalmanként egységesen 300,- Ft-os,
 - b. a gárdonyfürdői Rendezvénystrand területére alkalmanként egységesen 400,- Ft-os áron léphetnek be.

A gárdonyi Sport Beach vonatkozásában a következő módon alkalmazandók: belépő árak hétköznapokon: 300,- Ft, hétvégén az általános belépő díj árakból 50 % kedvezmény biztosított.

Gárdony Város Önkormányzat Képviselő-testületének 39/2004 (IX.29.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. értelmében a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme, helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

Ennek keretében biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, a személyes gondoskodást nyújtó alap ellátást – azaz a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását –, továbbá szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutást.

A gyermekvédelmi törvény szabályozza a gyermekvédelmi rendszer körébe tartozó pénzügyi és természetbeni ellátásokat, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedéseket.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A jegyzői gyámhatóság a pénzügyi ellátások biztosításával, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések alkalmazásával tesz eleget feladatainak.

A gyermekvédelmi törvény szabályozza a gyermekvédelmi rendszer körébe tartozó pénzügyi és természetbeni ellátásokat, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedéseket.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A jegyzői gyámhatóság a pénzügyi ellátások biztosításával, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések alkalmazásával tesz eleget feladatainak.

A pénzügyi ellátások körébe tartozó rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény annak a gyermeknek a jogán állapítható meg, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege egyedülálló szülő, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos kiskorú esetében nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 140%-át (39.900 Ft) családban élő gyermek esetében 130%-át (37.050 Ft) feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a jogszabályban meghatározott határt.

Az a kiskorú, akinek a kedvezményre való jogosultságát megállapítják, jogosult lesz a gyermekékeztetés normatív kedvezményére (ami ált. iskola valamennyi évfolyamán 100% kedvezményt jelent), valamint az évi 2 alkalommal kifizetendő egyszeri támogatásra, melynek összege 6.000.-Ft, illetve tartósan beteg gyermek esetén, továbbá egyedülálló szülő esetén 6.500.-Ft, továbbá a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő személy a jegyző erre vonatkozó igazolása alapján az áram, illetve a gázszolgáltatóktól kérheti a védendő fogyasztók nyilvántartásába való felvételét. Ennek alapján különböző kedvezmények (részletfizetés, fizetési halasztás, elre fizetés mérő készülék felszerelése) igénybevételére jogosultak, illetve csak meghatározott feltételek fennállása esetén kapcsolhatók ki a szolgáltatásból.

Egyes további kedvezményekre azok a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek jogosultak, akik halmozottan hátrányos helyzetűeknek minősülnek, amely akkor állapítható meg, ha a szülőket legfeljebb az általános iskola nyolcadik osztályát fejezték be.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítására vonatkozó rendelkezéseket a gyermekvédelmi törvényben kapott felhatalmazás alapján az önkormányzat e tárgyú rendelete tartalmazza. Eszerint rendkívüli gyermekvédelmi támogatás állapítható meg a gyermek részére, ha a gyermeket gondozó család időszerűen létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartását veszélyeztet rendkívüli élethelyzetbe került. Leginkább azokat a gyerekeket, illetve családokat kell alkalmanként támogatásban részesíteni, akiknek eltartásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások – különösen a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásával kapcsolatos kiadások, állami gondoskodásba került gyermek családjával való kapcsolattartás, illetve a kiskorú családjába való visszakerülésének elősegítése, betegség vagy iskoláztatás miatt anyagi segítségre szorulnak.

A gyermekvédelmi törvényben szabályozott pénzbeli ellátásokon túlmenően Gárdony Város Önkormányzata évek óta részt vesz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj rendszerében, hogy segítse a felsőoktatásban részt vevő diákok tanulását.

2013. január 1-től felálltak a Járási Kormányhivatalok, így Gárdony városában, mint járási székhelyen is megalakult a Járási Hivatal.

Ezzel együtt a gyermekvédelmi gondoskodás keretéhez tartozó hatósági intézkedések jegyzői hatáskörből járási hivatali hatáskörbe kerültek át. A feladatokat a Járási Kormányhivatal önálló szakigazgatási szerveként működő Gyámhivatal látja el.

A veszélyeztetett, illetve tankötelezettségüket elmulasztó gyermekek ezután sem kerülnek ki teljesen a jegyzői gyámhatóság látóköréből, hiszen a családgondozókkal, gyámhivatallal továbbra is rendszeres munkakapcsolatban állunk a gyermekek érdekében.

A személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátások keretében önkormányzatunk gyermekjóléti szolgáltatást, gyermekek napközbeni ellátásaként óvodákat, általános iskolai napköziket működtet és szükség esetén helyettes szülőket biztosít.

A gyermekek átmeneti gondozására a törvényes képviselő ideiglenes akadályoztatása esetén kerülhet sor. Az átmeneti gondozást helyettes szülőket révén biztosítja Önkormányzatunk. Gárdony Város Önkormányzat 1/2000. (I.30.) sz. rendeletével szabályozta a helyettes szülői tevékenységet. Kiképzett helyettes szülő hiányában a szolgáltatás sajnos évek óta nem vehető igénybe.

A települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatnak ellátásáról minden év május 31-ig a külön jogszabályban meghatározott tartalommal átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testület által történt megtárgyalását követően meg kell küldeni a Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Gyámhivatalának.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- J) **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.
- J) **Településszerkezeti terv** – Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint, a településszerkezeti terv meghatározza a település átalakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési arányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges természeti infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felülről kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.
- J) **Településfejlesztési koncepció** – az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében, a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció első sorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti- és társadalmi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében, a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén, integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartási módját is összefüggéseiben kezeli.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős:

Gárdony gazdasági programja célterületei között kiemelten szerepel a munkaerő-piaci és humán erőforrás fejlesztések. Ezen belül a közoktatás fejlesztése, mely szorosan kapcsolódik munkaerő-piaci fejlesztési célokhoz:

Olyan oktatás-képzési szolgáltatásokat kell nyújtani és támogatni, mely nemcsak a jelen társadalmi-gazdasági követelményeinek felel meg, hanem képes folyamatában követni a gazdaság és a társadalom igényeinek változásait. Különösen fontos a szakképzési rendszer megújítása, a munkaerő-piac kínálati és keresleti oldala egyensúlyának a megteremtése érdekében. A közeljövőben az egyik legfontosabb versenyképességi kritériummá a szakképzett munkaerő rendelkezésre állása fog el lépni. A stratégiai cél megvalósítása érdekében:

- javítani kell az iskolák és a gazdasági irányítók közötti információáramlást
- erősíteni kell a képzők és a gazdaság szereplői közötti kapcsolatot
- korszerűsíteni kell az intézmények egymás közötti kapcsolatrendszerét,
- a pályázatokhoz saját erő biztosításával támogatni kell az iskolák fejlesztését (eszköz, struktúra, tananyag, profil)
- felül kell vizsgálni az intézményi-, illetve kistérségi intézményi társulás eddigi működését, a tapasztalatok figyelembe vételével el kell végezni a szükséges tartalmi és szervezeti átalakításokat.

Speciális szolgáltatások az oktatásban:

- az idegen nyelvek tanulásának fejlesztésével, nemzeti identitástudat erősítésével meg kell jeleníteni az európai dimenziót az iskolai oktatásban,
- tovább kell ködtetjük a Bursa Hungarica ösztöndíjrendszert a rászoruló gyerekek továbbtanulása érdekében,
- a Madárvárta ködtetésével, a természetvédelmi területek szakembereinek bevonásával segíteni kell, hogy a diákok teljes képet kapjanak környezetünk értékeiről.

A munkaerő-igény mennyiségi kielégítése, a város és térsége népességmegtartó erejének a növelése:

- fel kell készülnünk a válság hatásainak mérséklésével várhatóan növekvő munkaerő-igényekre, támogatni kell az új munkahelyek létesítését és a településünkön élő lakosság munkához jutását (pl. közlekedési kapcsolatok fejlesztése, munkahelyteremtő beruházások ösztönzése),
- a munkaerő-igények mennyiségi kielégítését a népesség gazdasági aktivitásának növelésével és a munkanélkülieken belüli „tartalékok” mozgósításával is segíteni kell,
- ezen belül kiemelt figyelmet fordítunk a megváltozott munkaképességű és hátrányos helyzetű személyek munkaerő-piaci integrálására, esélyeik javítása érdekében felnétképzési célprogramokat kell beindítani,
- pályázati és vállalkozói források igénybevételel növelni kell az átmeneti munkaerő fogadására is alkalmas bérlakások kialakítását, a véglegesen letelepülni vágyók számára lakásépítési illetve vásárlási lehetőséget kell teremteni. Szorgalmazni kell azokat a beruházásokat, amely az aktív korú, kisgyermekkel rendelkező családok letelepítését szolgálják.

A humán erőforrások képzettségi szintjének emelése:

- szorgalmazni kell a város „szellemi potenciáljának” növelését,
- az iskolarendszer képzésben és azon kívül is olyan összehangolt, korszerű képzési programokat kell megjelenítenünk, melyeknek része az EU-s ismeretek, minőségügy, innovációs menedzsment,
- erősíteni kell a közmunkai és közgyűjteményi intézmények szerepét a nem formális oktatásban: számítógépes tanfolyamok szervezésével, a távmunka személyi és oktatási feltételeinek megteremtésével kell támogatnunk, hogy az idősebb korosztály is versenyképes tudást szerezzen ezeken a területeken,
- a formális és nem formális képzések kínálatának bővítésével kell értenünk, hogy természetessé és elérhetővé váljon az „élethosszig tartó tanulás” 21. századi követelménye.

Az egészségügyi ellátás fejlesztése:

Az ellátás színvonalának megőrzése és fejlesztése a település vonzerejének és a lakónépesség növekedésének egyik fontos összetevője. Ennek tudatában:

- a szükséges és lehetséges mértékben továbbra is támogatjuk a háziorvosi praxisok működését,
- törekedni kell az orvosi ügyelet elhelyezésének és működésének megnyugtató rendezésére, az ügyeleti szempontból ellátatlan időszak megszüntetésére,
- korábbi ügyeleti helyiség felújításával, jobb kihasználásával segítjük szakorvosi ellátás körének bővítését, színvonalának emelését,
- az Új Széchenyi Terv segítségével fejleszteni kell a gyógyfürdőhöz kapcsolódó orvosi ellátást, rekreációs szolgáltatásokat.

A szociális ellátás fejlesztése:

A gazdasági és pénzügyi válság a társadalom alapelemét jelentő családokat is nehéz, nem ritkán kritikus helyzetbe hozta. A következmények enyhítése érdekében:

- továbbra is biztosítani kell a rászoruló családok és egyedülálló idősök támogatását,
- továbbra is fenn kell tartanunk rétegproblémák megoldásához kidolgozott támogatási rendszereinket (pl.: szociális segély, rászoruló tanulóknak térítésmentes tankönyv, támogatott étkeztetés stb.),
- a bevezetésre kerülő járási közigazgatáshoz kapcsolódóan törekedni kell a Fókusz Szociális Szolgálat működési területének növelésére,
- erősítjük az információk szolgáltatását és gyűjtését a célzott segítségnyújtás érdekében,
- támogatjuk és segítjük a szociális gondok enyhítésére irányuló egyházi és civil karitatív kezdeményezéseket.

A városnak anyagi erejéhez mérten támogatnia kell a kistérségi összefogással megszülető kezdeményezéseket. Ennek keretében közös érdekeltségnek kell tekinteni a lakhatási rétegigények megoldását kistérségi együttműködésben. Gárdonyi további fejlődésének érdekében:

- törekedni kell a minőségi életfeltételek megteremtésére, a városi feladatkör magas színvonalú ellátására gazdasági, igazgatási, kulturális, szociális vonatkozásokban egyaránt,
- segíteni kell a munkahelyteremtő beruházások megvalósulását, a munkahelyek megőrzését, a foglalkoztatás mértékének növelését (önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok, közmunka),

- kiemelt figyelmet kell fordítani a „fenntartható fejlődés” szempontjaira: a költség- és energiatakarékosságra, a környezet megővésére, a kisvárosi/üdülővárosi arculat megőrzésére.

A gazdasági programban megfogalmazott célok, feladatok szolgálják a település további fejlődését, versenyképességét, ezzel összefüggésben az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok életkörülményeinek javítását, esélyegyenlőséget.

Szolgáltatástervezési koncepció – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít:

A szociális szolgáltatástervezési koncepció 2019. februárjában került felülvizsgálatra. Ebben a dokumentumban számos esélyegyenlőség biztosítását érint megállapítás, fejlesztési célt és fogalmazódott meg.

Összefoglaló megállapítások:

Az időskorú lakosság a település egyre növekvő rétegét képezi.

Tudatos önkormányzati feladatvállalás a szociális ellátórendszer kiépítésében és működtetésében.

A településen működő szociális ellátórendszer a törvényi előírásoknak megfelelően.

A szociális rászorultak részéről jelentkező, önkormányzat által biztosított szolgáltatások iránti igények teljes mértékben kielégíthetők.

A diétás étkeztetés 2008. évtől bevezetésre került.

A szociális étkeztetés szakfeladat ellátására külön létszám nem biztosított, azt a vezető gondozó látja el.

A szociális ellátás területén dolgozóakra jellemző a magas fokú szakmai felkészültség és elhivatottság.

Fogyatékos emberekről, helyzetükről továbbra is kevés adat áll rendelkezésre, de újabban civil kezdeményezés jelei mutatkoznak ezen a területen.

A központi támogatások kedvezőtlen változása, a normatívák csökkenése, az ellátások átalakítása, a gondozási szükségletek pontos felmérése nehezíti a szolgáltatásokhoz való hozzájutást.

A városban az időskorúak számára magán-, illetve egyházi működtetésű bentlakásos intézmény működik. Ezen intézményben ápolást igénylő, pszichiátriai beteg és demens személyek elhelyezése biztosított.

A civil szektorral való együttműködési dinamikus fejlődik, egyre több területen aktív közös munka folyik prevenciók céljával.

Fejlesztési célok, melyek folyamatos megvalósulására kiemelt figyelmet fordít az önkormányzat.

A magas színvonalú szakképzett szakember ellátásra alapozva megvalósul a FÓKUSZ Szociális Szolgálat terephelyként való felhasználása, a szociális képzésekben.

A szociális étkeztetés szakfeladatra önálló létszám biztosítása.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásnak a már meglévő házi segítségnyújtás kiegészítő szolgáltatásként történő megszervezése, kidolgozása. Ennek összehangolása a bentlakásos programmal.

A szociális tárgyú önkormányzati rendeletben szükséges szabályozni a nappali ellátás működtetésében a jogalkotó által eszközölt tartalmi változtatást, mely szerint nagyobb lehetőségek nyíltak az Idősek Klubja közösségi szintériként történő kihasználására.

Az állami támogatás folyósításának túlzottan bürokratikus elemei nem feltétlenül esnek egybe a valós szükségletekkel, illetve az adekvát szolgáltatások tényszerű nyújtásával. Szükséges ennek feloldása a lehetséges keretek között, a helyi szociális rendelet változtatásával.

Hospice szolgáltatás bevezetésének megfontolása.

A közeljövőben befejezett vagy tervezett egyenlőségi hozzáférést segítő fejlesztések

Forrás megnevezése, kódja	A projekt fő célja, célcsoportja	Fő tevékenységek és tervezett hatásuk
<p>TOP-5.1.2-15 Helyi foglalkoztatási együttműködések Gárdonyi járásban</p> <p>Megvalósítás ideje: 2016.12.23.-2019.06.30. Forrás: 7 953 000 Ft</p>	<p>A járási szint foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés keretében, a megyei stratégiával összhangban lévő (a járás egészére kiterjedő), a helyi gazdasági ágazatokat felölelő gazdaság- és foglalkoztatásfejlesztési stratégiát megalkotva, az ITS-ben és ITP-ben meghatározottakkal összhangban) olyan képzési és foglalkoztatási program megvalósítása, mely szolgáltatásaival és pénzügyi eszközeivel fenntartható módon járul hozzá a járás gazdaságának fejlődéséhez, a területi hátrányok csökkentéséhez, a vállalkozások munkaerőigényének kielégítéséhez és a foglalkoztatás bővítéséhez.</p> <p>A projekt célterülete Gárdonyi járás egésze. A programba vonás szempontjából hátrányos helyzetűeknek minősülnek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alacsony iskolai végzettségűek - 25 év alatti fiatalok, vagy 30 év alatti pályakezdő álláskeresőek - 50 év feletti - GYED-ről, GYES-ről, ápolási díjról visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek - Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők - Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek (a munkanélküliségben töltött időtartama az álláskereső és a közfoglalkoztatásban történő részvétel időtartama is beszámítható) - Megváltozott munkaképességű személyek - Roma nemzetiséghez tartozó személyek 	<p>A pályázat során a kötelező paktum tevékenységek mellett (helyzetelemzés, stratégia alkotás, paktum iroda, koordináció, igényfelmerések, kommunikáció) befektetés-ösztönző elemekkel, szakmai rendezvényekkel, a szociális gazdaságot támogató szolgáltatásokkal is segíti a célok elérését, miközben a munkaerőpiaci programokba összesen 100 fő kerül bevonásra, álláshoz jutók száma 39 fő, 12 fő az álláshoz jutók közül a támogatás után 6 hónappal állással rendelkezik, és bővítésre kerül a munkaerőpiaci humán szolgáltatások járási szintű rendszere is.</p> <p>Végül soron a projekt várt hatásaként a Gárdonyi járás munkaerőpiaci helyzete javul, a helyi gazdaságfejlesztés erősödik, a vonatkozó társadalmi együttműködés fokozódik, a hátrányok pedig mérséklődnek, és mindez fenntartható növekedési pályát segít el az életminőség javulása tekintetében.</p>
<p>TOP-4.2.1-15 Gárdonyi szociális szolgáltató ház felújítása, új funkciók betelepítése</p> <p>Megvalósítás ideje: 2017.06.01.-2020.09.30. Forrás: 58 855 000 Ft</p>	<p>Egy olyan szociális alapszolgáltatások számára is megfelelő ingatlan fejlesztése, korszerűsítése, amelyben két alapszolgáltatás (a szenvedélybetegek közösségi ellátása és a házi segítségnyújtás) is helyet kaphat.</p> <p>A célcsoport az idős, nyugdíjasok, rászoruló, szenvedélybetegek (visel-</p>	<p>Javul az érintettek ellátása, szélesedik az ellátottak köre és a szolgáltatás feltételeinek minősége. Akadálymentesen használható lesz. Az épület a legmodernebb technológiával, megújuló energiát alkalmaz a hosszú távú fenntarthatóság és a klímadataosság szempontjait is figyelembe véve.</p>

Forrás megnevezése, kódja	A projekt fő célja, célcsoportja	Fő tevékenységek és tervezett hatások
	<p>kedési és kémiai függőség, játék-, és társfüggőség, alkohol, drog, dohányzás, gyógyszer, bulimia, anorexia), Gárdony lakossága számára korszerűbb szociális alapellátás biztosítása. Közvetett célcsoport a város területén élő családok, családi közösségek.</p>	
<p>TOP-7.1.1-15 Gárdonyi Géza Könyvtár felújítása és Szabadtéri Olvasó Terasz kialakítása</p> <p>Megvalósítás ideje: 2019.02.27.-2019.12.31. Forrás: 25 000 000 Ft</p>	<p>Könyvtár felújítása, új közösségi tér kialakítása az olvasó terasznak köszönhetően. A célcsoport a település összes lakosa, 0-99 éves korig.</p>	<p>Akadálymentesen megközelíthető, a WC-ben lesz pelenkázó is. A hátrányos helyzetűek a könyvtárban vagy a teraszon leülve elolvashatják a különböző napilapokat, színes újságokat, a könyvekben kutakodhatnak, az élethosszig tartó tanulás megvalósulását is elősegíti.</p>
<p>TOP-7.1.1-15 Közösségi szabadidős tér kialakítása a Bika-völgyi sétány megépítésével</p> <p>Megvalósítás ideje: 2019.02.28.-2020.01.31. Forrás: 20 634 000 Ft</p>	<p>Olyan sétány kialakítása a forgalmas Kossuth utcán, ahol a kisgyermekes anyukák, a gyermekek, az idősök vagy akár a mozgáskorlátozottak biztonságosan – beszélgetve – sétálhatnak, közlekedhetnek. 0-99 éves korig, bárki használhatja.</p>	<p>A közösségi életteremtését szolgálja, erősíti a közösségi identitást, a kohézió pedig lehetőséget teremt az elfogadó helyi társadalom aktív megnyilvánulásának biztosításához. Akadálymentesen használható lesz, ami szélesíti az integráció és az inklúzió színtereit.</p>
<p>EFOP-3.3.2-16 Hagyományok Arany Háza – népművészeti programok óvodától gimnáziumig Gárdony térségében</p> <p>Megvalósítás ideje: 2018.09.01.-2020.02.28. Forrás: 24 734 000 Ft</p>	<p>A tanórán kívüli ismeret- és tudásgyárapításának kompetenciafejlesztésének támogatása, továbbá a kulturális szolgáltatások, tevékenységek és a programkínálat fejlesztése.</p> <p>Az oktatásba és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében. A tanórán kívüli nem formális és informális tanulási formák jelentősen hozzájárulhatnak a köznevelésben résztvevők tudásának gyarapításához, a szociokulturális és területi egyenlenségek csökkentéséhez.</p> <p>Nem formális, informális foglalkoztató formák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szakkör, foglalkozássorozat, • kulturális óra (pl. múzeumi óra, könyvtári óra), • tehetséggondozó-, fejlesztő-, felzárkóztató kiscsoport, • tábor, • versenyek, vetélkedők, • helyi- és klubfoglalkozás, • témanap, témahét, • népművészeti csoport. 	<p>Gárdony Város Önkormányzata és a Látóter Alapítvány együttműködésében megvalósuló programsorozat 2 éven keresztül biztosít magas színvonalú népművészeti, néprajzi programokat gyerekek számára. A projekt hozzájárul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a nevelési-oktatási intézmények tanulóinak tanórán kívüli és az óvodás gyermekek óvodai foglalkozáson kívüli kompetenciafejlesztéséhez, ismeret- és tudásgyarapításához, a nem formális és informális tanulási formák alkalmazásához, továbbá a köznevelés hatékony támogatása érdekében a kulturális szolgáltatások, tevékenységek és programkínálatának fejlesztéséhez; - a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez kompetencia- és személyiségfejlesztő programokkal; - elősegíti a köznevelés eredményességének és hatékonyságának támogatását a nem formális és informális tanulási alkalmakkal.
<p>EFOP-1.5.2-16-2017-</p>	<p>A projekt átfogó célja a térségben élő</p>	<p>A projekt a humán közszolgáltatások és</p>

Forrás megnevezése, kódja	A projekt fő célja, célcsoportja	F tevékenységek és tervezett hatásuk
<p>00017 Humán szolgáltatások komplex fejlesztése a Velencei-tó térségében</p> <p><i>Kedvezményezett:</i> VTT Nonprofit Kft.</p> <p><i>Konzorciumi partner:</i> Gárdony Város Önkormányzata, Velence Város Önkormányzata, Kápolnásnyék Község Önkormányzata, Sukoró Község Önkormányzata, Pákozdi Nagyközség Önkormányzata</p> <p>Megvalósítás ideje: 2018.02.01.-2020.04.30. Forrás: 35 566 000 Ft</p>	<p>hátrányos helyzetű lakosság felzárkózási esélyeinek és életminőségének javítása a humán-közszolgáltatások komplex, ágazatközi fejlesztésén keresztül. A projekt megvalósítása a társadalmi felzárkózás esélyeinek növelésére, a térségben élők közösség – kiemelten a hátrányos helyzetűek – életminőségét közvetlenül befolyásoló tényezők (foglalkoztathatóság, egészséges életmód, közösségi-kulturális kohézió) javítására irányul. A projekt célja, hogy interszektoriális megközelítésben, komplex, több közszolgáltatás egyidejű és egymásra ható fejlesztésével érjen el eredményeket.</p> <p>F célok:</p> <ul style="list-style-type: none">)] Munkaerő-piaci sikeresség megvalósítása, erősítése)] Kisközösségek társadalom-szervezési szerepének megerősítése)] A térség népesség-megtartó erejének növelése 	<p>erőforrásaik komplex, térségi szemléletű, ágazatközi szinergiákra építve fejlesztését célozza. A projekt közvetlen céljait ötéves beavatkozás segítségével valósítjuk meg:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hátrányos helyzetű, aktív korú lakosság foglalkoztathatóságának javítása a térségi munkaerőpiac igényeihez illeszkedően 2. Közösségfejlesztés generációs együttműködésre építve 3. Közösségi és egyéni egészségkultúra fejlesztése 4. Fiatalok, családok helyben maradását támogató térségi szolgáltatásfejlesztések megvalósítása 5. Humán-közszolgáltatások erősítése, kapacitások és kompetenciák biztosítása <p><u>Néhány konkrét tevékenység:</u></p> <ul style="list-style-type: none">)] Foglalkoztathatóságot elősegítő fejlesztések, felkészítés a munkaerőpiacra)] Információs és tanácsadási szolgáltatások, tréningek biztosítása)] Szünidei gyermekprogramok és gyermekmegőrzési szolgáltatások biztosítása)] Fiatalok közösségépítése)] Kultúrák közötti párbeszéd megerősítése)] Egészségfejlesztési szolgáltatások megerősítése a térségben)] Kisgyermek, kamaszok egészségtudatosságának fejlesztése)] Tömegsport, közösségi sport lehetőségek biztosítása)] Tanulmányi ösztöndíjprogram a felsőoktatásba készülők vagy abban résztvevő helyi lakosoknak)] Önálló vállalkozóvá válást segítő program fiatalok, valamint gyermeket nevelő, illetve gyermeknevelési központok számára

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Mtv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A járáshoz tartozó települési önkormányzatokkal folyamatos együttműködést valósít meg az önkormányzat és az információk megosztására is kialakult kommunikációs csatornák állnak rendelkezésre.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőségi szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

- Z A mélyszegénységben, illetve nehéz szociális körülmények között élők ellátása, támogatása a településen sokféle pénzügyi és természetbeni ellátáson keresztül biztosított, annak ellenére, hogy az elmúlt években forráshiány miatt egyre nehezebb megfizetni az ellátások színvonalát. Az önkormányzatnak törekednie kell arra, hogy az ellátások körének, és mértékének esetleges csökkenése ne eredményezze a szegénység növekedését, és mélyülését a településen.
- Z A településen szegregátum nem található, a szociálisan hátrányos helyzetű családok a településen belül, szétszórva élnek, az intézményi ellátásokhoz való hozzáférésük is biztosított. A településen a roma lakosság száma elenyésző, etnikai szegregációról sem beszélhetünk.
- Z A közmelegítettség az egész város területén megfelelő, így a mélyszegénységben élők, hátrányos helyzetű lakosok, fogyatékkal élők is hozzáférnek a közmelegítési szolgáltatásokhoz.
- Z A településen szegregációs folyamatok nem zajlanak egyetlen vizsgált területen, vagyis a lakhatás, oktatás, foglalkoztatás és egészségügy területén sem, ugyanakkor figyelmet kell fordítani a preventív hatású programokra.
- Z Az önkormányzat részben önállóan, részben társulási formában, az intézményi ellátások széles körét megvalósítja, a mélyszegénységben élők, hátrányos helyzetű lakosok számára a szolgáltatások elérhetővé teszi a település többi lakosával egyenlő módon biztosított.
- Z Gárdony Város Önkormányzata biztosítja a kötelező intézményi ellátásokat, szolgáltatásokat, az intézmények magas szakmai színvonalon működnek, a szakemberek képzettsége megfelelő.
- Z Az intézmények infrastruktúrájának folyamatos karbantartása, fejlesztése folyamatosan feladatokat ró a fenntartóra, ennek érdekében további pályázati források igénybevétele is szükséges lesz.

Az esélyegyenlőségi célcsoportok, és beavatkozási területek szerinti adatbázis és felmérés készítése hosszabb távon elengedhetetlen, annak érdekében, hogy a szükséges intézkedéseket reálisan, és költséghatékonyan tervezni lehessen.

Az esélyegyenlőségi szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2017. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területeknél eltérő lehet. Ahol volt saját információ, ott a 2017. évi adatokkal ki tudtuk egészíteni az egyes táblázatokat.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de sajnos a hétköznapi élet jelensége. A szegénység szélsőséges formájára utal a „mélyszegénységben élők” kifejezés. Mélyszegénységben élőknek nevezzük azokat a közösségeket, melyek tagjaira jellemző:

- a nagyon alacsony iskolázottság;
- a nagyon alacsony foglalkoztatási ráta;
- az erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció;
- az ezekben következő súlyos szociális deficit;
- a hátrányos társadalmi helyzet újratermelésének nagy valószínűsége.

Mélyszegénységről beszélünk, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önmagukból kilépjenek. A társadalmi kirekesztettség nem kizárólag a jövedelmi és szociális helyzet depriváltságát jelenti, hanem azon túl egy olyan állapotot is, amelyben lévő tagjai elítelt jellemzők lesznek a társadalmi mobilizációs esélyek, és az integrációhoz vezető képességtétel lehetőségei.

A szegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerőpiaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység (a szegények mintegy 30%-a 0-17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi, és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millió) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. Legtöbbször a mélyszegénység fogalmát azonosítják a roma népességgel. A romaság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma.

A mélyszegénységből való kijutás feltétele az együttműködő társadalom megléte, ami jelen helyzetben még erős fejlesztést igényel. Ezért fontos, hogy az intézményi és az egyéni diszkrimináció ellen ható ösztönzők (illetve ezzel együtt a szankciók is) kialakuljanak. Ezáltal a tervezés és a megvalósítás során általában a helyi együttműködési készség, a társadalmi összetartó erő, kohézió, szolidaritás is megerősödik. Ezt szolgálhatják az antidiszkriminációs képzések, érzékenyítő tréningek (pl. helyi intézményeknek), a szegregált körülmények között élő és a helyi többségi társadalom számára közösségi, kulturális programok kialakítása. Egymás elfogadásának kulcsa az értékalapú megismerés. Tehát az emberi és a kulturális értékek összegyűjtésével, egymás kultúrájának bemutatásával és a pozitív tulajdonságok hangsúlyosabbá tételével erősíthető a társadalmi együttműködés, illetve megteremthető a kultúrák közötti párbeszéd.

Gárdony településen a jövedelmi és vagyoni helyzetenél is bemutatásra kerül, hogy a lakosság öngondoskodási képessége meghaladja az országos átlagot, ezért a mélyszegénységben élők háztartásainak aránya alacsony mértékű.

A települési önkormányzat a Helyi Esélyegyenlőségi Program keretében kitűzi azokat a célokat, amellyel a településen, mélyszegénységben élők háztartásainak helyzete elmozdítható. Az önkormányzat az intézkedések meghatározásánál kénytelen figyelembe venni azt a tényt, hogy a beavatkozáshoz korlátozott eszközökkel rendelkezik. A tartós munkanélküliek felzárkóztatásához speciális háttérintézmények és felnőttképzéssel foglalkozó szervezetek együttműködésére van szükség. Továbbá vannak olyan infrastrukturális és munkaerőpiaci feltételek, amelynek megváltoztatása túlmutat az önkormányzat, hatáskör- és felelősségi körén, ezért kizárólag széleskörű együttműködéssel és kormányzati támogatással lehet változásokat előidézni.

Városunkban románok valló népesség nem kimutatható, ezért az ide vonatkozó kérdések nem relevánsak.

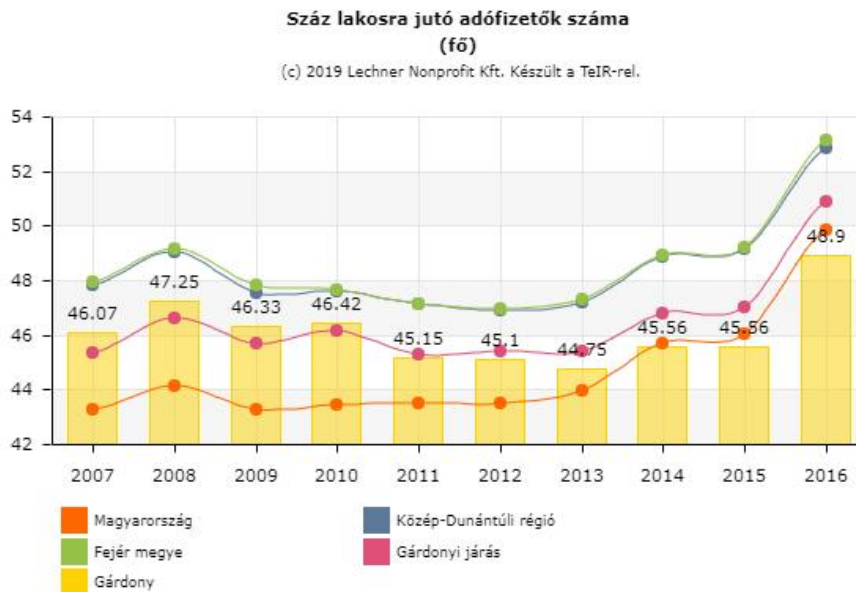
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

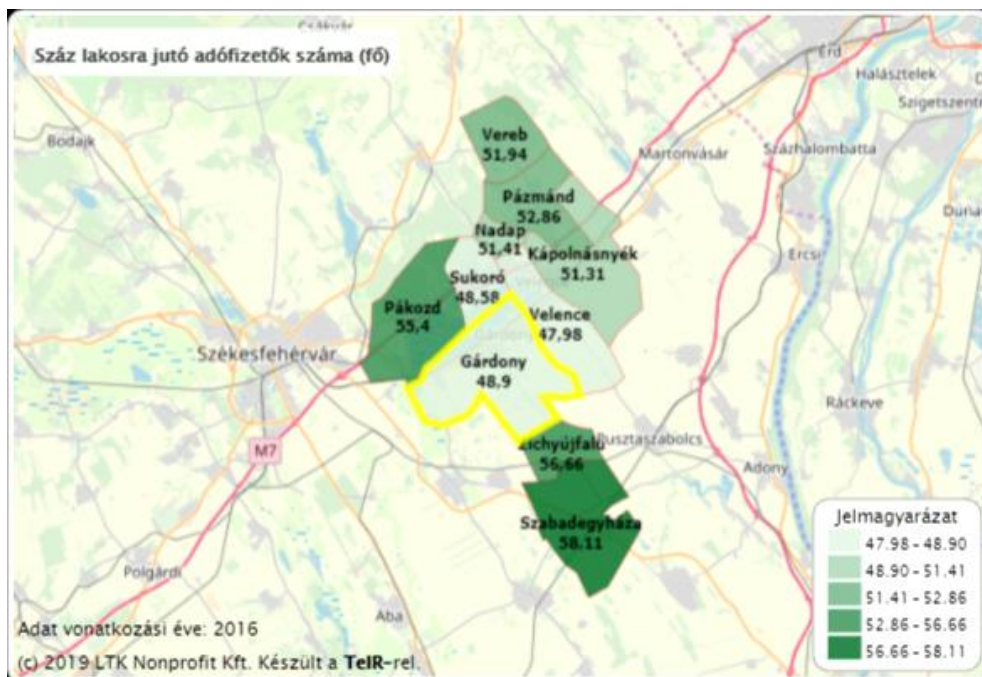
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszeréből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek. Városunkban, tapasztalataink szerint a munkaerőpiacra jutás fő akadályai nem az alacsony iskolázottság miatt van, hanem a szakmával, érettségivel, diplomával rendelkezők nem találnak szakképzettségüknek megfelelő munkát, illetve a tartós munkanélküli létből fakadó motivátlansági problémák, a társadalmi elítélet jelenléte.

A lakosság pontos vagyoni helyzete nem nyilvános, azonban rendelkezésre állnak olyan adatok, amelyek a településen élők öngondoskodási képességéről tájékozódási lehetőséget nyújthatnak.

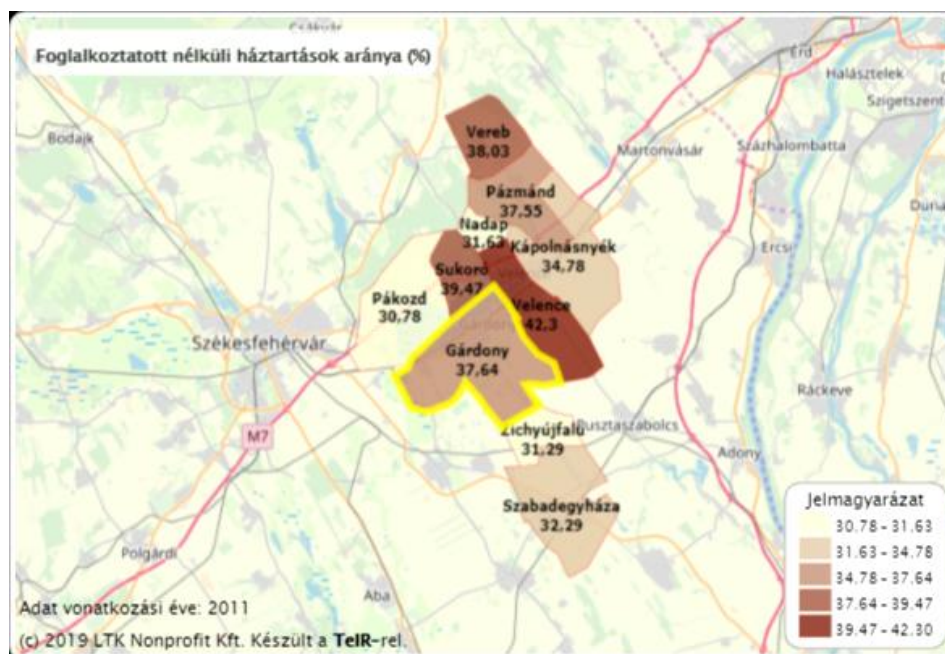
Gárdonyban a száz lakosra jutó adófizetők száma 2016-ban érte el a legmagasabb értéket az elmúlt 10 évet vizsgálva. A diagramon látható, hogy az értékek csökkenő mértékben, de folyamatosan meghaladták az országos átlagot 2014-ig. Ez az jelenti, hogy a háztartások jövedelemtermelő képessége átlagon felülnek volt mondható az elmúlt években. Ezt a pozícióját azonban kezdi elveszíteni a növekedés ellenére is. Az adatokból az is megállapítható, hogy a településen élők jövedelemtermelő képessége a Fejér megyei átlagot nem érték el egyik vizsgált évben sem. Az országos és megyei adatok 2015-től egyaránt emelkedtek.

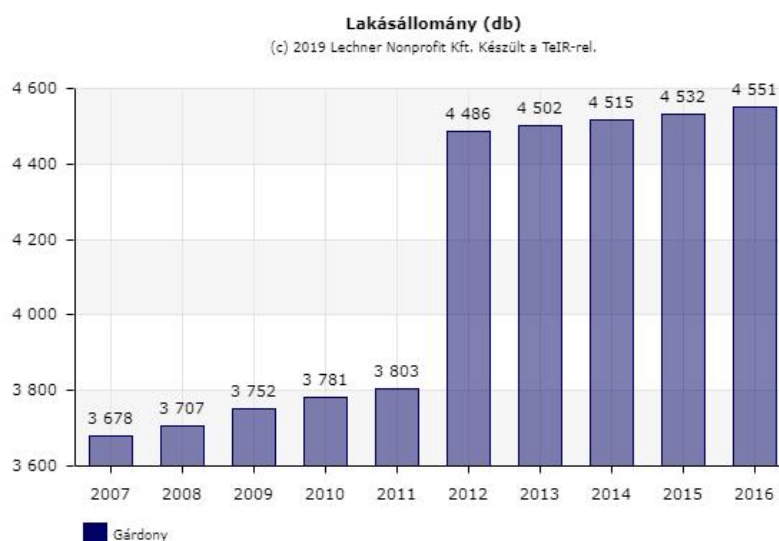
A térképes megjelenítésen jól kirajzolódik, hogy a településen élők jövedelmi helyzete a járáson belül nagyon hasonló értékeket mutat. A száz lakosra jutó adófizetők száma 50 fő körüli értéket ér el, ami a háztartások átlagos létszámát figyelembe véve azt jelenti, hogy az aktív korúakból álló háztartásokban átlagosan legalább egy fő rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel.

A hátrányos helyzetű településeken ezeknél az értékeknél jóval alacsonyabb a száz lakosra jutó adófizetők száma.

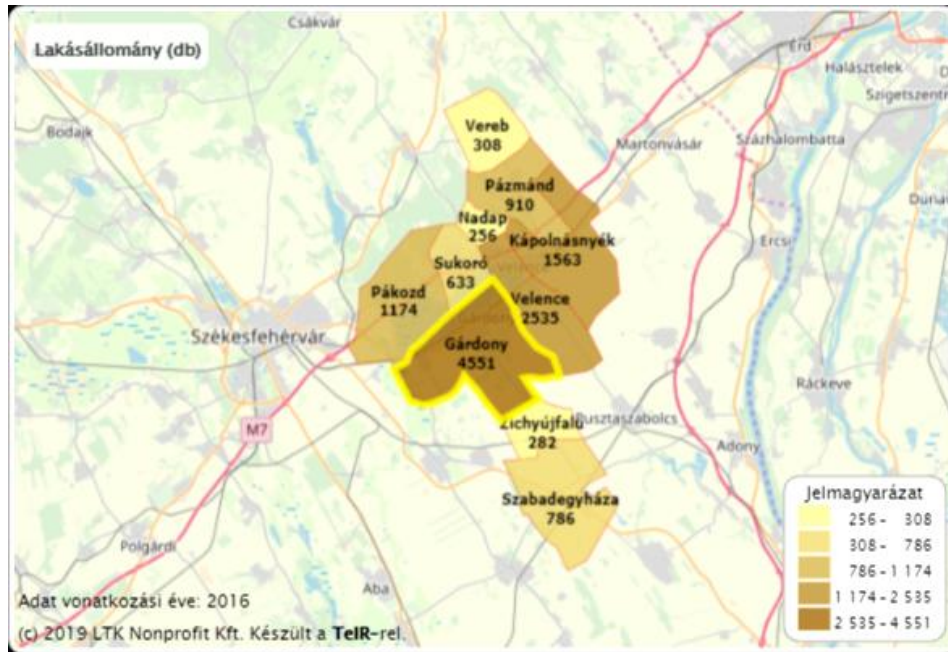
A foglalkoztatott személy nélküli háztartások az összes háztartás százalékában értéke 37,64%, amely a környező településekkel általában hasonlóan alakul. Ez az adat fontos abból a szempontból, hogy bár a település egészének jövedelmi és vagyoni helyzete viszonylag kedvezőnek mondható, a lakosság több mint harmadának az öngondoskodási képessége nehezített, valamilyen okból kifolyólag akadályozott a rendszeres munkajövedelemhez való hozzájutásuk ezeknek a háztartásoknak.

Az idősoros adatok alapján látható, hogy Gárdonyban a lakásállomány a 2012-es évben jelentősen megnőtt, és azóta is évről-évre emelkedik, amely egyrészt a településen élő lassú gyarapodására utal, másrészt megemlékeztet a be- és a kiköltözéseknél tapasztalható beköltözési többletet. A háztartások otthonteremtési célból történő elvándorlása, illetve betelepülése egy községbe vagy városba nagyon sok szempont együttes mérlegelését követő döntések következménye. A kialakult költözési

trendek mögött a családok és a háztartások olyan döntései húzódnak meg, amelynek kapcsán nagyon sok körülményt számításba vettek, ezért várhatóan a kialakult beköltözési hullám a következő években is folytatódni fog Gárdony vonatkozásában.

A környező településekkel összehasonlítva is jelentősen magas a lakásállomány. A beköltözések számának folyamatos emelkedése hatással van a lakásállomány számának változására is. A városban folyamatos mozgásban van a lakáspiac. Gyakori a használt lakások felújításával történő otthonteremtés és minden évben számos építési engedély kérelemmel járó új lakás épül a városban.

A személyszállító gépjárművek száma egyenesen növekszik a településen, 2015-től egyre erőteljesebben. A gépjármű állomány az elmúlt hat évben csaknem 25%-kal növekedett. 2017. évben már 4 621 személyszállító gépjármű üzemelt a településen, 813-mal több, mint 2011-ben. A gépjárművek számának növekedése is a településen élők anyagi helyzetének javulására utaló adat.

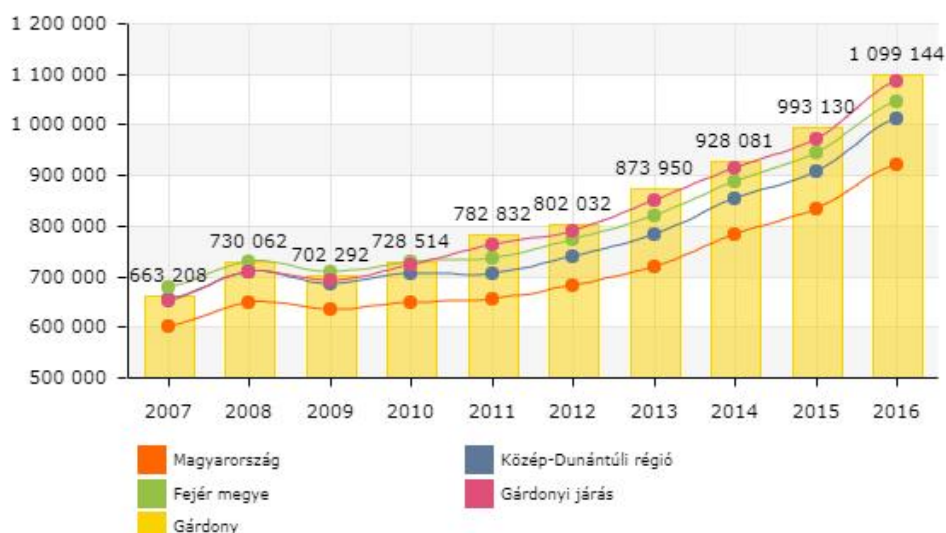

A településen élők egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelme a 2016-os évben meghaladta az egymillió forint értéket. A KSH felmérése szerint az egy főre jutó jövedelem összegek közel 70%-a munkajövedelemből származott. Ebből eredően az egy főre jutó jövedelem értékek változását elsősorban az átlagkereset összegének változása határozza meg.

Az időszaki adatok alapján megállapítható, hogy az itt élők jövedelme az elmúlt években folyamatosan növekedett. A 2007-es évben elért értékhez viszonyítva 66%-os a növekedés 2016-ra. A járási, megyei, régiós és országos értékeket minden vizsgált évben eléri vagy meghaladja. Tekintettel arra, hogy a jövedelem növekedésében az átlagbérek a meghatározó tényezők, az is megállapítható, hogy a településről elérhető munkaerőpiaci lehetőségek folyamatosan emelkedő munkabérek megszerzését tették lehetővé a Gárdonyiban élők számára az elmúlt években.

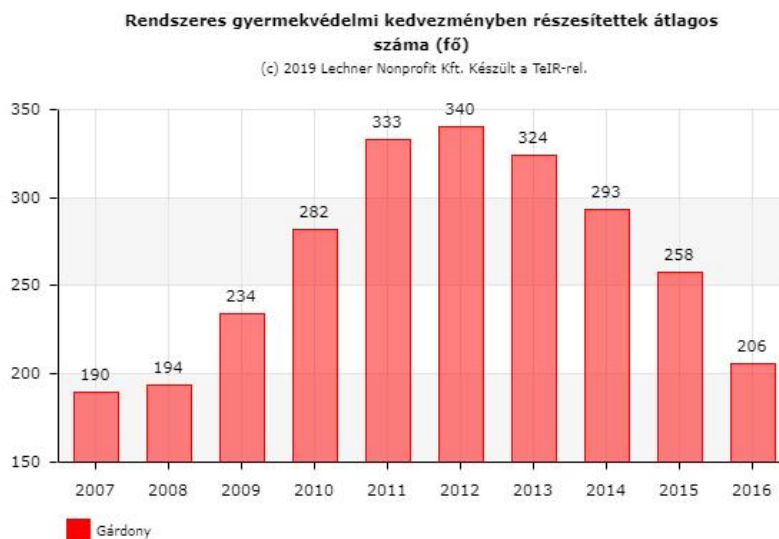
Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft)
(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Ha a jövedelem értékeket összehasonlítjuk az országos átlagjövedelmek értékével, akkor szintén megállapítható az a tény, hogy Gárdonyban az egy főre jutó nettó jövedelem értékei folyamatosan és egyre növekvő mértékben meghaladják az országos átlag értékeit.

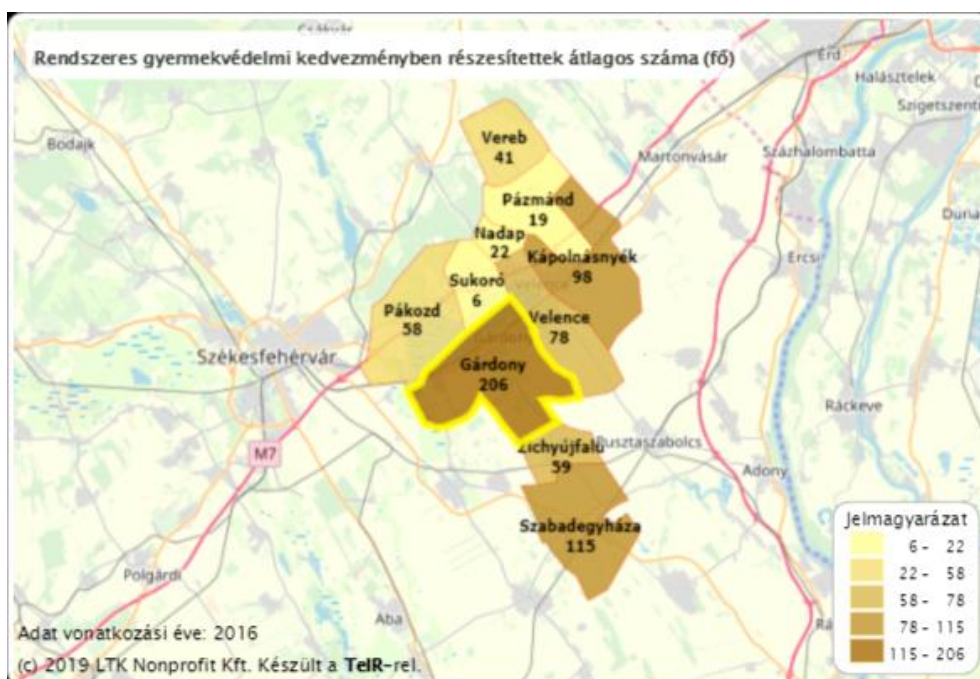
Esélyegyenlőségi szempontból az elemzett jövedelmi helyzet és annak foglalkoztatottsággal, valamint átlagkeresettel kimutatható összefüggéseiből az a fontos következtetés vonható le, hogy Gárdonyban az aktív korúak elhelyezkedési és öngondoskodási esélyeit nem elsősorban a munkaerőpiaci környezet és a munkalehetőségek hiánya dominálja, hanem inkább az egyéneknek a munkaerőpiac elvárásaihoz illeszkedő kompetenciája, iskolai végzettsége, egészségi állapota.

A háztartások jövedelmi helyzetének javulása a gyermekes családok körében is kimutatható az elmúlt időszakban. A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege, illetve az egy főre jutó vagyoni érték nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2009-től 2012-ig emelkedett, azt követően folyamatosan csökken tendenciát mutat a településen, 2017-ben ez a szám (161 fő) a kezdeti érték alá került. A kedvezményezetttek jelentős mértékű csökkenése arra utal, hogy jelentősen fogy azoknak a gyermekes családoknak a száma, akik olyan mértékű anyagi szűkösségben élnek, hogy az egy főre jutó jövedelem a családban kirívóan alacsony összeg.

Ezt a képet viszont árnyalja az is, hogy az RGYK-ra jogosultság egyik feltétele az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a Gyvt.-ben meghatározott százalékához kötött, az öregségi nyugdíjminimum összege azonban 2008. január 1. óta nem emelkedett (28 500 Ft). Tehát az ellátásban részesülők számának alakulásában részben ez is szerepet játszhat (kevesebb a jogosult), ami egyúttal azt is jelenti, hogy egyre inkább a szélső szegény perifériára szorult jövedelmi helyzetűek számára lesz csak „elérhető”, ezért preventív jellege az idő múlásával még tovább csökken.

Az érintett családok ellátásból történő kiesése és az ellátotti gyermeklétszám csökkenése még nem egyértelműen jelenti azt, hogy a családok életkörülményei érdemben javultak és megszűnt a gyermekek szegénységi kockázata. Azok a gyermekes háztartások, amelyeknek a jövedelme a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultsági jövedelemhatárának közelében van, fokozott odafigyelést igényelnek a közösség részéről még abban az esetben is, ha kiestek az ellátottak köréből.

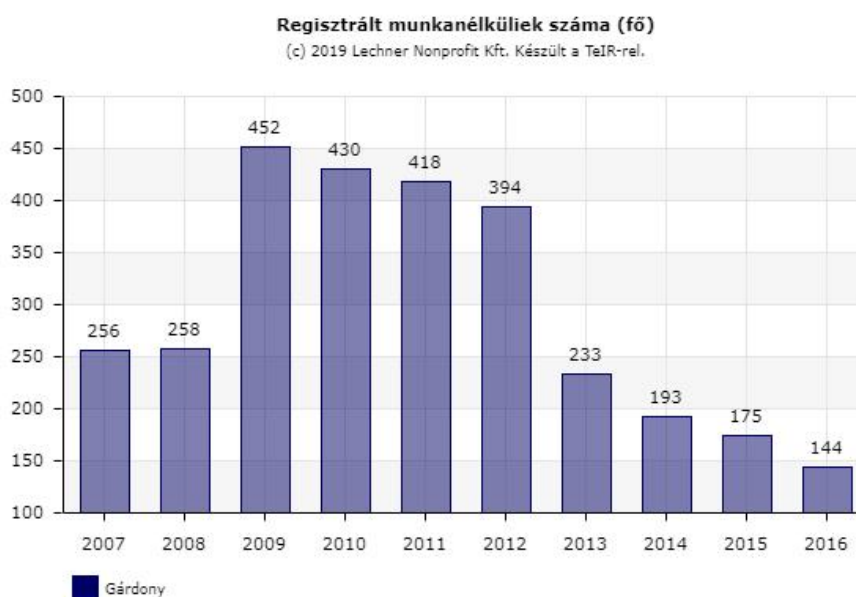
A településen jelen vannak olyan családok, akiknek jövedelmi helyzete és társadalmi státusza kedvezetlenebbül alakul, mint a lakosság többségének. A mélyszegénység nem jellemző a településen, a nehéz szociális körülmények között élők ellátása, támogatása sokféle pénzügyi és természetbeni ellátáson keresztül biztosított. A szociálisan hátrányos helyzetű családok intézményi ellátásokhoz való hozzáférése biztosított.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerőpiaci integráció

Gárdony, és a gárdonyi járás munkaerőpiaci helyzete az országos átlagnál valamivel kedvezőbb Budapest és Székesfehérvár közelsége miatt. A település idegenforgalmi jellegéből adódó és a környék mezőgazdasági vállalkozóinak munkaerőfelszívó hatása még csak javít ezeken az adatokon.

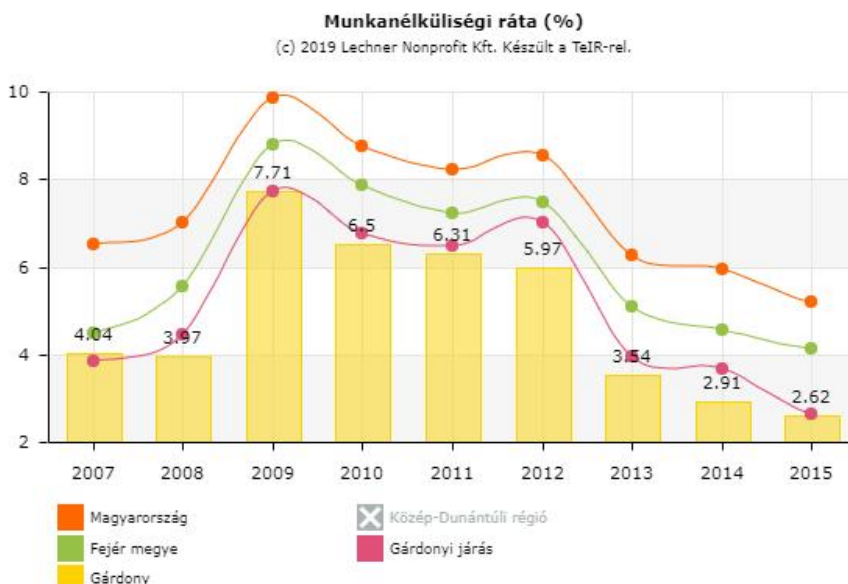
A munkanélküliségre vonatkozó elérhető adatok jelentős változást mutatnak az elmúlt évtized vonatkozásában. Egyértelmű trendek rajzolódnak ki az idősoros adatok elemzéséből.

A regisztrált munkanélküliek számában az évtized elejéig folyamatos növekedés volt megfigyelhető, ami 2009-ben érte el a csúcspontot, a kezdeti évhez képest megduplázódott. Ez az év fordulópontot jelentett, hiszen ettől kezdve elszűr mérsékelte, majd 2013-ban egy intenzív csökkenés ment végbe. 2017-ben ugyan enyhén emelkedett a munkanélküliek száma (146 fő), de még így is a 2015-ös érték alatt maradt. Ez is arra a tényre enged következtetni, hogy Gárdonyban az elmúlt években könnyebbé vált a munkaerőpiaci szerepvállalás az aktív korú lakosok számára.

A munkanélküliségi ráta adatai is jól tükrözik az előbb leírt folyamatot. A diagram szemlélteti azt is, hogy Gárdony település munkanélküliségi rátája az elmúlt tíz évben egy alkalommal sem közelítette meg az országos arányt. A járási munkanélküliségi ráta értéke körül alakulnak a városi adatok is. Az országos átlagnál kedvezőbb arányok részben a megyeszékhely közelségének, másrészt a lakosság kedvezőbb iskolai végzettségének köszönhetőek.

Az alábbi táblázatokba gyűjtött adatok a településre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerőpiaci lehetőségeket elemzi az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2.1 Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek

A 15-64 év közötti lakónépessége a vizsgált években változó intenzitású növekedési tendenciát mutat. Településünkön a munkanélküliek száma jelentősen csökkent az elmúlt időszakban. A regisztrált munkanélküliek száma 2012-ben 394 fő volt, amely érték öt év alatt több mint a felére, 146 főre csökkent. A regisztrált munkanélküliek számában bekövetkezett csökkenés változó mértékben valósult meg. A település szempontjából mindenképpen előnyös tendenciák érvényesültek az elmúlt időszakban.

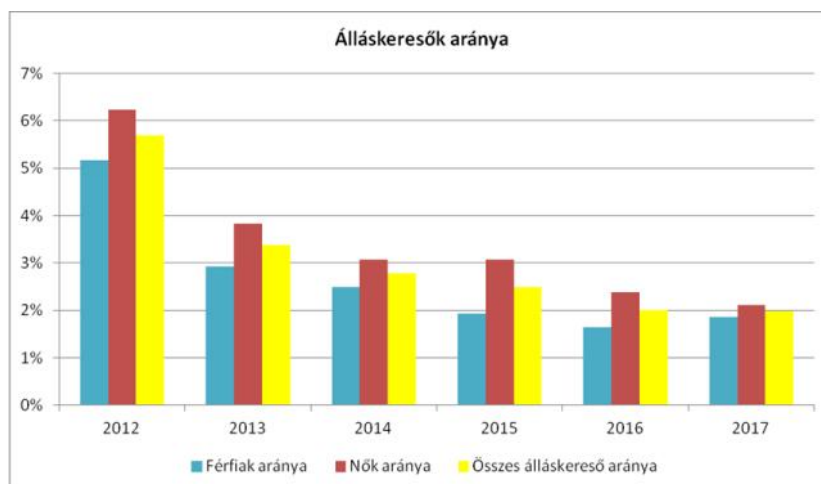
3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (f)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (f)					
	Férfi	N	Összesen	Férfi		N		Összesen	
	F	F	F	F	%	F	%	F	%
2012	3 491	3 431	6 922	180	5,2%	214	6,2%	394	5,7%
2013	3 486	3 418	6 904	102	2,9%	131	3,8%	233	3,4%
2014	3 490	3 464	6 954	87	2,5%	106	3,1%	193	2,8%
2015	3 537	3 495	7 032	68	1,9%	107	3,1%	175	2,5%
2016	3 589	3 579	7 168	59	1,6%	85	2,4%	144	2,0%
2017	3 672	3 683	7 355	68	1,9%	78	2,1%	146	2,0%

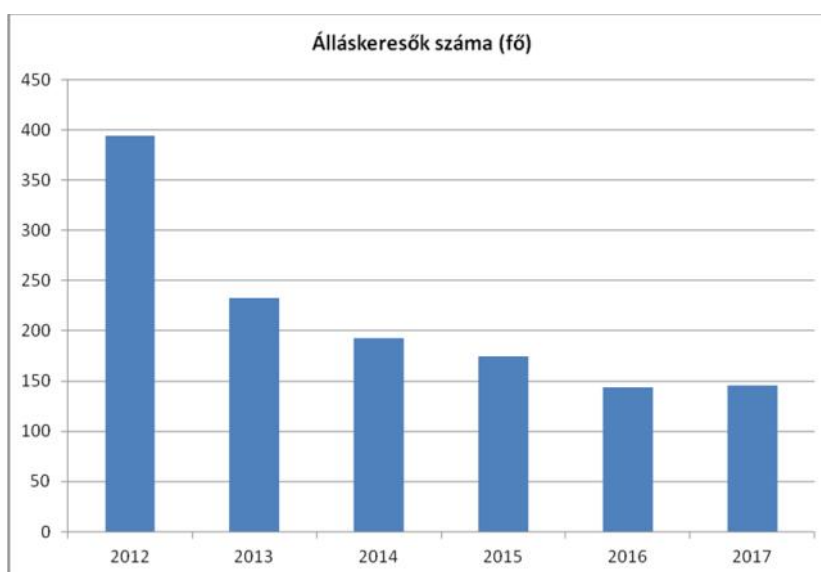
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A diagram értékei is egyértelműen mutatják az álláskeresők arányának évről évre bekövetkezett folyamatos csökkenését. A nemek vonatkozásában az álláskeresők aránya minden évben valamivel meghaladta a férfiakét. Bár összességében csökkent a munkanélküliek aránya, a legutolsó vizsgált évben kezdett csak kiegyenlíteni a nemek közötti különbség. Tehát a nők összességében fokozottabban veszélyeztetett helyzetben vannak a munkanélküliség tekintetében a településen, kevésbé hatékony a munkaerőpiaci változásokhoz való alkalmazkodásuk.

A regisztrált munkanélküliek korcsoport szerinti adatainak idősoros elemzéséből megállapítható, hogy egy kivétellel minden korcsoportban csökkent a munkanélküliek száma. Csupán az 59 évnél idősebb korcsoportban nem következett be csökkenés az álláskeresők számában az elmúlt hat éves periódusban, inkább nagyarányú növekedés figyelhető meg (2012-ben 2 f, 2017-ben 34 f). A nehezen foglalkoztatható álláskeresőket is vissza kellene juttatni a munkaerőpiacra, ez azonban célzott segítséget, gyakorlati tapasztalatot biztosító képzéseket, illetve átképzéseket igényel, amelyet a települési önkormányzat saját hatáskörében nem tud megvalósítani.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek / nyilvántartott álláskeresők száma összesen	F összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		394	233	193	175	144	146
20 év alatti	F	16	6	3	6	1	7
	%	4,1%	2,6%	1,6%	3,4%	0,7%	4,8%
20-24 év	F	36	18	12	16	13	11
	%	9,1%	7,7%	6,2%	9,1%	9,0%	7,5%
25-29 év	F	29	20	12	11	11	11
	%	7,4%	8,6%	6,2%	6,3%	7,6%	7,5%
30-34 év	F	52	25	18	19	11	17
	%	13,2%	10,7%	9,3%	10,9%	7,6%	11,6%
35-39 év	F	46	31	21	12	9	17
	%	11,7%	13,3%	10,9%	6,9%	6,3%	11,6%
40-44 év	F	43	27	16	14	15	11
	%	10,9%	11,6%	8,3%	8,0%	10,4%	7,5%
45-49 év	F	37	18	19	9	9	13
	%	9,4%	7,7%	9,8%	5,1%	6,3%	8,9%
50-54 év	F	67	27	25	12	15	9
	%	17,0%	11,6%	13,0%	6,9%	10,4%	6,2%
55-59 év	F	66	53	47	44	30	16
	%	16,8%	22,7%	24,4%	25,1%	20,8%	11,0%
59 év feletti	F	2	8	20	32	30	34
	%	0,5%	3,4%	10,4%	18,3%	20,8%	23,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

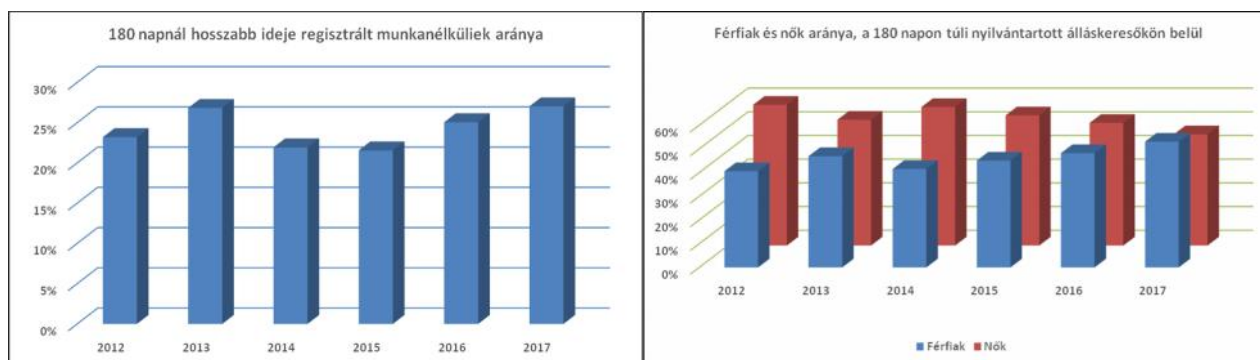
Összességében az ábra értékei egyértelműen megmutatják, hogy az elmúlt hat évben folyamatosan, lassuló ütemben csökkent az álláskeresők száma a településen.

A tartós munkanélküliek arányának változása inkább stagnálást mutat, enyhén emelkedő és csökkenő értékekkel. A tartós munkanélküliek száma 2012-ben 170 fő volt, és öt év alatt ez a szám 49 főre, körülbelül a harmadára csökkent. Ez mindenképpen jelentős változás.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	180 napon túli nyilvántar- tott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 na- pon túli nyilvántartott álláske- resőkön belül	
	%	Férfi	N	Összesen	Férfiak	Nők
2012	23,19	69	101	170	40,6%	59,4%
2013	26,82	46	52	98	46,9%	53,1%
2014	21,92	27	38	65	41,5%	58,5%
2015	21,55	32	39	71	45,1%	54,9%
2016	25,04	27	29	56	48,2%	51,8%
2017	27,02	26	23	49	53,1%	46,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nemek arányában megfigyelhet egy érdekes eltolódás, és problémaként azonosítható az időszaki adatai alapján, hogy a tartós munkanélküliek között általában felülreprezentáltak a nők aránya (kivételek alól a 2017-es év).

Már a korábbi munkanélküliségi adatoknál is láttuk, hogy a nők munkaerőpiaci helyzete kedvezőtlenebbül alakul a férfiakénál. Ez sajnos a 180 napnál hosszabb ideje munkanélküliek csoportjában is beigazolódott, hiszen a nők aránya nehezen csökken 50% alá a tartós munkanélküliek között. Ez azt jelenti, hogy a tartós munkanélküliség nagyobb mértékben a nőket érinti, bár összességében negyedére csökkent a számuk ebben a kategóriában. Ezen a problémán számos eszközzel próbálnak országos szinten is segíteni, különböző módon, de ez lassan hozza meg a kívánt eredményeket.

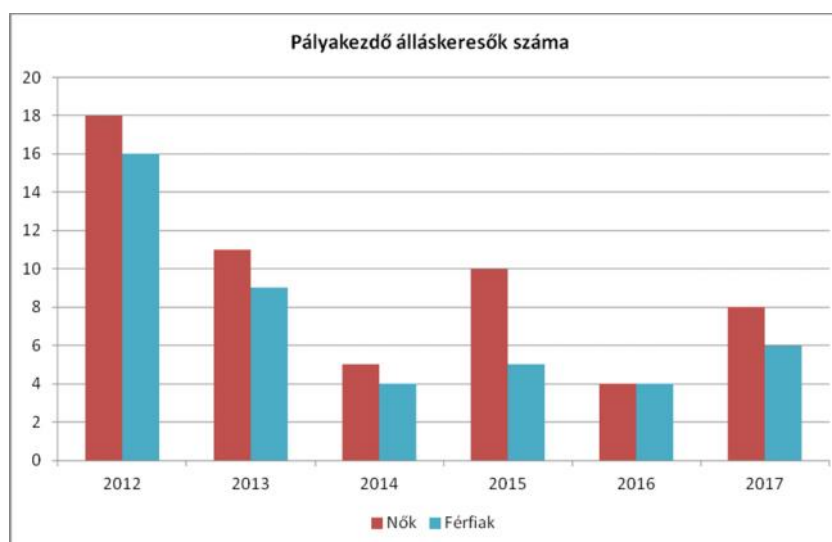
Ez a tendencia arra utal, hogy a nők munkaerőpiaci versenyképességét több körülmény is nehezíti a férfiakéhoz képest. A korszerűtlen szaktudás vagy a szaktudás esetleges hiánya mellett a családi szerep és a munkavállalói szerep összeegyeztetésének nehézsége lehet kiemelkedő ok a nők álláskeresési státuszba történő be nem jutásának. A gyermekek napközbeni ellátásának javítása az egyik lehetséges eszköz, ami enyhítheti ezt a nehézséget a nők számára.

A pályakezdő álláskeresők aránya 3% alatt van a 18-29 évesek között, ami kedvezőbből a szempontból, hogy nagyon kevés fiatal kerül munkanélküli státuszba Gárdonyban. Kis létszámú csoportról beszélünk, amelyben a nemek arányában itt is inkább a nők vannak többen.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	N	Összesen	Férfi		N		Összesen	
	F	F	F	F	%	F	%	F	%
2012	679	666	1 345	16	2,4%	18	2,7%	34	2,5%
2013	694	643	1 337	9	1,3%	11	1,7%	20	1,5%
2014	683	649	1 332	4	0,6%	5	0,8%	9	0,7%
2015	677	619	1 296	5	0,7%	10	1,6%	15	1,2%
2016	645	614	1 259	4	0,6%	4	0,7%	8	0,6%
2017	650	662	1 312	6	0,9%	8	1,2%	14	1,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A fenti táblázatok adataiból megállapítható, hogy foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is.

3.2.2 Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

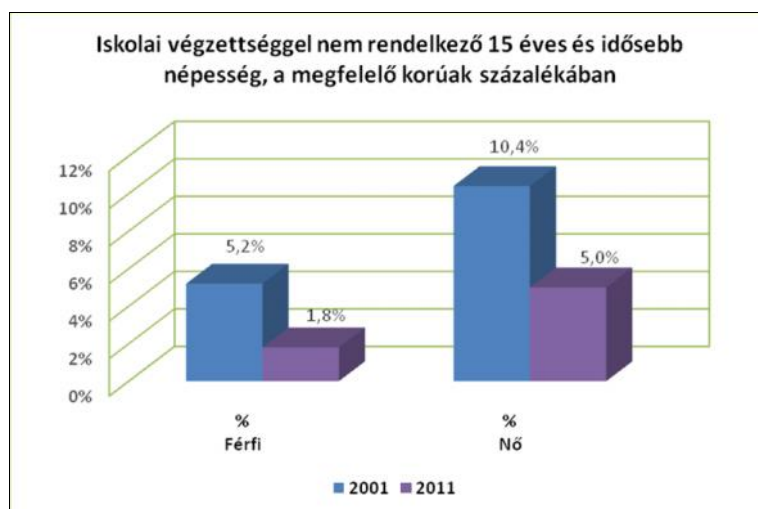
Az esélyegyenlőséggel szoros összefüggésben van az alacsony iskolai végzettségűek száma, és a munkaerőpiaci jelenlétük. Természetesnek mondható, hogy a munkáltatók a minél magasabban kvalifikált, minél nagyobb szakmai tudással és tapasztalattal bíró munkaerőt részesítik előnyben.

A két népszámlálás között a településen élő aktív korú népesség körében kedvezően változott az alacsony iskolai végzettség mutatója. A 15 évesnél idősebb népesség körében, mind a férfiak, mind a nők körében nőtt az iskolázottság értéke.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi	N	Férfi	N
	%	%	%	%
2001	94,8%	89,6%	5,2%	10,4%
2011	98,2%	95,0%	1,8%	5,0%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A diagram értékei alapján egyértelműen megállapítható, hogy 10 év alatt az iskolai végzettséggel nem rendelkező aránya mindkét nem esetében jelentősen csökkent, a férfiaknál csaknem a harmadára, a nőknél felére. Ez a településen élő aktív korúak munkaerőpiaci versenyképessége szempontjából mindenképpen előnyös változásként értékelhető.

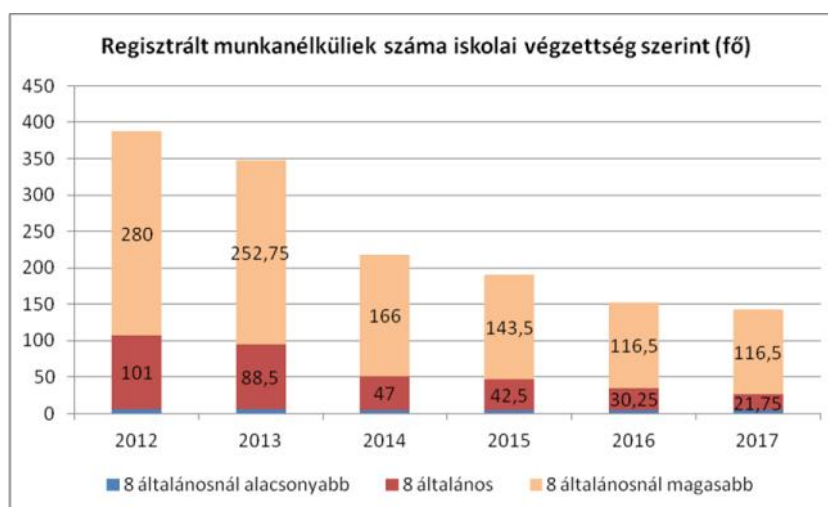
3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		F	%	F	%	F	%
2012	394	6	1,5%	101	25,6%	280	71,1%
2013	233	6,5	2,8%	88,5	38,0%	252,75	108,5%
2014	193	4,75	2,5%	47	24,4%	166	86,0%
2015	175	4,25	2,4%	42,5	24,3%	143,5	82,0%
2016	144	5	3,5%	30,25	21,0%	116,5	80,9%
2017	146	4	2,9%	21,75	14,9%	116,5	79,8%

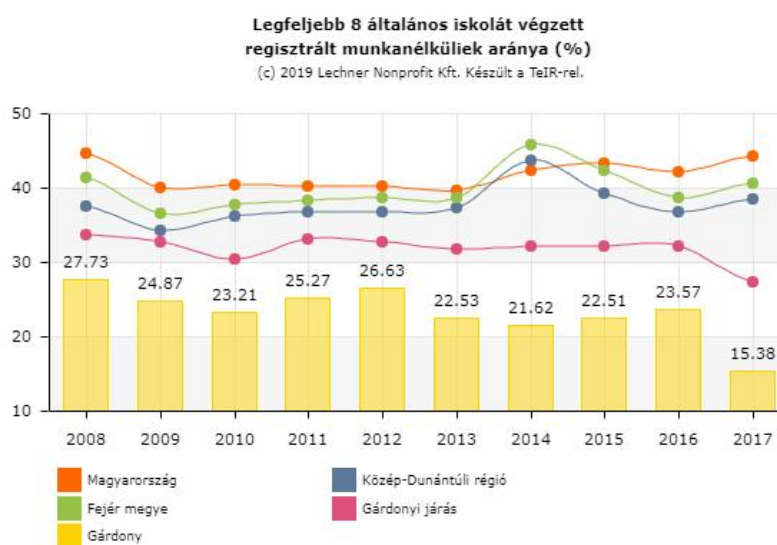
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek iskolai végzettség szerinti megoszlásában a 8 általánosanál alacsonyabb végzettségűek száma minimális szinten mozog. Az álláskeresők között az általános iskolai végzettségűek aránya 25,6%-ról 14,98%-ra csökkent az utóbbi 5 évben. Az álláskeresők között a 8 általánosanál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a legmagasabb, és az elmúlt időszakban inkább növekedett ez az arány, bár szám szerint 2,5-szeres csökkenés következett be.

Az álláskeresők jelentős arányának van valamilyen szakképzettsége és ennek ellenére nem talál munkalehetőséget magának. Jelenleg az álláskeresők csaknem negyede tartozik abba a kategóriába, hogy nem rendelkezik semmilyen szakképesítéssel.

A legfeljebb 8 általános iskolát végzett álláskeresők arányát ábrázoló diagram adataiból látható, hogy az iskolázatlanok elhelyezkedési esélyei nem javultak jelentősen az elmúlt évtizedben. Az adatokból az is kitűnik, hogy Gárdony településen a végzettség nélküli iskolázatlan álláskeresők aránya alacsonyabb az országos, régiós, megyei és járási arányok értékénél.

3.2.3 Közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatottak száma 1-2%-ot tesz ki a település aktív korú lakosságához képest. Átlagban a munkanélküliek 15-20%-a dolgozik közfoglalkoztatásban. A közfoglalkoztatásban résztvevő munkanélküliek száma évről-évre csökken, de nem csak a munkanélküliek számának csökkenése miatt, hanem azon okból is, mert csökkentek az önkormányzat ez irányú lehetőségei. Kevesebb személy foglalkoztatására nyílik lehetőség.

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését Gárdony Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának igazgatási irodája látja el. A közfoglalkoztatottak többségben közterületen dolgozók, szakmai irányításával a Városüzemeltetési Kft. foglalkozott.

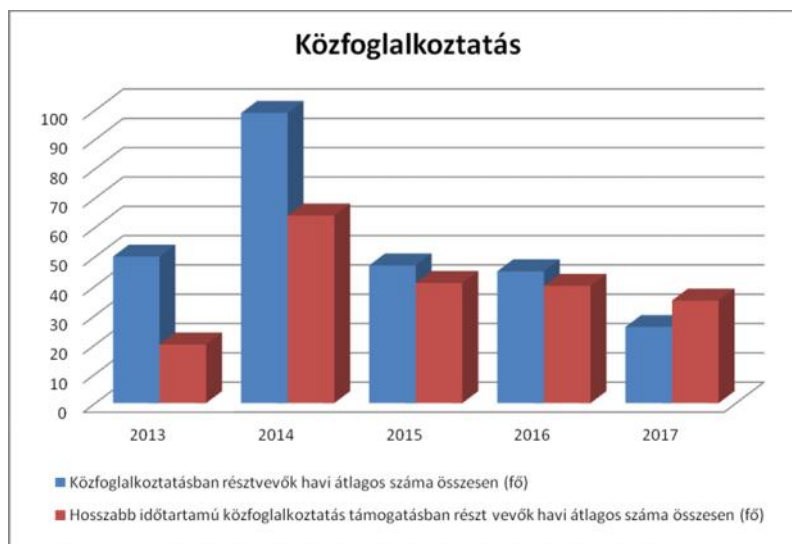
A közfoglalkoztatási-program célja, hogy növelje az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatását, fokozza az álláskeresői aktivitást, valamint elősegítse a versenyszférába, az elsődleges munkaerőpiacra történő visszatérést (belépést). Az önkormányzatok által történő hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás a helyben felmerülő munkaigények kielégítését segíti.

Év	Közfoglalkoztatásban résztvevők havi átlagos száma összesen (fő)	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatásban résztvevők havi átlagos száma összesen (fő)	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya, 1 000 aktív korú (15-64 éves) állandó lakosra vetítve	
			2013	2014
2013	50	20	7	3
2014	99	64	14	9
2015	47	41	7	6
2016	45	40	6	6
2017	26	35	4	5

Forrás: TeIR, Belügyminisztérium

Közfoglalkoztatottként olyan természetes személy foglalkoztatható, aki a kormányhivatalnál nyilvántartott álláskereső. Közfoglalkoztatási jogviszony csak határozott időre létesíthető, próbaidő kikötése nélkül. A jogviszony időtartama nem lehet hosszabb, mint a közfoglalkoztatáshoz nyújtott támogatás időtartama. Ez a feltétel is arra utal, hogy a közfoglalkoztatás csak átmenetileg biztosít munkalehetőséget az abban résztvevők számára.

Gárdony városban 2015 óta csökken a közfoglalkoztatottak létszáma. Az önkormányzat igyekszik a közfoglalkoztatási programban részt venni, ezzel is esélyt nyújtani az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők és tartós munkanélküliek elhelyezkedésére.

A közfoglalkoztatásban, ahogy a nyilvántartott álláskeresők vonatkozásában is, jelentős éven belüli, szezonális létszámváltozások figyelhetők meg. A közfoglalkoztatás megújult rendszerében a közfeladatok ellátása mellett kiemelt fontosságú, hogy a támogatással foglalkoztatott álláskeresők munkája új értéket teremtsen. A közfoglalkoztatásban résztvevők száma 2014 és 2016 között volt a legmagasabb, majd fokozatos csökkenés következett be. A közfoglalkoztatás költségeinek döntő többségét az alkalmazottak munkabére és annak költségei tették ki. A közfoglalkoztatásban jelentős

arányban vannak jelen alacsony iskolai végzettségű, a munkaerőpiacon nehezen érvényesülő személyek.

Mivel a közfoglalkoztatás alapvető célja az, hogy könnyebb legyen a tartós munkanélküliek számára az elsődleges munkaerőpiacra történő kilépés, ezért a programnak fokozatosan keresni kell az új lehetőségeket a résztvevők egyéb támogatási formái tekintetében. További cél a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának és foglalkoztathatóságának növelése. Ezért a közfoglalkoztatási programok egyik részlete a képzésben történő részvétel, ami javíthatja a programokból kilépő munkások elhelyezkedési esélyeit. Ez megfelelő alapot teremthet a mezőgazdaságban és az építőiparban meglévő szakemberhiány enyhítésére (Start-munkaprogram) is. A közfoglalkoztatás támogatja a helyi kezdeményezéseket, a települések önfenntartóvá válását, közösségi terek kialakítását, a település lakosságmegetartó képességének növelését, a vízrendezési feladatok segítségét, az utak és közterületek tisztán tartását, a parlagfű elleni védekezést.

A közfoglalkoztatásban nagy figyelmet fordít az önkormányzat arra, hogy ilyen módon segítsen azoknak az embereknek, akiknek hosszú ideje kilátástalan a helyzete, megélhetése.

3.2.4 A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

A települési munkamigrációról nincsenek részletes adatok. A településről a közlekedés a megyeszékhely irányába jónak mondható. Az M7-es autópálya közelsége (nagyjából négy kilométer) is könnyíti azoknak a munkába közlekedését, akiknek az útvonalát érinti az autópálya iránya. Székesfehérvár tömegközlekedési eszközökkel is könnyen megközelíthető mindössze 25-30 perc alatt. Tervezett olyan beruházás, ami érintené a potenciális munkahelyek számát. A tömegközlekedés kiváló, a megyeszékhely és Gárdony között óránként indulnak buszjáratok. A buszmegálló központi helyen, főút mentén található, valamennyi lakos számára arányos teher vállalásával gyakorlatilag megközelíthető a lakóhelyéhez legközelebbi csatlakozópont a közösségi közlekedéshez.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

Település	elérhető átlagos ideje autó- val	autóbusz já- ratpárok szá- ma munka- napokon	átlagos utazási id autóbuszal	vonat járatok átlagos száma munkanapo- kon	átlagos uta- zási id vonattal	Kerékpárúton való megközelít- hetőség	átlagos utazási id kerékpá- ron
Legközelebbi centrum	15 perc	oda: 27 vissza: 26	25-30 perc	nincs	0	0	0
Megyeszékhely	15 perc	oda: 27 vissza: 26	25-30 perc	nincs	0	0	0
F város	60 perc	oda: 2 vissza: 2	120-150 perc	nincs	0	0	0

A településen élők által fenntartott gépjárművek számának intenzív növekedése arra utal, hogy az ide költöző családok jelentős része gépkocsival közlekedik munkába. A gyermekes családok nagy része is gépjárművet használ közlekedésre, amely jelentős forgalmat és parkolási igényt okoz a gyermekintézmények környezetében a reggeli és a délutáni órákban.

3.2.5 Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

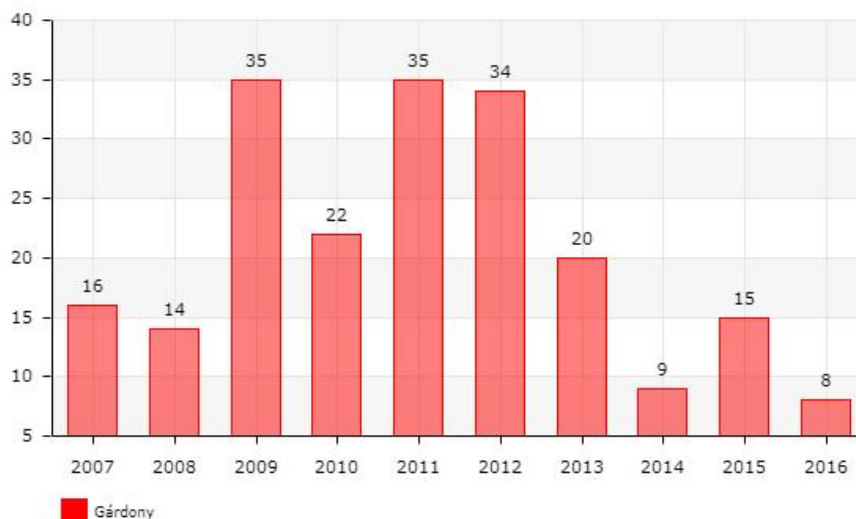
Gárdonyban van a Munkaügyi Központ egyik Kirendeltsége. A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok az intézmény segítségével helyben elérhetőek, vagy a 20 km-re fekvő megyeszékhelyen, Székesfehérváron.

A fiatalok foglalkoztatását az önkormányzat saját hatáskörben csak a közfoglalkoztatási programokon keresztül tudja segíteni.

Az önkormányzatnak nincs konkrét adatgyűjtése arról, hogy a pályakezdő munkanélküliek milyen iskolai végzettséggel, kompetenciákkal illetve érdeklődéssel rendelkeznek. A pályakezdő fiatalok esetében a legcélravezetőbb segítség az elsődleges munkaerőpiacra történő bejutás, és a munkatapasztalat megszerzésének támogatása.

Nyilvántartott pályakezdő álláskeresőik száma (fő)

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Az oktatásból a munkaerő piacra való átmenetet megkönnyítő programok helyben nem érhetőek el, csak a területileg illetékes munkaügyi központban bejelentkezettek számára, egyes esetekben. Általános iskolai végzettség pótlólagos megszerzését lehet vétni, felntoktatás nem működik a településen. A 8 általános iskolánál alacsonyabb végzettségűek száma elenyész a településen.

Munkaerő-piaci integrációt segítő helyi szervezet és szolgáltatás nem működik a településen. A Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége látja el ezt a feladatot. A középfokú oktatásban résztvevők számára nincs információnk.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális rászorultságtól függő pénzbeli, valamint természetbeni ellátások formáit, a jogosultság feltételeit helyi rendelet szabályozza. A pénzbeli és természetbeni ellátásokról és támogatásokról szóló 14/2018. (VII.2.) önkormányzati rendeletünk helyi szinten szabályozza a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokat.

Az önkormányzat a pénzbeli és természetbeni ellátások széles körét biztosítja, és anyagi lehetőségei függvényében törekszik arra, hogy a kötelező ellátásokon túl, saját forrásából is segítse a rászoruló lakosokat, családokat. Sajnos az elmúlt években tapasztalható forráscsökkenés miatt, egyre nehezebb a támogatások színvonalát megőrizni. A segélyezetttek számának csökkenése az egyes ellátások esetében pl. nem feltétlenül jelenti a családok anyagi helyzetének, jövedelmi viszonyainak javulását, hanem pl. a jogszabályi változásokat tükrözi.

Az önkormányzatnak törekednie kell arra, hogy az ellátások körének, és mértékének esetleges csökkenése ne eredményezze a szegénység növekedését, és mélyülését a településen.

A szociális törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit. A helyi önkormányzatok a törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak. A törvény kimondja azt is, hogy a szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. A szociális ellátás a jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

Álláskeresési segélyben részesülők

Az álláskeresési segély a nyugdíj eltt álló álláskeresők ellátása (nyugdíjkorhatár betöltése eltt 5 évvel állapítható meg). Összege a minimálbér 40%-a, legfeljebb az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig folyósítható.

2011-ig az álláskeresői segély az álláskeresői járadék folyósítási időtartamának kimerítése után került folyósításra, a járadéknál alacsonyabb összegben. Az arányszám csökkenése a jogi szabályozás ezen változásának tudható be.

Az aktív korú álláskeresői segélyben részesülők száma 0,5% körül mozog a településen. Az utolsó hat évben 2017-ben volt a legmagasabb az igénybevevők száma.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresői segélyben részesülők (f)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	6 922	12,25	0,2%
2013	6 904	21,75	0,3%
2014	6 954	26,25	0,4%
2015	7 032	34,25	0,5%
2016	7 168	37,25	0,5%
2017	7 355	36,5	0,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői járadék azt az álláskeresőt illeti meg, aki álláskeresővé válását megelőzően 3 éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik. Maximális összege a minimálbérnek megfelelő összeg. Folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek / nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek / nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresői járadékra jogosultak	
	F	F	%
2012	394	60,5	15,4%
2013	233	48,25	20,7%
2014	193	38,5	19,9%
2015	175	38	21,7%
2016	144	33,25	23,1%
2017	146	32,75	22,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek aránya az elmúlt öt évben kis mértékben emelkedett. Az ellátás megállapításra vonatkozó szabályok változásai (szigorodtak a jogosultsági feltételek, és jelentősen csökkent a folyósítás időtartama) jelentősen befolyásolhatják az adatokat.

Az aktív korúak táblázatban szereplő ellátásainak szabályozási környezete az elmúlt időszakban nagy változásokon ment keresztül, ezért idősor összehasonlításuk nehézkes, azonban megállapítható, hogy az ellátásokban részesülők száma fokozatosan és folyamatosan csökkent. Jelenleg nagyon minimális azoknak a száma a településen, akik ezeket az ellátásokat igénybe veszik.

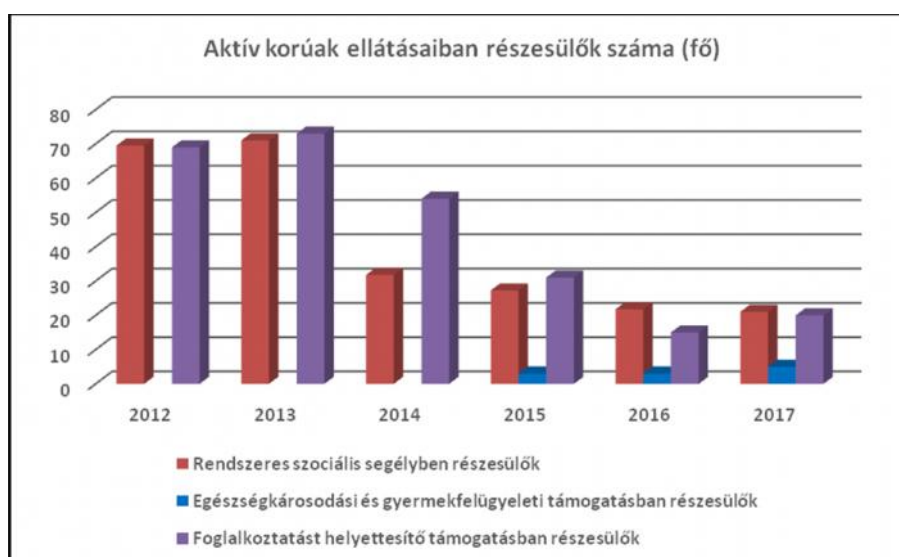
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi számának folyamatos csökkenése azt jelenti, hogy a településen a közmunka programba bevonható személyek száma is egyre kevesebb.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek

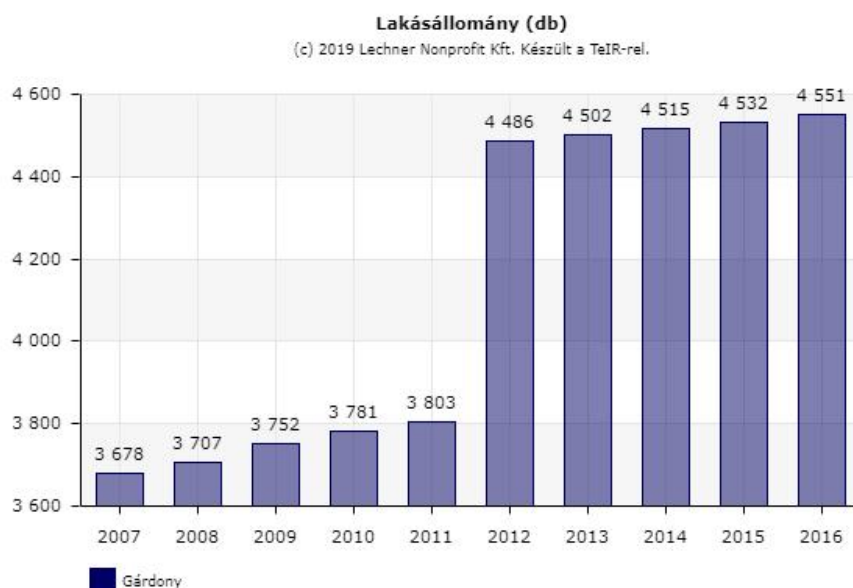
Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egységkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszer szerint		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	F	F	15-64 évesek %-ában	F	Munkanélküliek %-ában
2012	69,5		1,00%	69	17,51%
2013	71		1,03%	73	31,33%
2014	31,75		0,46%	54	27,98%
2015	27,25	3	0,39%	31	17,71%
2016	21,75	3	0,30%	15	10,42%
2017	21	5	0,29%	20	13,70%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Gárdony város területén szegregátum nem található, a roma lakosság száma elenyésző, statisztikailag alig mutatható ki, így etnikailag szegregált területről sem beszélhetünk. Külterület a településhez nem tartozik.

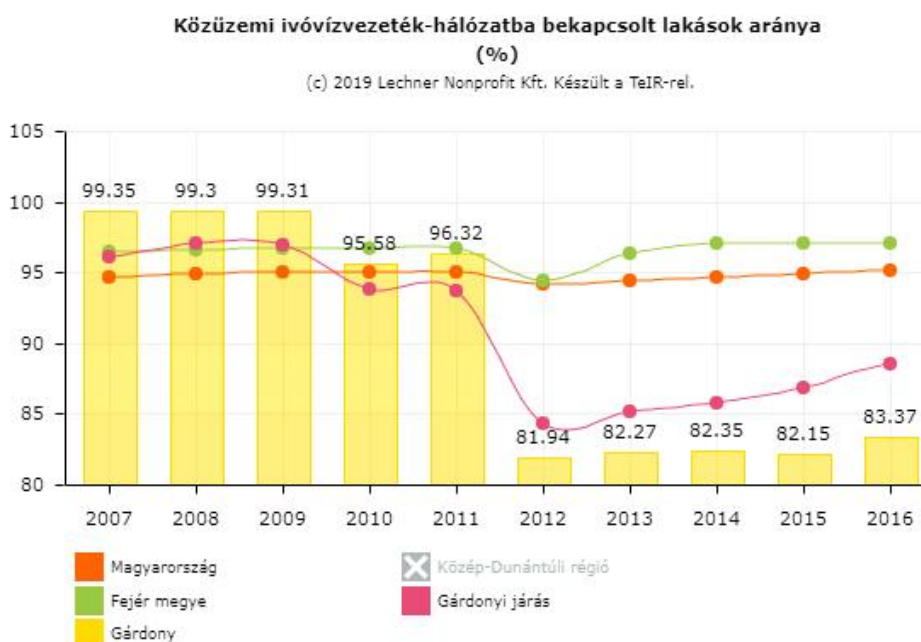

A település lakásállománya az elmúlt 10 évben növekedett, 2012-ben volt egy nagyobb mértékű gyarapodás. A lakásszám 2017 évben 4 568 volt, tehát az egy lakásra jutó lakosság szám 3 fő alatt van, ami az átlagosnak megfelelő háztartátszámot mutat.

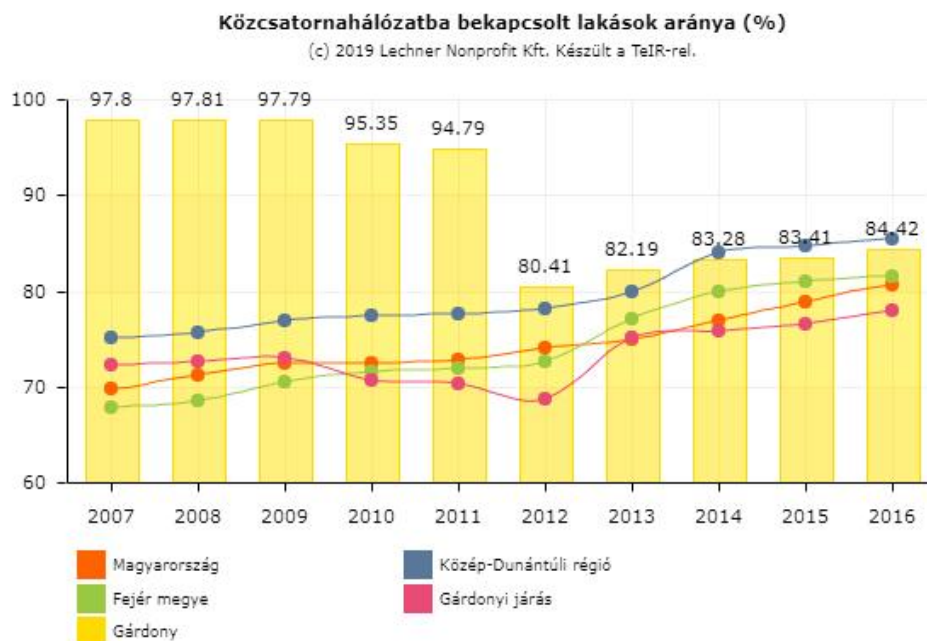
A településen kevés a bérlakás és a szociális lakás állomány. A lakások legnagyobb része saját tulajdonú.

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek.

Elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság nincs a településen.

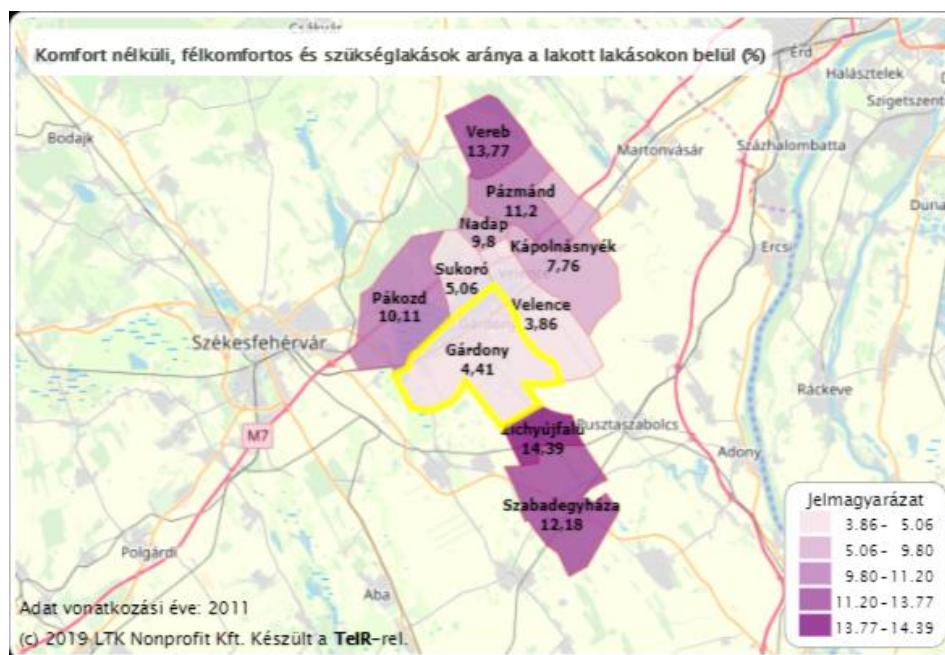

A közüemi ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya a településen 80% körül alakul. A csatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya is hasonló.

Komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül

Gárdonyban az alacsonyabb komfortfokozatú lakások aránya jobb az országos adatoknál. A környező települések viszonylatában a közepesnél jobb kategóriába tartozik.

Félkomfortos az a lakás, üdül , amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterület lakószobával és f z helyiséggel, továbbá fürdő helyiséggel vagy vízellátásos WC-vel, villannyal, vízellátással és egyedi f tési móddal rendelkezik.

A népszámlálás adatai alapján komfort nélküli az a lakás, üdül , amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterület lakószobával és f z helyiséggel, valamint egyedi f tési móddal rendelkezik. A komfortfokozatok egyikébe sem sorolható lakások a szükség- és egyéb lakások.

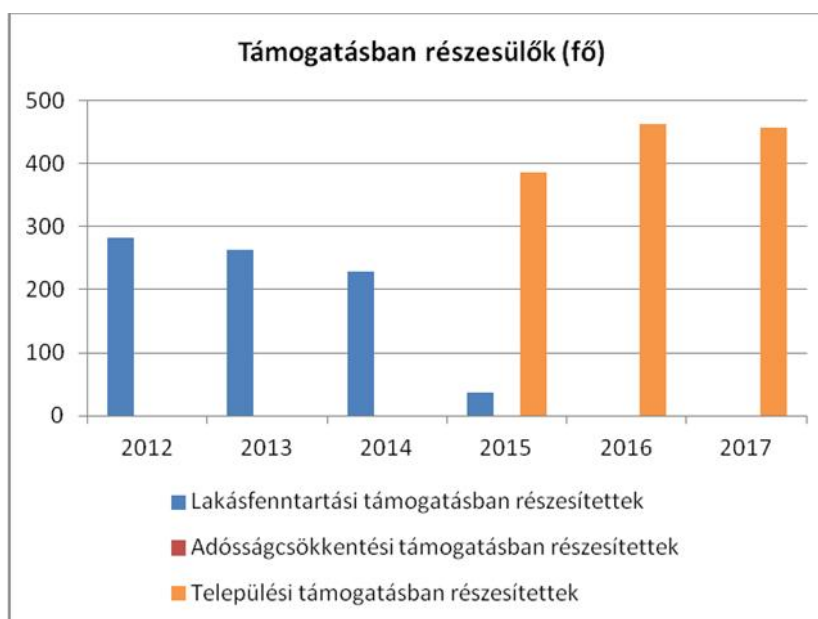
Lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási, adósságcsökkentési, települési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) 2015.03.01-től
2012	282	n.a.	
2013	264	n.a.	
2014	229	n.a.	
2015	37	n.a.	385
2016	n.a.	n.a.	463
2017	n.a.	n.a.	457

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztéséhez a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújtott. A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon volt megállapítható 2015. április 30. napjáig. 2015. március 1-jével települési támogatás keretében nyújt lakásfenntartási támogatást az önkormányzat (a **14/2018. (VII.2.) önkormányzati rendelet** szerint). A települési támogatás iránti igény láthatóan fokozatosan növekszik. Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma 2014-2015-ben jelentősen megnőtt. A települési támogatás nagyjából a felére, vagy az alá esett vissza.

Lakásfenntartási települési támogatás igényelhet :

-) a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás,
-) a távhőszolgáltatás,
-) a csatornahasználat díjához,
-) a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz,
-) a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztéséhez, illetve a tüzelőanyag

költségeihez.

A lakásfenntartási települési támogatást elsősorban természetbeni ellátásként a szolgáltató felé kell folyóítani a költségekhez. Ahhoz a rendszeres kiadáshoz kell nyújtani, ami a kérelmező lakhatását leginkább veszélyezteti. A támogatásra való jogosultság az egy főre jutó családi jövedelem meghatározott értékéhez kötött (öregségi nyugdíj legkisebb összegének %-os aránya).

Eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszít vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Településünkön is számos családot érint az eladósodottság. Rajtuk az önkormányzat szociális juttatásokkal, támogatásokkal segít, sokszor egyszeri azonnali megoldást jelent támogatással.

Az eladósodottság mértékéről csupán önkéntes adatszolgáltatással lehetne megfelelő képet kapni. Meglátásunk szerint az emberek ezt nem szívesen vállalják fel. Problémáikkal jellemzően az önálló szolgáltatásban működő szociális alapellátást keresik fel, ahol a családgondozó igyekszik számukra segítséget nyújtani, esetleg pénzbeosztásban, pénzfelhasználásban támogatni őket. A helyzetet nem segíti az a tény, hogy az emberek sajnos csak akkor kérnek segítséget, amikor a baj már megtörtént, vagy legalábbis elég jelentős. Nincsenek elemezhető releváns adatok a település lakosságának közüzemi díjhátralékáról illetve egyéb eladósodást jelző körülményekről.

Lakhatás egyéb jellemzői

Külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások kis mértékben vannak jelen a településen, de évről-évre növekvő mennyiségben. Ezek az ingatlanok hétvégi házak, de vannak új épületek is, melyeket állandó lakhatásra használnak. A közösségi közlekedés ezekről a helyekről is könnyen elérhető. A településen számos buszmegálló van, és 2 vasúti megállóhely, illetve 1 vasútállomás, így mindenki megtalálja a hozzá legközelebbre fekvő utazási lehetőséget.

3.5 Lakhatás egyéb jellemzői, telepek, szegregátumok helyzete

A telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői

Gárdony város területén egy beazonosítható szegregációval veszélyeztetett terület található.

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:	1	
Telepi lakások száma a településen:	2012	42
	2013	42
	2014	42
	2015	42
	2016	42
	2017	42
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva:	Településrész széli, település központtól 8 km.	
A telep/ek megközelíthetősége:	Közúton autóval, autóbusszal.	
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények:	0	

Gárdonyban elkülönült telep/szegregátum az agárdi városrész szélén, a városközponttól kb. 8 kilométerre fekvő Csiribpuszta. Közúton autóval, autóbusszal megközelíthető. A közlekedéshez való nehezebb hozzáférés a munkaerő-piaci esélyeket is rontja. A telepen 42 lakás található. A lakások állapota változó, leginkább leromlott. Az itt élők a szolgáltatásokhoz részben nehezebben jutnak hozzá. Felnt., gyermek háziorvosi szolgáltatás helyben megoldott, valamint a területi védőnői ellátás is. A többi közszolgáltatáshoz nehezen jutnak hozzá. Az itt élő gyermekek nagyobb része a telep mellett lévő Zichyújfalu iskolájába, és óvodájába jár. Az óvoda a Gárdonyi székhely tagintézménye, a zichyújfalu iskola korábban szintén gárdonyi tagintézmény volt, de most már önálló, a Református Egyház fenntartásában áll. Ezáltal az oktatási-nevelési alapszolgáltatásokhoz könnyűen hozzá tudnak jutni.

A telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői

A telepen élők száma 182 és 200 fő között mozog. Az életkori megoszlás szerint a legnagyobb számban a 31-45 évesek, a legkisebb számban a 46-64 évesek vannak. Jellemző az alacsony iskolázottság, és szegénység, ezért az itt élők, és a gyerekek kiemelt figyelmet igényelnek. Minden gyermek megkapja a védőnői ellátást, orvosi ellátást, és a köznevelési szolgáltatást. A Fókusz Szociális Szolgálat, az intézmények gyermekvédelmi felelősei, és a hatóság munkatársai közösen figyelemmel kísérik a családok, és azon belül a gyerekek helyzetét, és a szükséges segítséget megkapják. Pályázati forrásból játszótér, buszmegálló épült a telepen.

Szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendezésének folyamatai

Szegregációval veszélyeztetett terület, lakosság területi átrendezésének változása nincs a településen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehet ségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

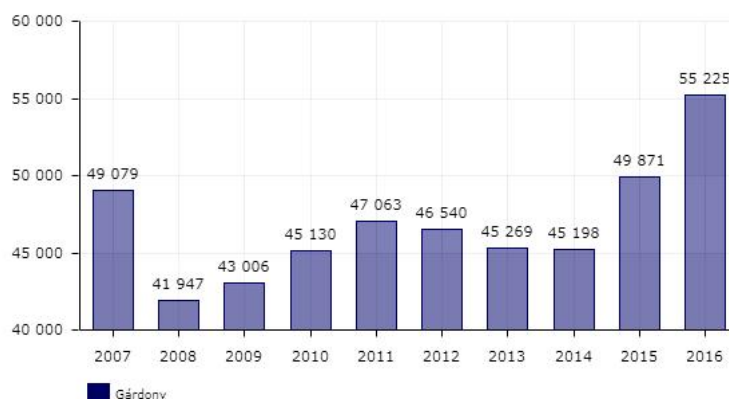
Egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekben finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetve legnem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz történő hozzáférés lehetősége mindenki számára adott településünkön. Gárdonyban 4 felnőtt, és 2 gyermek háziorvosi szolgálat, valamint 2 fogorvosi szolgálat működik, mely a lakosság számára megfelel. A háziorvosi körzetek földrajzi elhelyezkedésben és a körzet kialakításában egyaránt igazodnak a város szerkezetéhez, azaz minden településrészen helyben elérhető minden egészségügyi szolgáltatás. Csiribpusztán 1-1 felnőtt és gyermek háziorvos helyben tart minden héten egy napon rendelést. A település orvosi ellátása megfelelő. A településen többféle szakrendelés is van. Reumatológia, nőgyógyászat, allergológia. Szélesebb körű szakrendelés a Velencei Szakrendelésben elérhető a gárdonyi lakosoknak számára is.

Háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (fő)
(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

A háziorvosi ellátásban megjelentek és meglátogatottak számának változása informatív adat a lakosság egészségi állapotának alakulásával kapcsolatban. Az elmúlt tíz év adatai szerint többségében 50-55 000 körüli találkozást vesz igénybe a lakosság éves szinten a háziorvosi ellátásban. A legkevesebb esetszámot 2008-ban regisztrálták, ezt követően fokozatosan újra visszaállt a korábbiakhoz hasonló szintre az ellátási gyakoriság. 2017-ben 54 663 volt a háziorvosi ellátásban megjelentek és meglátogatottak száma.

A településen lakók egészségi állapotáról tájékoztatást adhat a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma is. Az ellátásban részesülők száma az elmúlt hat éves periódusban jelentősen csökkent. Az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból is jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megérzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Gárdony népességének 1%-a rendelkezik közgyógyellátási igazolvánnyal 2017-ben. Ebben az ellátásban is, mint minden másban a cél az, hogy a rászoruló jogosult megkapja a segítséget, lehetőséget. Erre a továbbiakban is kiemelt figyelmet fordítanak az érintettekkel közvetlenül kapcsolatban kerülő orvosok, szociális dolgozók, védőnők, hatósági munkatársak.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2012	399
2013	183
2014	146
2015	141
2016	103
2017	133

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi. Gárdonyban az ápolási díjban részesülők száma szintén nem jelentős. 2011-ben szigorodtak a feltételek, így az egy főre jutó jövedelem csökkent, és a képviselő-testület bizonyos betegségtípusok meglétéhez kötötte a jogosultságot.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma
(2015. március 1-től az ellátás tartalma és feltételei megváltoztak)		
2012	48	n.a.
2013	42	n.a.
2014	49	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	40	n.a.
2017	40	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Prevenációs és szűrő programokhoz való hozzáférés lehetősége

Az Ebtvt. rendelkezése értelmében az egyenlőségi bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekkel finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrő vizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlőségi bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetéleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrő vizsgálatokban) való részvétel jogát.

A kötelező népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez a gyermekek a magas színvonalú védőnői ellátásnak, és iskola-egészségügyi ellátásnak, gyógy-testnevelőknek, gyógypedagógusoknak köszönhetően hozzájutnak. A felnőttek részére kötelező szűrő vizsgálatok szinte mára már nincsenek. Az ajánlott szűrő vizsgálatokra jellemzően a lakosság nagy hányada nem megy el. Ritkán fordul elő a településen egészségügyi szolgáltató által szervezett szűrő buszban megoldott ingyenes, vagy térítéssel vizsgálati lehetőség, melyet a széles propaganda ellenére általában kevesen vesznek igénybe. Ezen a területen lenne tennivaló, az egészségmegőrzés, és a betegségek időben történő diagnosztizálása érdekében.

Fejlesztett és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Gárdonyban a háziorvosok, a Fókusz Szociális Szolgálat tájékoztatást, segítséget nyújtanak ezen ellátásokhoz való hozzáféréshez. A szülőknek lehetőségek vannak a megyeszékhelyen biztosított szolgáltatások ingyenes igénybe vételére. Emellett szintén a megyeszékhelyen léteznek olyan szolgáltatások, amelyek térítési díj fizetéssel vehetők igénybe. Az ellátási helyszínek megközelítése gépjárművel, illetve tömegközlekedéssel biztosított.

Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A jogszabályban foglalt kritériumoknak megfelelő színvonalon működik a közétkeztetés biztosítása. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a közétkeztetésben az egészséges táplálkozásra. Az intézményekben is igyekeznek az ellátottaknak olyan étkezést nyújtani, mely megfelel az egészséges táplálkozás követelményeinek. Rendszeresen szervezett egészségnapok keretében mutatják meg a gyerekeknek, felnőtteknek a táplálkozás egészségre gyakorolt hatását. Az önkormányzat szociális étkeztetés pályáztatásával a szolgáltatás színvonalát, minőségét kívánja javítani.

Sportprogramokhoz való hozzáférés

A városi sportprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára biztosított. A településen számos sportolási lehetőség van. A Gárdonyi Iskolában lévő tornaterem nyáron is várja a sportolni vágyókat. Új sportpark áll rendelkezésre Gárdony központban mely „Katlan” nevet kapta. Műfüves pálya, futópálya, játszótér található benne. Agárdon a Csuka csarnokkal bővült Gárdony lakóinak sportolási

si lehet sége. Az Agárdi Parkerd ben futballpálya, több teniszpálya, futópálya, és pályázati forrásból megvalósult felntt játszótér, Dinnyési városrészben futballpálya vár mindenkit. Ezen kívül lehet ség van a gyönyörű Velencei-tónak köszönhetően kenuzni, vitorlázni, szörfözni, úszni.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások:

-) a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
-) az étkeztetés,
-) a házi segítségnyújtás,
-) a családsegítés,
-) a jelz rendszeres házi segítségnyújtás,
-) a közösségi ellátások,
-) a támogató szolgáltatás,
-) az utcai szociális munka,
-) a nappali ellátás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátás formája:

-) az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
-) a rehabilitációs intézmény,
-) a lakóotthon,
-) az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény,
-) a támogatott lakhatás,
-) az egyéb speciális szociális intézmény.

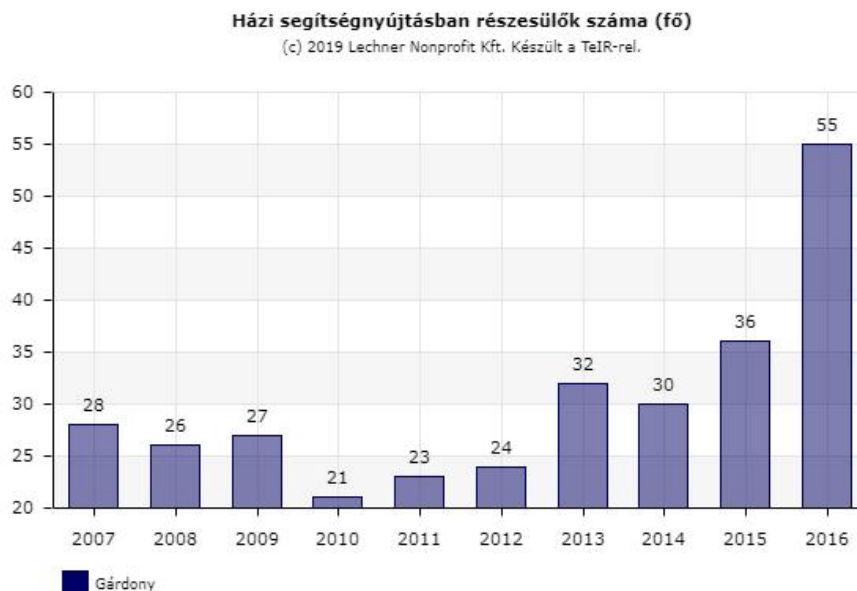
A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Fókusz Szociális Szolgálat biztosítja az állampolgárok számára az egyenlőségi hozzáférést. A preventív rendszerszemlélet szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és egészségének meg rzéséhez, er sítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan m ködnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

Házi segítségnyújtásban részesülők

A házi segítségnyújtás olyan szociális alapszolgáltatás, melynek keretében gondoskodni kell azokról az idős korúakról, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erővel nem képesek, ill. azokról a fogyatékos személyekről, pszichiátriai betegekről, szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan

az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként képesek önmaguk ellátására.

Az ellátásban részesülők száma változóan alakult az elmúlt tíz évben. 2017-ben 48 személy részesült ebben az ellátásban, tehát egyelőre nem jelentős az igénylők száma.

Szociális étkeztetésben részesülők

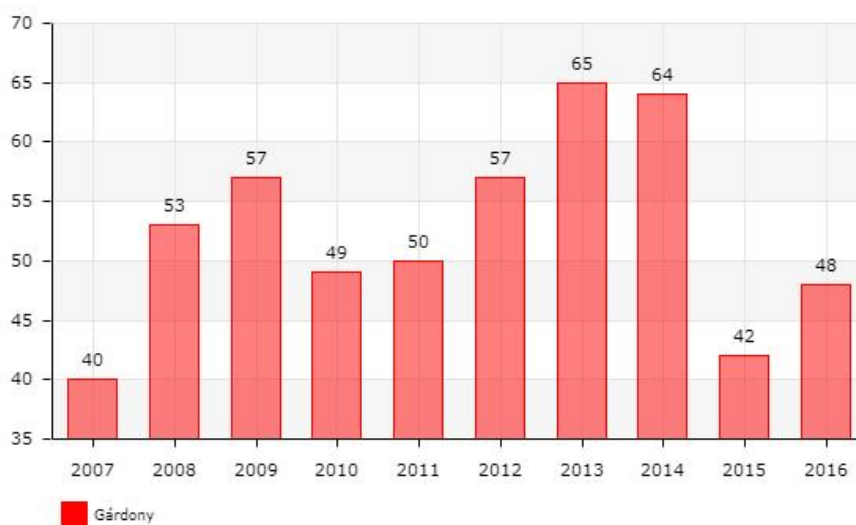
A szociális étkeztetés olyan alapszolgáltatás, melynek keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, illetve eltartottaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A szociális étkeztetésben részesülők száma 2017-ben is 69 fő vette igénybe ezt az ellátást.

Szociális étkeztetésben részesülők száma (fő)

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

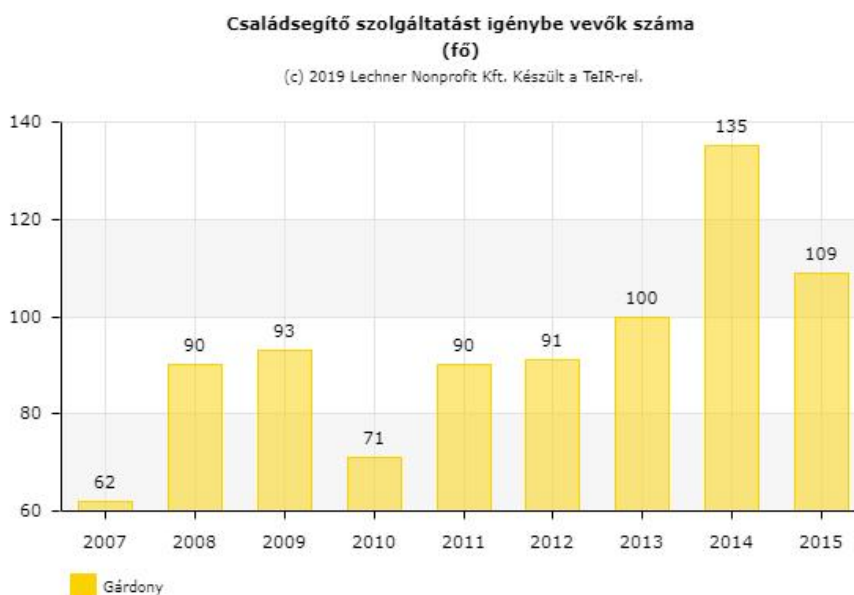

Családsegítési szolgáltatást igénybe vevők

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára nyújtott szolgáltatás, amelynek célja az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése. A családsegítési szolgáltatásban nyújtott általános és speciális segítő szolgáltatás olyan személyes segítő szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, a családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

A Családsegítési Szolgálat a családgondozás keretében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A kapott jelzés alapján a családsegítési szolgálat munkatársa felveszi a kapcsolatot a szociális és/vagy mentálhigiénés problémákkal küzdő családdal, személyllyel és tájékoztatja a problémára vonatkozó a családsegítés körében nyújtható szolgáltatásokról.

A családsegítési és életvezetési szolgáltatások nem kizárólag mélyszegénységben vagy szegregált körülmények között élők számára szükségesek. Stabil jövedelmi, társadalmi háttér mellett is jelentkezhetnek olyan problémák a családok életében, amikor külső szakember segítségére is szükségük lehet. Bizonyos nehézségek ellen nincs abszolút védelem. Ezért fontos, hogy a segítő szolgáltatások mindenki számára elérhetőek legyenek, természetesen a rászorulóknak kiemelt szintű hozzáféréssel.

A településen ezen túlmenően biztosított az egészségügyi alapellátás, ezen belül a háziorvosi, a házi gyermekorvosi, valamint a védőnői szolgálat. A település oktatási-nevelési intézményei is magas színvonalon működnek. A település a kötelező alapellátásokat megköveteli, a hátrányos helyzetűek számára a szolgáltatások elérhetővé teszi a település többi lakosával egyenlő módon biztosított.

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet szinterei, fórumai

Településünkön számos, helyszíneken, programokban gazdag lehetőség várja a közösségi élet szereplőit. A közösségi élet egyik legfontosabb, elsődleges szintere a gyermekek számára a köznevelési intézmény. Az önkormányzat kulturális intézménye a programok széles tárházával rendelkezik egész évben.

Kiemelt az Egyházak szerepe a közösségi élet formálásában, valamint a civil szervezetek.

Etnikai konfliktusok nincsenek a településünkön.

A köznevelési intézményekben rendszeresen szerveznek bolha piacot, jótékonysági rendezvényeket, melyek bevételét a gyermekekre fordítják (játékok vásárlása, kirándulások szervezése stb.) Az egyik legnagyobb ilyen rendezvény a városi jótékonysági bál, melynek bevételét a szociálisan rászoruló gyermekek kirándulásának költségeire fordítják. A Fókusz Szociális Szolgálat rendszeresen szervez ruha, játékgyűjtést, melyet szétosztanak a rászoruló családok között. Ezen a területen sok civilszervezet tesz azért, hogy a rászoruló családok megkaphassák azt, amihez nem, vagy csak kis mértékben jutnak hozzá. Fontos tevékenységet végeznek a városban ezen a területen a Polgári Körök, az Egyházak, Egészségdoki Közhasznú Alapítvány, a Mentorhálózat, stb.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Gárdonyban nem működik roma nemzetiségi önkormányzat, így együttműködés, tevékenység, partnerség nincs e területen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzetének, esélyegyenlőségek vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A hat hónapnál hosszabb időtartamban sikertelenül álláskeresők támogatása fontos, mert önmagukban, segítség nélkül nehezen tudnak változtatni a kialakult élethelyzetükön.	Közfoglalkoztatás mértéke jelentősen csökkent az elmúlt években, azonban a tartósan munkanélküli emberek foglalkoztatásában továbbra is fontos szerepet képes betölteni. Az önkormányzat a közfoglalkoztatás megszervezése mellett érdekelt abban, hogy a közfoglalkoztatottak felnevelési programok keretében kompetenciafejlesztésben részesüljenek és piacképes szaktudás megszerzését célzó szakmai képzési programokban vegyenek részt az érintettek.
A hátrányos helyzetű családokban a gyermekek fokozottabban veszélyeztetettek, mert külső többleterforrások igénybevétele nélkül a gyermekek nehezen tudnak szüleik munkaerőpiaci pozícióját meghaladó szintre fejleszteni, így a társadalmi hátrányok generációkon keresztül továbbadódnak és még jobban felhalmozódhatnak.	A gyermekek három éves koruktól napközbeni gondoskodásban részesülnek így fejlesztésük önkormányzati illetve állami szervezetek irányítása és felügyelete alatt zajlik. Fontos, hogy a közösség által nyújtott fejlesztési célú szolgáltatások olyan színvonalon legyenek megszervezve a településen, hogy az azokat igénybe vevő gyermekek közötti – családi hátrányokból adódó – különbségeket képesek legyenek ellensúlyozni és kompenzálni.
A betegségek megelőzéséhez és egészség megőrzéséhez szükséges életmód nem csupán szándék kérdése, nagyon sok információra és célravezető jó gyakorlatok megismertetése és alkalmazása szükséges hozzá.	Céltudatosan és szervezeten kell megpróbálni a betegségek kialakulásának megelőzését szolgáló információkat megosztani a lakossággal.
A mélyszegénységben élő háztartások aránya alacsony mértékű, ennek ellenére vannak olyan családok, amelyek anyagi nehézségekkel küzdenek.	Az önkormányzat a rendelkezésére álló eszközökkel megpróbál támogatást nyújtani a megélhetési problémákkal küzdő családoknak.

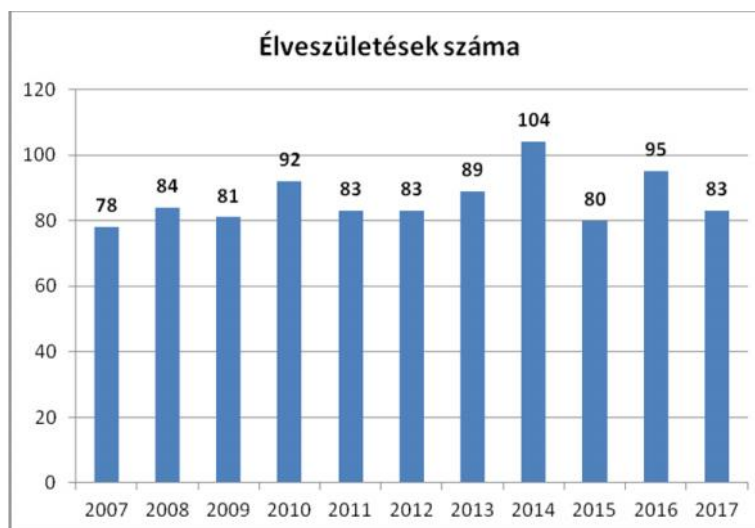

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

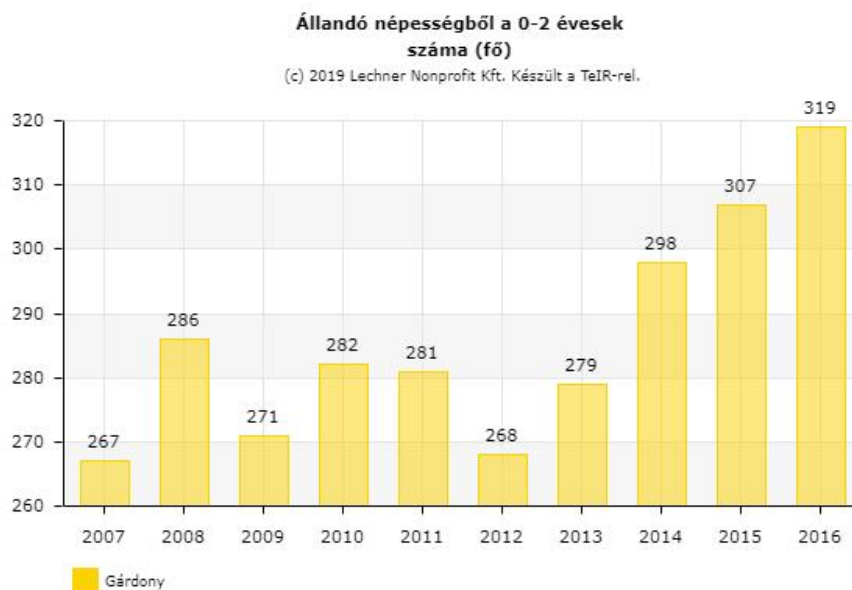
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

Gárdony állandó lakossága 2017 évben 11 322 fő volt, melyből 11 960 a gyermekkorúak száma, akik az összlakosság kb. 17%-át teszik ki. Közülük 673 gyermek 0-5 év közötti, 997 gyermek 6-14 év közötti, 290 gyermek 15-18 év közötti.

A születések számának tíz éves adatsorát vizsgálva a 2007. évi 78 születésszám volt a legalacsonyabb érték. A tendencia inkább a növekedés irányába mutat.

A születések számával kapcsolatos tendenciát jól szemlélteti a településen él 0-2 éves gyermekek számának évről-évre történő változását feltüntető diagram is. Látható, hogy a 2012-es évtől kezdődően a legfiatalabb korcsoportnak a létszáma folyamatosan növekedett. 2017-ben némileg csökkent a kisgyermekek száma (310 fő).

Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek helyzete

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

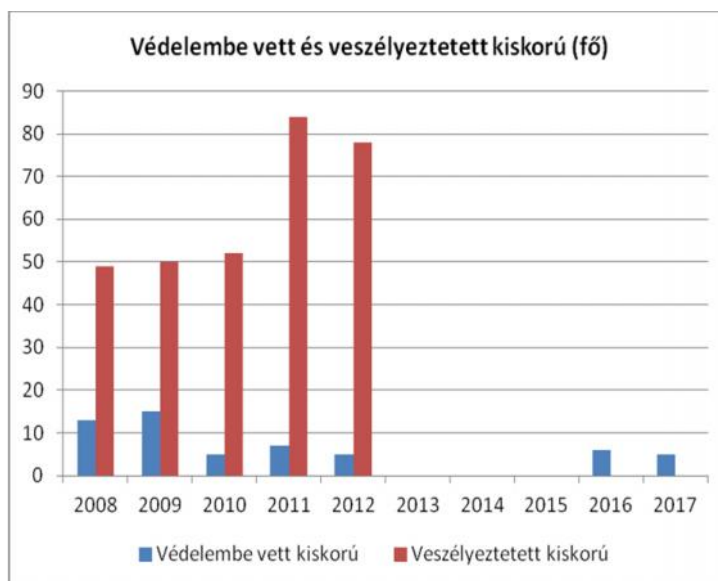
A gyermekvédelem rendszerét a törvény (1997. évi XXXI. tv.), valamint a végrehajtására kiadott kormányrendelet (149/1997. (IX.10.) Korm. rend.) rendelkezik. A gyermekvédelmi rendszer gyermekekhez legközelebbi és hatósági szerve 2012-ig a település jegyzője volt. A jegyző hozta azokat a hatósági intézkedéseket (védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés, apai elismerő nyilatkozat), amelyek a gyermekek érdekeit voltak hivatottak szolgálni. A közigazgatás átszervezését követően 2013-tól ezt a feladatot a járási hivatalok gyámhatóságai látják el. A gyermekvédelmi törvény (Gyvt.) szabályozza a gyermekvédelem minden szegmensét, meghatározza a jelzőrendszer tagjait (óvoda, iskola, védőnő, orvos, családsegítő, rendőrség, ügyészség, ifjúság-segítő, stb.), akiknek kötelessége aktívan közreműködni a gyermekek jogainak biztosításában.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2008	13	49
2009	15	50
2010	5	52
2011	7	84
2012	5	78
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	6	n.a.
2017	5	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett gyermekek száma összességében csökkenést mutat, mely a gyámhatóság, valamint a gyermekjóléti szolgálat preventív tevékenységének, jó együttműködésének tudható be. A veszélyeztetett gyermekek száma inkább növekedést mutat, mely a családok anyagi és életkörülményeinek romlásával magyarázható.

2013. január 1. napjától a védelembe vétel a járási hivatalok hatáskörébe került át. Ezzel az intézkedéssel ugyan csökkent a helyi ügyintézők terheltsége, ám így az iskolai hiányzások, a nem megfelelő családi háttér miatt kialakult, a gyermekek életére messzemenően kiható problémák észlelése is kikerült a jegyzők látóteréből.

A veszélyeztetett gyermekekkel elsősorban a gyermekjóléti alapellátás foglalkozik mindaddig, amíg a szülők önkéntes együttműködésével van remény arra, hogy kialakult problémákat kezeljék. A veszélyeztetett kiskorúak száma magasabb volt, de az utóbbi öt évről nincs elemezhető adatunk. Remélhetőleg itt is stagnálás vagy csökkenés áll fenn, hiszen az eddigi elemzésben nem látszott szélsőségesen nagy gazdasági, jövedelmi és szociális probléma a településen. A korábbi időszakban is alacsonynak mondható, 11-15 között volt a számuk.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

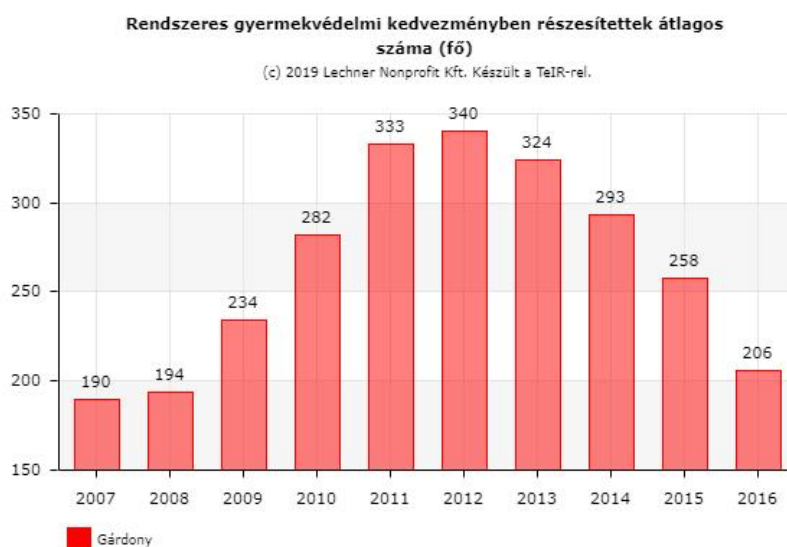
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egyfajke jövedelme alapján állapítják meg. A legszegényebb, legrászorulóbb gyermekes családok kerülnek be ebbe az ellátásba. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája:

- ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés (meghatározott esetben szüneti étkeztetés is);
- alapösszeg természetbeni támogatás fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága esetén emelt összegű természetbeni támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén, illetve november 1-jén fennáll);

- külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

Az ellátásban részesülők számának gyarapodása a gyermekek anyagi okokból történő veszélyeztettségének növekedését jelzi. Az anyagi szűkösség miatti veszélyeztettség a gyermekes családokat fokozottabban érinti, és az anyagi okokból történő veszélyeztetettséggel szemben maguk a gyermekek a legkiszolgáltatottabbak.

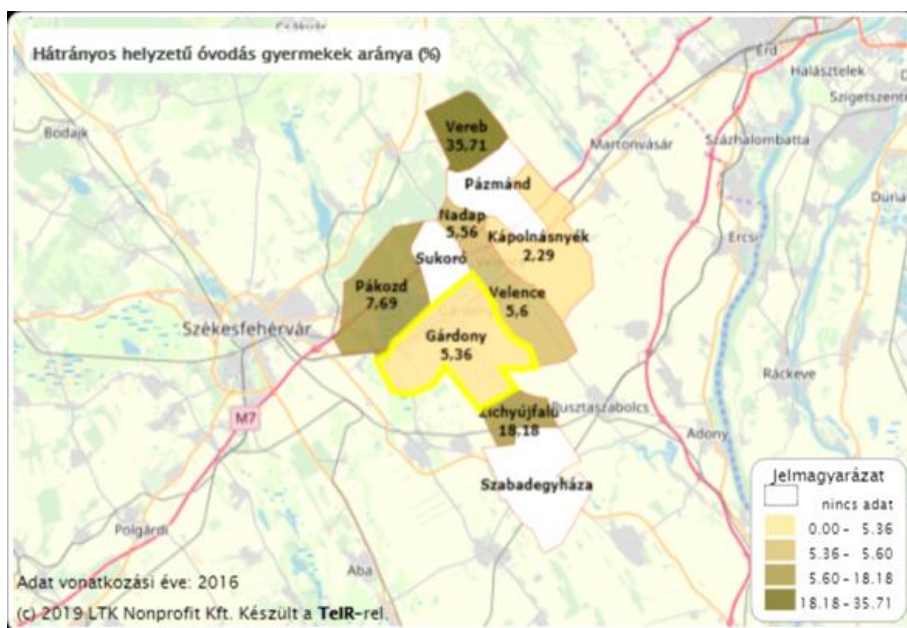
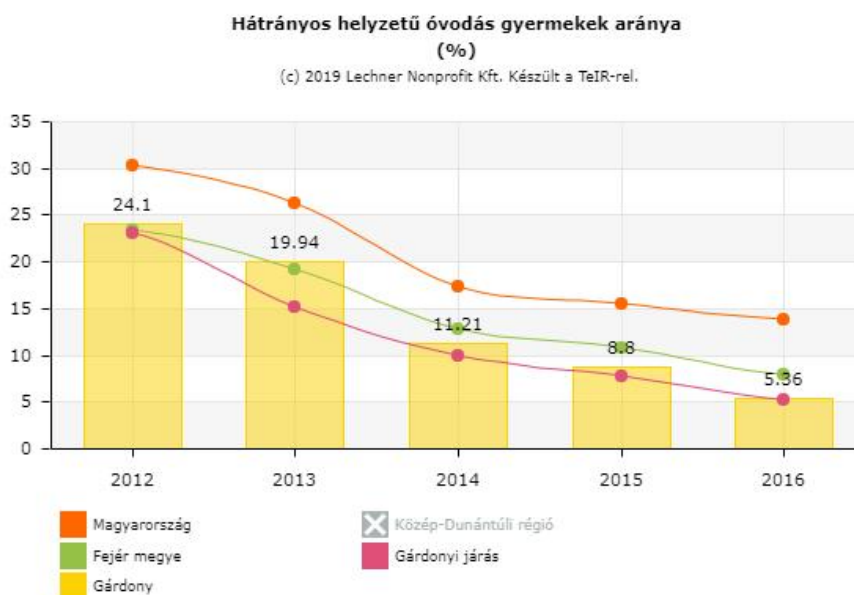
Gárdonyban 2017. december 31. napján 161 gyermek volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. A kedvezményre jogosult gyermekek családjában az egy főre jutó jövedelem olyan alacsony mértékű, amely anyagi szempontból megalapozza a gyermekek hátrányos helyzetét.

Település szinten kedvező folyamatnak értékelhetjük, hogy az ellátásban részesülő gyermekek és családok száma csökkenési tendenciát mutat. A 2012. évi legmagasabb, 340 fő s érték öt év alatt több mint a felére, 161 fő-re csökkent, ami nagyon jelentős mértékű változás.

A gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A születési hozzájárulás a Gárdony városában állandó lakóhellyel rendelkező szülők részére jár, gyermekük születése jogán 20.000,- Ft összegben.

Valamennyi gárdonyi család gyermeke számára biztosított a helyi buszközlekedés igénybevételére jogosító ingyenes bérlet.

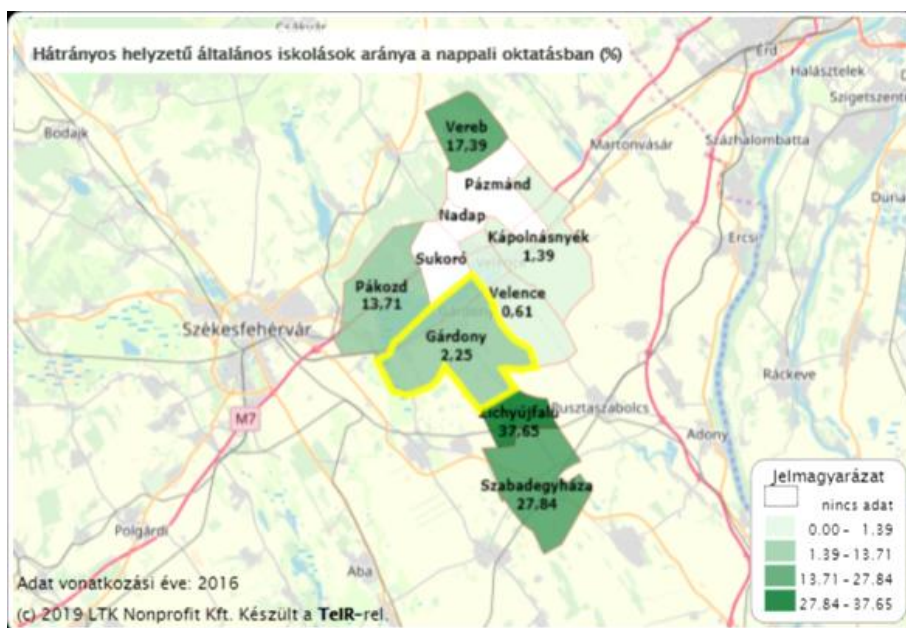
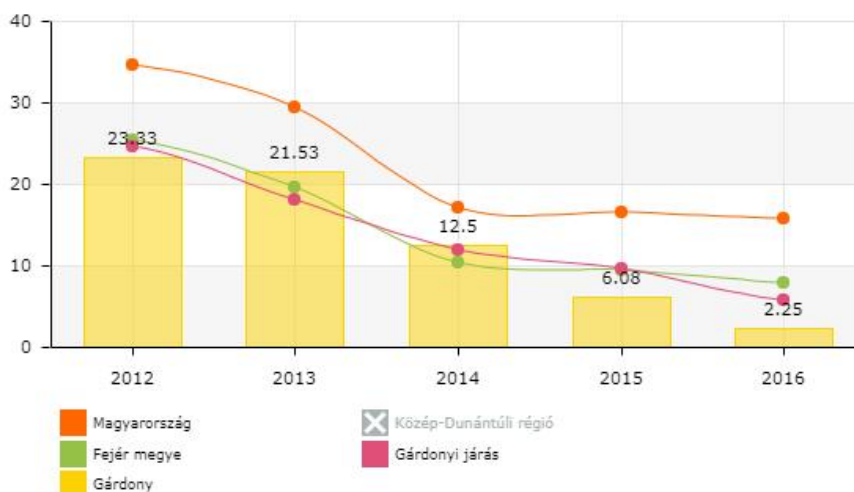
A hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az utóbbi években 24,1%-ról 5,36%-ra csökkent 2016-ban, jelenleg az országos és a megyei adatok alatt helyezkedik el. A környező településekkel összehasonlítva kevésbé érintett ebben a vonatkozásban.

Az általános iskolában a hátrányos helyzetű gyermekek aránya picivel kedvezőtlenebb képet mutat, bár itt is jelentős volt a csökkenés. 2012-ben 23,33%-ról öt év alatt 2,65%-ra mérséklődött az arány.

Hátrányos helyzetű általános iskolások aránya a nappali oktatásban (%)

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Mindenképpen pozitív eredmény, hogy összességében csökkent az óvodában és az általános iskolában a hátrányos helyzetben lévő gyermekek aránya. Igaz a diagramokból az is látható, hogy ennek az aránynak a megtartása szintén nagy odafigyelést igényel, hogy ez a kedvező folyamat ne szakadjon meg és a továbbiakban is kezelhető, minél alacsonyabb szinten maradjon.

4.2 Szegregált, település lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Agárd-Csiribpusztán lakó gyermekek közül kevesen járnak az agárdi iskolába. Az előző pontban írtak szerint sok gyerek jár a közelebbi település, Zichyújfalu iskolájába, mely az agárdi székhely iskolának a tagiskolája. Így az iskolába járás a hátrányosabb helyzetű gyermekek számára is megoldott.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet , valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezői halmozottan jelentkeznek.

A védőnői ellátás jellemzői

A körzeti védőnői szolgálat célja – az egészségügyi alapellátás részeként – a családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló megelőző tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés. A körzeti védőnői gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, ill. 0-6 éves korú gyermek él.

Ellátják továbbá a család és nővédelmi egészségügyi gondozást.

A védőnői feladatát az ellátási területen lakcímmel rendelkező személyekkel kapcsolatosan köteles ellátni. A védőnő ezen túl köteles ellátni a körzetében jogszerűen tartózkodó azon személyt is, aki az ellátás iránti igényét a védőnőnél bejelenti.

Településünkön a védőnői ellátás 100%-os, a védőnői állások betöltöttek. A területi ellátáshoz tartozó ellátottak száma a körzetek között kiegyenlített, a jogszabályi, finanszírozási előírások keretei között vannak. A körzetek kialakítása igazodik a településszerkezethez. A hátrányos helyzetű településrészen is biztosított a védőnői szolgálat tanácsadási időbiztosításával helyben. Az adatokból megállapítható, hogy a védőnői ellátás keretei közé tartozó gyermeklétszámok az elmúlt 5 év tekintetében folyamatos emelkedést mutatnak.

A területi védőnői feladata:

-) nővédelem (családtervezés, anyaságra való felkészülés, lakossági szűrővizsgálatok),
-) várandós anyák gondozása,
-) gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségügyi állapottal, életmóddal, szoptatással, családtervezéssel kapcsolatban,
-) 0-6 éves korú gyermekek gondozása,
-) védőoltások,
-) életkorhoz kötött szűrővizsgálatok (1,3,6 hónapos, 1,2,3,4,5,6 éves korban),
-) családgondozás.

A területi védőnői ellátás feladatai közé tartozik az óvodák ellátása is, ahol minimum negyedévente egyszer tisztasági és fejtevétség vizsgálatot végeznek (ezt általában ezen az időintervallumon kívül is, az óvodák kérésének megfelelően is végzik, illetve nyomon követik a kiszűrt gyerekek kezelését).

A településen iskolavédőnői szolgáltatás is működik. A településen jelenleg 3 területi és egy iskolai védőnői biztositja az ellátást.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (területi és iskolai együtt)	Egy védőnőre jutó 0-6 éves gyermekek száma
2012	4	169
2013	4	171
2014	4	174
2015	4	180
2016	4	188
2017	4	194

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A 0-6 éves korú gyermekek száma a településen összességében növekedést mutat. A védőnők leterheltsége is fokozódik.

Gyermekorvosi ellátás jellemzői

A településen háziiorvosi, és házi gyermekorvosi szolgálat is biztosított, amely valamennyi lakos számára elérhető, színvonalas szolgáltatást nyújt. A településen 2 gyermek háziiorvosi praxis is működik, melyek betöltöttek. Elhelyezkedésük, és területi ellátási kötelezettségük is igazodik a település földrajzi szerkezetéhez. A Gyermekek szakorvosi ellátása a Velencei Szakorvosi rendelésben, mely 5-10 km-re, illetve a Megyeszékhelyen, Székesfehérváron 20 km-re érhető el.

0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek fejlesztése megoldott. Korai fejlesztés a köznevelési intézményekben megoldott gyógypedagógus, logopédus, gyógy-testnevelő biztositásával. A betegségek, fogyatékoságok mértékének megfelelően az ellátást a Székesfehérvári Pedagógiai Szakszolgálat biztositja.

Gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátás célja a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyhelyzet megelőzése, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzése. A szolgáltatás keretében ellátottak köre a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok.

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében:

- 1) A gyermeket, illetve szülőjét tájékoztatni kell mindazokról a jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztositásával, családban történő nevelkedésének elősegítésével.

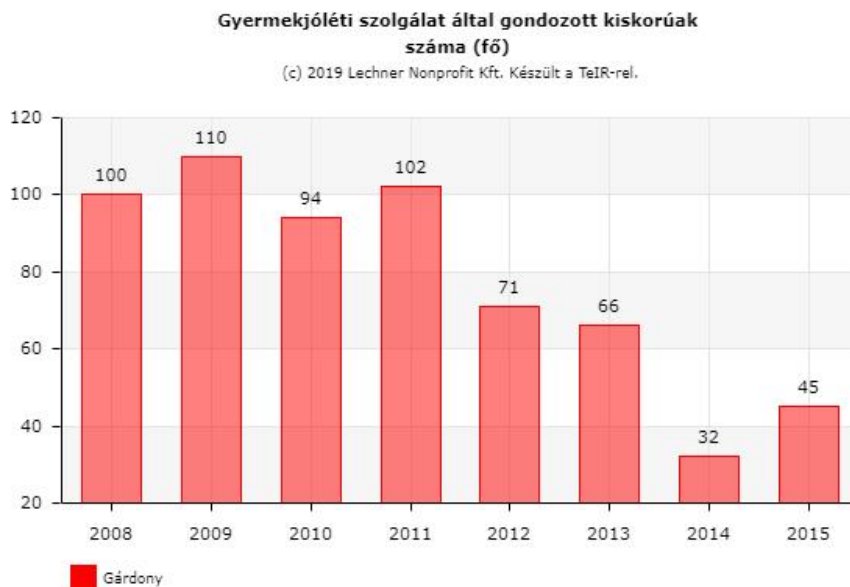
- 2) Segítséget nyújt a támogatásokhoz való hozzájutásban.
- 3) Tanácsadás szervez (családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés).
- 4) Segíti a szociális válsághelyzetben levő várandós anyát:
- 5) A gyermekek számára szabadidős programokat szervez, mely a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák.
- 6) Közreműködik hivatalos ügyek intézésében.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- 1) Észlel - és jelző rendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.
- 2) Fogadja gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzést, és a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.
- 3) Fogadja a panaszával hozzáforduló gyermeket és segíti a problémájának megoldásában.
- 4) Tájékoztatja a lakosságot a szolgáltatás nyújtotta lehetőségekről.
- 5) Havi (évente minimum 6 alkalommal) rendszerességgel eszmegbeszélést tart, mely célja a szolgáltatásra rászoruló gyermeket és családot érintő információk cseréje, azok rögzítése, a feladatok meghatározása, illetve azok elosztása a résztvevő szakemberek és egyéb meghívottak között.
- 6) Évente legalább egy alkalommal áttekinti a település gyermekvédelmi rendszerének működését, és a jelző rendszerrel tagokkal javaslatot tesz annak lehetőségszerű javítására.

A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:

- 1) A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében a gyermekjóléti szolgálat családgondozója személyes segítséget nyújt a kapcsolat keretében:
 -)] Támogatja a gyermeket az adott veszélyeztető körülmények elhárításában, személyisége helyes irányú fejlődésében.
 -)] Segíti a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében.
 -)] Kezdeményezi és a gyermeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal, összehangolja a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.
- 2) A családgondozást végezteti.
- 3) A családi konfliktusok megoldását az érintett családtagok közötti közvetítéssel, illetve más konfliktuskezelési, családterápiás módszer alkalmazásával segíti elő.
- 4) A gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi egészségügyi vagy gyógypedagógiai ellátás biztosítását, ha a gyermek veszélyeztetettségét a gyermek, ill. szülő jének vagy más hozzátartozójának egészségi állapota vagy fogyatékosága okozza.
- 5) A körülmények feltárása után mérlegeli, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető-e az önként igénybe vehető alapellátásokkal, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedés kezdeményezésére van-e szükség.
- 6) A gyermekjóléti szolgálat a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések közül javaslatot tehet:
 - a. Jegyzetnek a gyermek védelembe vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére.
 - b. A városi gyámhivatalnak a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére vagy nevelésbe vételére.

Bölcsdei ellátás

Bölcsdei ellátás ellátási szerződés alapján biztosított, családi napközi szomszéd településen működik, védnői ellátás biztosított, óvodában férhelybővítés szükséges.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsdék és bölcsdébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsdék száma	Bölcsdébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyermekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsdék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	19		1
2013	0	26		1
2014	1	26		0
2015	1	23		0
2016	1	26		0
2017	1	25		1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Családi napközi 2014-től működik a településen, kiegészítve a bölcsdei szolgáltatásokat.

4.3.4. számú táblázat - Bölcsdében és családi napköziben engedélyezett férhelyek száma

Év	M kód (összes) bölcsdei férhelyek száma	M kód, önkormányzati bölcsdei férhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsdei (munkahelyi, magán stb.) férhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férhelyek száma (december 31-én)
2012	30	0	30	0
2013	30	0	30	0
2014	12	12	0	26
2015	28	28	0	19
2016	28	28	0	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Gyermekvédelem

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének el segítése, ill. utógondozása:

- 1) A gyermekjóléti szolgálat a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését segít család gondozást egyéni elhelyezési terv alapján teljesíti.
- 2) A családgondozó együttműködik a TEGYESZ vagy a nevelési hálózatot megköveteli, illetve a gyermekotthon családgondozójával. Az együttműködés keretében a gyermekjóléti szolgálat családgondozója elsősorban a szülők támogatja a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban.
- 3) A gyermekjóléti szolgálat családgondozója a családjába visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján látja el.

Örökbefogadással kapcsolatos feladatok:

- 1) Az örökbe fogadhatóvá nyilvánítására irányuló eljárás során a gyermekjóléti szolgálat a gyámhivatal megkeresésére, környezetanulmányt készít a gyermek szüleinél, illetve véleményt ad arról, hogy eljárás a gyermek érdekeit szolgálja-e.
- 2) Környezetanulmányt készít az örökbe fogadni szándékozó személy családi és lakáskörülményeiről a gyámhivatal megkeresésére.
- 3) Figyelemmel kíséri kihelyezett gyermek ellátását, a szülő-gyermek kapcsolat alakulását, a gyermeknek a családban történő beilleszkedését és a gyámhivatal által kitöltött határidőre megküldi az örökbefogadásra vonatkozó javaslatát.

Hatóság és Fókusz Szociális Szolgáltató együttműködése révén megoldott. Rendszeres a kapcsolattartás a munkatársak között az esetek megoldása érdekében.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A Gyermekjóléti Szolgálat által alkalmazott szakemberek hivatottak a településen élő gyermekek és családjaik krízishelyzeteiben segíteni. A Segítő Szolgálat gyermekjóléti szakmai egységének egyik fontos feladata a kiskorú gyermekek veszélyeztetettségét észlelés és jelzés rendszer koordinációja, ezáltal a településen élő kiskorú és fiatalkorú gyermekekkel kapcsolatba kerül szakemberrel (védőnő, háziorvos, pedagógus, szociális munkás, pártfogó felügyelő, rendőrség) történő együttműködés.

Az észlelés és jelzés rendszeri tagok számára igyekszünk segítséget és együttműködést nyújtani a jelzés rendszeri megbeszéléseinken túl, a rendszeres személyes találkozások és családlátogatások alkalmával.

A gyermekek átmeneti gondozása jelenleg nem biztosított.

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés

A köznevelési intézmények, FÓKUSZ Szociális Szolgálat, civil szervezetek, egyházak közreműködésével széles körű szabadidős és szünidei programok állnak rendelkezésre. A programok szervezése során kiemelt figyelmet kap az, hogy a programokon minél több halmozottan hátrányos helyzetű gyermek vegyen részt.

Gyermekétkeztetés (intézményi, hétfői, szünidei) ingyenes tankönyv

Intézményi étkeztetést saját, pár éve felújított, és felszerelt konyha üzemeltetésével biztosítja az önkormányzat. A rászoruló gyermekek nyári gyermekétkeztetése megoldott, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők étkeztetése, nyári gyermekétkeztetése megoldott, és ingyen kapják a tankönyvet. Ezen túlmenően szükség esetén az önkormányzat anyagi segítséget nyújt.

Az intézményi gyermekétkeztetést 2015. szeptember hó 01. napjától az alábbi esetekben ingyenesen kell biztosítani:

- J a bölcsdei, mini bölcsdei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - Z rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - Z tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - Z olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - Z olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy
 - Z nevelésbe vették;
- J az 1-8. évfolyamon nappali rendszeres iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - Z rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - Z nevelésbe vették;
- J az előző két pontban felsorolt életkorba tartozó azon rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- J az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszeres iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - Z nevelésbe vették, vagy
 - Z utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani, amennyiben az ingyenes gyermekétkeztetésre nem jogosult:

- J az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszeres iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - Z rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
 - Z olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- J a bölcsdei, mini bölcsdei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő, az 1–8. évfolyamon nappali rendszeres iskolai oktatásban részt vevő tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy a fentiekben ismertetettek alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Az ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetés

- J gyermekenként csak egy jogcímen vehet igénybe,
- J a tanuló után a nappali rendszeres oktatásban való részvétele befejezéséig biztosítandó.

Szünnidei gyermekétkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. január 1. nappal hatályba lépett 21/C. §-a értelmében a települési önkormányzat a szünnidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg étkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

A települési önkormányzat a szünnidei gyermekétkeztetést a jogszabályban előírtak alapján köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani. Gárdony Városban mindez az ebéd házhoz szállításával megoldott.

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

Hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások a Csiribpusztai közösség esetében a nyári programok, karácsonyi előtti programok célzottsága során jelennek meg, amelyek legfőképpen az ott lakókat célozzák.

4.4 A gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az ellátás a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő módon történik. A település köznevelési intézményeiben egyaránt elhelyezést kap a kiemelt figyelmet igénylő, a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló. Hátrányos megkülönböztetés, szegregáció nem tapasztalható, ilyen jelzés sem érkezett felénk. A csoportokban, és osztályokban integráltan, kiegyenlített elosztásban vannak a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db
Az óvoda telephelyeinek száma		4
Hány településről járnak be a gyermekek		0
Óvodai férőhelyek száma		380
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)		16
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		06 h-tól 17 h-ig
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		1 hónap
Személyi feltételek		F
Óvodapedagógusok száma		32
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		30
Gyógypedagógusok létszáma		0
Dajka/gondozón		16
Kisegítő személyzet		9,5
		Hiányzó létszám

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Gárdony közigazgatási területén 4 óvodai telephely működik. A felvételi körzetek igazodnak a földrajzi adottságokhoz. A személyi feltételek 100%-ban biztosítottak.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma
2012	409	13	310	3	332	0
2013	404	13	310	3	311	0
2014	399	14	335	4	321	0
2015	412	14	335	4	341	0
2016	434	14	335	4	336	n.a.
2017	467	16	387	4	362	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázat adataiból látszik, hogy az elmúlt két évben az óvodai férőhelyek kihasználtsága fenntartói engedéllyel 100% feletti. Az óvodai férőhelyhiány megoldásán dolgozik az önkormányzat, hogy 2014. szeptember 1-től a jogszabályi előírásoknak eleget tudjon tenni, miszerint minden 3. életévét betöltött gyermeknek napi 4 órát óvodába kell járnia.

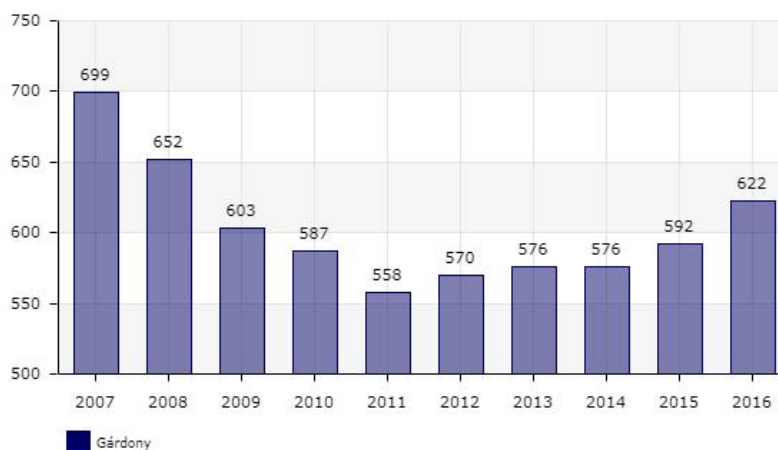
A településen egy székelyintézmény van Gárdony-Agárdon, egy tagóvoda Gárdonyban, egy Dinynyésen és egy Zichyújfaluban. Ezekon kívül 2014-től a Gárdonyi Református Egyházközség fenntartásában is működik egy óvoda a településen. Az önkormányzati óvodából kaptak egy 60 férőhelyes csoportszobát, szerződésben vállalták, hogy a gárdonyi gyerekeket látják el elsődlegesen.

Általános iskola

A Chernel István Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola Agárdon, és Gárdonyban a Gárdonyi Géza Általános Iskola működik különálló intézményként. Gyógypedagógiai oktatás nincs az iskolákban.

Általános iskolai tanulók száma (fő)

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

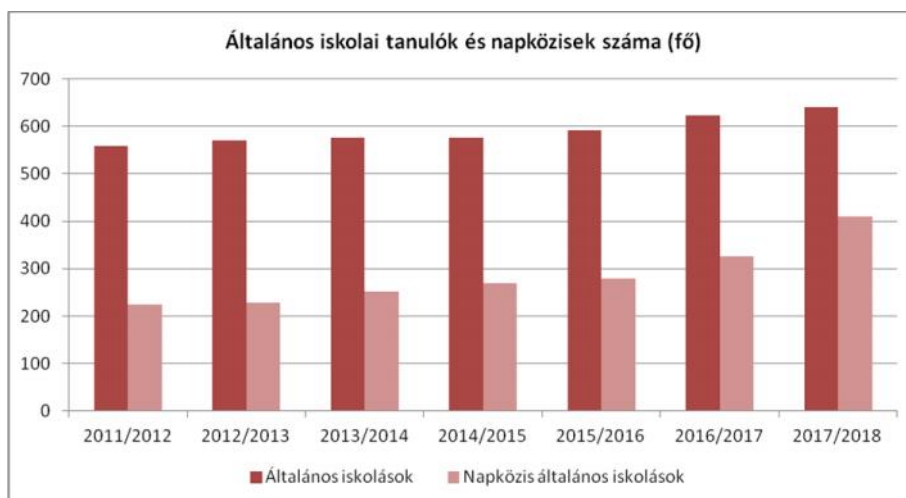
(A statisztikai közlésekben 2000-tól az általános iskolai tanulók száma nem tartalmazza a gimnáziumi oktatásban tanuló 5-8. évfolyamos tanulókat. Létszámuk a gimnáziumi tanulók számában szerepel.)

Az általános iskolai napközis tanulók száma az elmúlt öt évben csaknem megkétszereződött, 2017-ben az iskolai létszám 64%-ában vették igénybe ezt a szolgáltatást. Ez viszonylag alacsony aránynak mondható, de folyamatosan növekvő igény is mutatkozik az iskolás gyermekek délutáni ellátása vonatkozásában.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	f	f	f	f	%
2011/2012	311	247	558	224	40,1%
2012/2013	308	262	570	228	40,0%
2013/2014	327	249	576	252	43,8%
2014/2015	331	245	576	269	46,7%
2015/2016	343	249	592	279	47,1%
2016/2017	370	252	622	325	52,3%
2017/2018	347	294	641	410	64,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások

Az intézmények személyi feltételei megfelelőek, nincs szakemberhiány.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

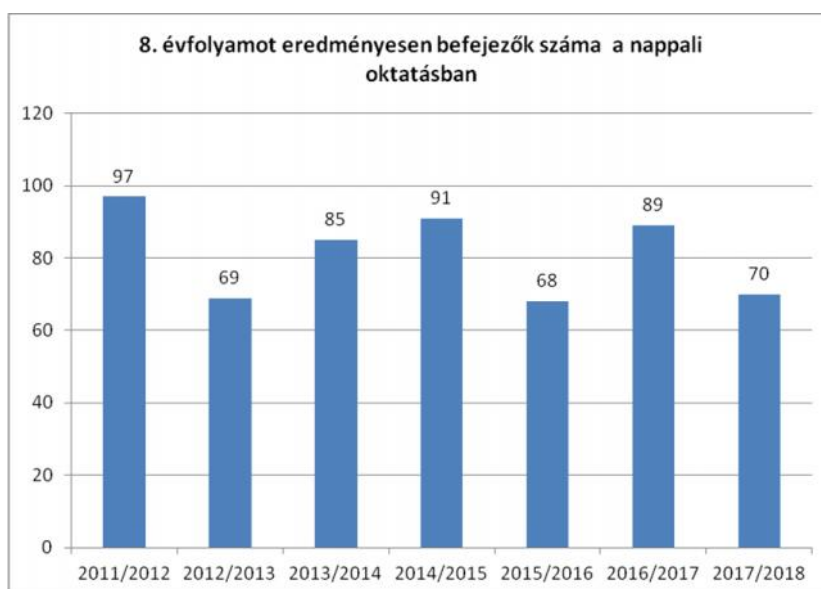
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	25	2
2012/2013	0	25	2

2013/2014	0	27	2
2014/2015	0	27	2
2015/2016	0	28	2
2016/2017	n.a.	28	2
2017/2018	0	28	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A feladatellátási helyek száma eggyel bővült a közelmúltban, gyógypedagógiai osztály nincs az iskolában, a speciális igények az integrált oktatás keretében, illetve külső szakemberek bevonásával, az esélyegyenlőség érvényesülését szem előtt tartva biztosítottak. Az általános iskola 8. évfolyamát befejezők száma 70-90 fő körül mozog, tehát ennyi végzős diák kezdi meg évente a továbbtanulását, és keresi az önmegvalósítás további útját.

Az ábra összevontan tartalmazza a két iskola adatait. Összességében 100%-os a 8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma és aránya a nappali rendszeres oktatásban. Nincs a két iskola között eltérés.

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az oktatás területén hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés nincs. Az intézmények között és az egyes intézményeken belül szegregációs jelenség nem tapasztalható, nincs ilyen problémáról információnk, adatunk.

A köznevelési intézményekben tanórán kívüli fejlesztő programokat szerveznek a helyi civil szervezetek is önkéntesek és szülők bevonásával továbbá az intézmények saját hatáskörben is megvalósítanak felzárkóztató célú foglalkozásokat.

Nevelési Tanácsadó, helyi civilszervezetek, mentortagozat működnek a településen.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlőségi vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A korai fejlesztés lehetőséget biztosító bölcsődési szolgáltatás kapacitása növekszik a településen, azonban el fordul, hogy pont azok a családok nem veszik igénybe a lehetőséget, amely családok gyermekei esetében az iskolaérettség eléréshez komoly segítséget tudna nyújtani a bölcsődési fejlesztés.	A településen a bölcsődési kapacitás bővítése folyamatosan a szükségletekhez igazítottan történik meg. Fontos figyelemmel kísérni azt, hogy a munkaidő bölcsődési férőhelyekre kerüljenek be azoknak a családoknak a gyermekei, akiknek a korai fejlesztéséhez indokolt az intézményes szolgáltatás igénybe vétele.
A településen az óvodai férőhely iránt is folyamatosan nő a kereslet, ezért az önkormányzatnak folyamatosan vizsgálnia szükséges a kapacitás bővítésének lehetőségeit.	Az önkormányzat keresi azt a lehetőséget, amely hosszabb távon is megoldást nyújthat az óvodai férőhely iránti kereslet kielégítésére. A kapacitás kiegészítése férőhelyek kiváltását és új férőhelyek létesítését is tartalmazza.
Mennyiségileg javult a hátrányos helyzetű gyermekek aránya, azonban, akinél ez még probléma, az veszélyeztetett abból a szempontból, hogy benne ragad ebben a státuszban.	Felzárkózási szempontból a kevesebb létszám lehetővé teszi, hogy minőségi célok irányában tehesünk határozottabb lépéseket is, ami által messzebb lehetne jutni: lemorzsolódás megakadályozása, szakmához jutás segítése, tehetséggondozás.

5. A n k helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a n k esélyegyenlőségéhez:

-) Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a n k és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a n k, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
-) a Tanács 76/207/EGK irányelve a n kkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek területén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
-) a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a n kkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
-) a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a n kkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A n k gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerőpiaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebtv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Foglalkoztatás és munkanélküliség a n k körében

A településen az aktív korú lakosság körében férfitolébblet van (2017 év kivételével), vagyis az aktív korú férfiak száma meghaladja a n k létszámát. Az adatok alapján megállapítható, hogy az aktív korú lakosságból a munkanélküliség nagyobb arányban érinti a n k. Az elmúlt években bár összességében csökkent a munkanélküliek száma, a n k számára ez a probléma a tartós munkanélküliség vonatkozásában is még mindig erőteljesebben jelentkezik. Okozati tényezők lehet a településen található munkahelyek jellege; a bölcsődei, óvodai férőhelyek hiánya, a településen élő munkanélküli n k alacsony iskolai végzettsége és egyéb más tényezők. A kisgyerekes anyák részére további problémát jelent, hogy az elérhető munkalehetőségek munkaidőbeosztása nem megfelelő a részükre. Az elhelyezkedésüket segítő atipikus foglalkoztatási formák (részmunkaidő, távmunka), ahogy az országban, úgy Gárdony környezetében sem terjedtek el megfelelő mértékben. Az idegenforgalomban, vendéglátásban, kereskedelemben jelentős a n k foglalkoztatása. Ezekben a szektorokban

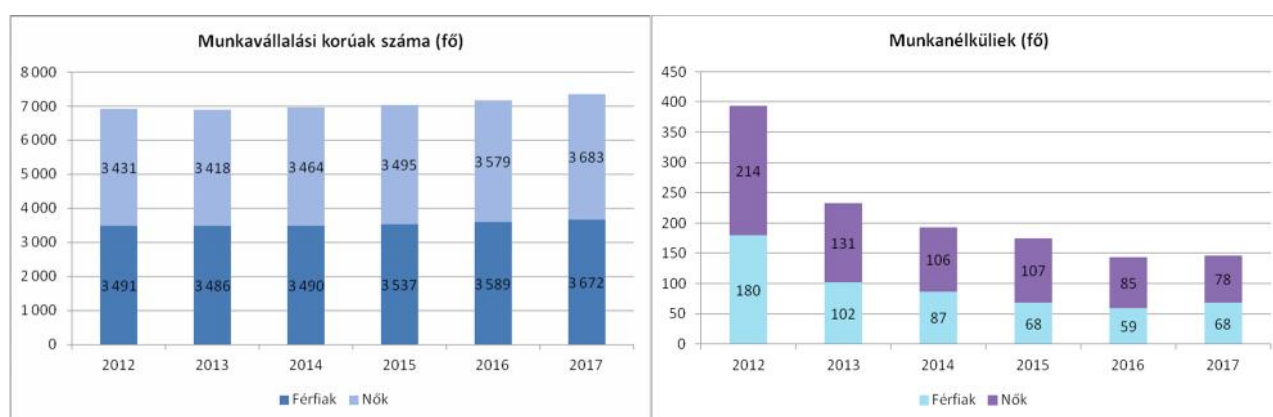

szézonálisan lenne lehetőségek munkát vállalni a nőknek, azonban a kisgyermek elhelyezése nehezen oldható meg az intézmények nyári szünete, bezárása idején.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Munkanélküliek		Munkanélküliek aránya az aktív korúakon belül %	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2012	3 491	3 431	180	214	5,2%	6,2%
2013	3 486	3 418	102	131	2,9%	3,8%
2014	3 490	3 464	87	106	2,5%	3,1%
2015	3 537	3 495	68	107	1,9%	3,1%
2016	3 589	3 579	59	85	1,6%	2,4%
2017	3 672	3 683	68	78	1,9%	2,1%

Forrás: TeI, KSH Tstar

Országos viszonylatban is többségben vannak a nők a munkanélküliek között, ha nem is számottevő mértékben. A 2018. január-márciusi időszakban a munkanélküliek átlagos létszáma az egy évvel korábbihoz képest 29 ezer fővel, 178 ezerre, a munkanélküliségi ráta 0,7 százalékponttal, 3,9%-ra csökkent. A férfiakat alacsonyabb munkanélküliségi ráta jellemezte, mint a nőket, és esetükben a javulás mértéke is nagyobb volt. Hazánkban ugyanis a gyermekvállaláshoz kötődő ellátások európai összehasonlításban relatíve hosszú időtávmaradást tesznek lehetővé a nők számára a gyermek születését követően. Ehhez járul hozzá, hogy a munkába való visszatérést a családi és munkahelyi köztöttségek összeegyeztetését segítő intézmények hazánkban nem igazán elterjedtek (pl. a rész munkaidős foglalkoztatás lehetősége, távmunka lehetősége, munkahelyi bölcsőde).

Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Általános tapasztalat, hogy a munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Keresni kell azokat a lehetőségeket, amelyek ebbe az irányba ösztönözhetik a településen élő nőket.

Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Általános törvényszerűség, hogy az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező munkaerőpiaci hátrányban vannak a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőkkel szemben. Az alacsony vég-

zettség ek munkaerő-piaci helyzetét olyan támogatott felnőttségben való részvétel lehet sége javítaná a leginkább, amely figyelembe veszi a település munkáltatóinak és lakosságának jellegzetességeit is.

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. Szűkebb az a foglalkozási kör, amelyben képzettség nélkül érvényesülhetnek. Ebben talán az eltérő fizikai testfelépítés, fizikai erőtlenlét, igénybevétel is szerepet játszhat. Fizikumuknál fogva a férfiak nagyobb valószínűséggel tudnak elvállalni képesítést nem igénylő, nagyobb fizikai megterhelést jelentő mezőgazdasági idénymunkákat, vagy ipari tevékenységeket is.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Kifejezetten a településre vonatkoztatva nincsenek adataink ebben a témakörben, azonban a helyzet az országos viszonylattól valószínűleg itt sem tér el. A női munkavállalók 2011-ben a férfiak kereseti átlagának mintegy 85%-át keresték. Bár az adatok lassú javulást mutatnak, azért még messze van a kívánt egyenlőség ezen a téren.

A PwC (PricewaterhouseCoopers Kft. – üzleti tanácsadó cég) 2017. februári tanulmányában vizsgálta a férfiak és nők közötti fizetésbeli különbségeket az OECD országokban. A tanulmány szerint napjainkban a legtöbb országban még mindig

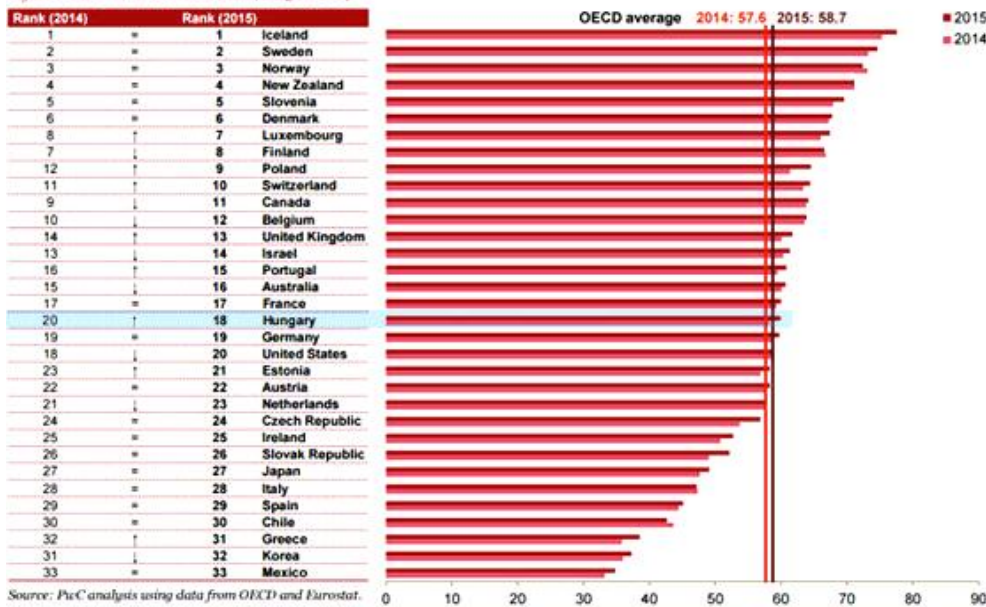
A VERSENYSFÉRA KERESETI ÁTLAGAI

állománycsoportonként és nemeként, forintban, 2016

	Férfiak	Nők
Magasabb vezetők	657 053	578 443
Vezető besztású alkalmazottak	865 340	699 807
Termelésirányítók	486 592	404 551
Középfokú végzettségű ügyintézők	290 399	237 542
Felsőfokú végzettségű ügyintézők	520 204	411 340
Ügyviteli alkalmazottak	266 715	224 528
Segédmunkások	165 757	155 446
Betanított munkások	202 277	174 192
Szaktanácsadók	225 407	172 621
Mesterek	326 799	284 413

Forrás: Forrás: NFSZ

Figure 1: PwC Women in Work Index, 2015 vs. 2014

Source: PwC analysis using data from OECD and Eurostat.

kevesebbet keresnek a nők, mint a férfiak. Az OECD országokban egy átlagos dolgozó nő 16%-kal kevesebbet keres, mint az azonos pozíciójú férfi kollégája. Hazánk körülbelül a középső nyben helyezkedik el „a nemek közötti bérszakadék” alapján felállított rangsorban: 35 tagállamból 2014-ben a 20., 2015-ben pedig a 18. helyen álltunk. A felmérés szerint a jelenlegi folyamatokat figyelembe véve a legtöbb

országban 50 éven belül fog eltűnni a nemek közötti bérkülönbség. Magyarországon a nők és férfiak fizetésének kiegyenlítését 2102-re jósnak, ami még 83 év. Tehát még hosszú út áll előttünk.

Tény, hogy a női foglalkoztatottak nagyobb számban dolgoznak azokban az ágazatokban, foglalkozásokban, amelyek piaci helyzete, megítélése rosszabb, így az ezekben az ágazatokban elért átlagkeresetek is alacsonyabbak. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaerőt részesítik előnyben. Nem megy el GYES-re, és nem marad otthon a beteg gyerekkel.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

Évről évre sok kisgyermekes család választja településünket állandó lakóhelyévé, mely a prognosztizált adatokat változó intenzitással befolyásolja.

Egy bölcsőde működik a településen, mely feladat-ellátási szerződés keretében látja el a helyi és környékbeli családok igényeit. Ezt a bölcsődét nem minden bölcsődei ellátást igénylő család tudja igénybe venni.

Működnek civil szervezetekben – kisgyermekes családokat összefogó – különböző programok, lehetőségek a problémák megbeszélésére, de rendszeres gyermekfelügyeletet nem biztosítanak. A bölcsődei férőhelyeket bővíteni szükséges a településen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg felvilágosítás, tanácsadás, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A védőnők száma, ellátási területük, és ellátotti gyermek létszámuk megfelel a jogszabályi előírásoknak. A körzetek ellátotti létszáma minden figyelembe véve egyenletesen elosztott.

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelel. A védőnő nem csak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem a kismama gyakorlati és lelki segítése is feladata. Szoros kapcsolatban áll a családokkal, rálátása van a gyermek családi körülményeire. Kapcsolatot tart a kisgyermekellátó intézményekkel, gyermek/háziorvossal.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Betöltött védőnői állások száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos 0-3 év közötti gyermekszám védőnőnként
2012	4	365	91
2013	4	380	95
2014	4	388	97
2015	4	412	103
2016	4	424	106
2017	4	449	112

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.4 A n ket ér er szak, családon belüli er szak

A családon belüli er szak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti er szak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv., és a Büntet törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli er szakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati er szakra jelenleg a Büntet törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak (testi sértés, zaklatás, távoltartás).

A családon belüli, n k ellen irányuló er szak nem jellemz a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat el , azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. A település kicsi, mindenki, mindenkit ismer és a súlyos bántalmazás hamar kiderül. Természetesen a kisebb bántalmazást, vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene. A Családsegít Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jelleg atrocitás ér, továbbá rend r ségi feljelentést lehet tenni.

A n ket ér er szak, családon belüli er szak összefüggésben van a gyermekbántalmazással, és az elhanyagolás is jelen van a gyermekek életében. Az érintett gyermekek családjaira jellemz , hogy többségük szociálisan hátrányos helyzet és rendszeresek a szül k közötti konfliktusok. A bántalmazások háttérben f ként anyagi, párkapcsolati, pszichés problémák és szenvedélybetegség állt. Ma Magyarországon a NANE Egyesület a legismertebb szervezet, mely felvállalta e társadalmi jelenségr l szóló ismeretek terjesztését.

A n k elleni er szak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jelleg visszaélések) is a Büntet törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli er szak miatt történt rend r ségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rend rök riasztása és a tényleges feljelentések között is nagy a különbség. Ez abból is adódik, hogy a riasztások számában benne van a többszöri riasztás ugyanarra a helyre, amib l nem minden esetben lesz feljelentés. Fontos, hogy az érintettek, az er szakot elkövet k is, de legf képpen az elszenved k, akik általában n k és gyerekek tájékoztak legyenek arról, hogy er szak és bántalmazás esetén kihez fordulhatnak, kit l kérhetnek segítséget. A segítség lehet azonnali, vagy hosszú távú.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehet szolgáltatások

A településen nincs anyaoththon, átmeneti otthon. A segítségre szorulókról átmeneti gondozás igénybevételeivel gondoskodik a Fókusz Szociális és Családsegít Központ, helyettes szül közrem ködéssel.

5.6 A n k szerepe a helyi közéletben

Városunkban a n k szerepe a közéletben kimagasló. A képvisel -testületben arányuk javult a 2010. évi választásokkor, miután a testületi létszámokat csökkentették. Így a n i képvisel k azonos száma

mellett arányaiban mégis nem 1/3 arányra. A hivatalokban, a kulturális, köznevelési, szociális területen a nők száma magasabb.

5.7 A nők helyi szinten fokozottan érintett társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők helyi szinten fokozottan érintett társadalmi problémákról és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nehéz beszélnünk. Az önkormányzat intézményei nagyon kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszeresen regisztrálni. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a roma nők, a sokgyermekes vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek általános oka részben a klasszikus családmódban is keresendő, miszerint a nők fő feladata a családban a házkörül van. A gyermek születését követően fontos szerepe van a közmunkának, a sport és szabadidőeltöltési lehetőségeknek az érintett célcsoportnál. Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az addigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az önkormányzat a közmunka, a sport, a szabadidőeltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. Ezt leginkább a játszótér, a közparkok és a közkertek alkotják.

A nők várható élettartamának meghosszabbodásában egyre inkább problémát jelent, hogy a társadalomban betöltött szerepük, ennél fogva munkakörülményeik, életmódjuk egyre hasonlóbba válik a férfiakéhoz. Ennek az a velejárója, hogy az egészségkárosító kockázati tényezők körükben is közelednek a férfiakéhoz.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

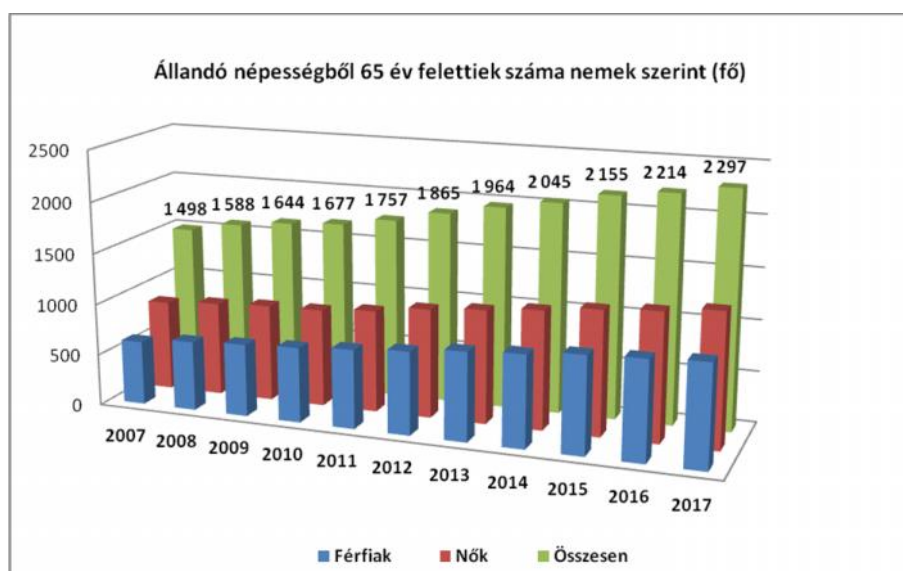
A nők helyzete, esélyegyenlőségi vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bölcsdei elhelyezés az alacsony jövedelmű családok részére jelenleg nem biztosított.	Önkormányzati fenntartási intézmény.
Jelenleg minden 3. évét betöltött gyermeket az óvodába nem tudunk felvenni.	Köznevelési törvényben foglaltaknak megfelelően 2014. szeptember 1-től kötelező felvenni minden 3. évét betöltött gyermeket.
A hosszabb ideje álláskereső körében emelkedett a nők aránya munkanélküliek számához viszonyítva.	Meg kell vizsgálni az okokat, együttműködve a Munkaügyi Központtal, és szükség szerint megoldási alternatívákat kell kidolgozni.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlőségi sége

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői

A társadalmi elöregedés globális problémává lett Magyarországon, így érinti Gárdonyt is. Az utóbbi évek munkanélkülisége, esetleg a közfoglalkoztatási jogviszony gyakorisága sok idős esetben minimális jövedelmet, kisnyugdíjat eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben. Mindez maga után vonja az alacsony életszínvonalat, az életminőségük romlását. Az idős korra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önálló életvitelük beszüntülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az elrehaladott demencia.

Az utóbbi tíz évet megvizsgálva jól látható, hogy településünkön a 65 évnél idősebbek száma kissé emelkedik, közel állandó szinten maradt az elmúlt tíz évben. A 65 év felettiéknél a nők felülreprezentáltak minden évben, ez az országos arányoknak megfelelő tendencia.

A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma viszont fokozatosan csökkent az elmúlt tíz alatt. Ez a társadalombiztosítási ellátásokkal és így a nyugdíjjogosultság feltételeinek meghatározásával kapcsolatos jogszabályi változásoknak is köszönhető. Ebben a vonatkozásban az ellátásban részesülők közül a nők száma is csökkent majdnem minden évben.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó nyugdíj szolgáltatások:

-) saját jogú nyugdíj
- Z öregségi nyugdíj

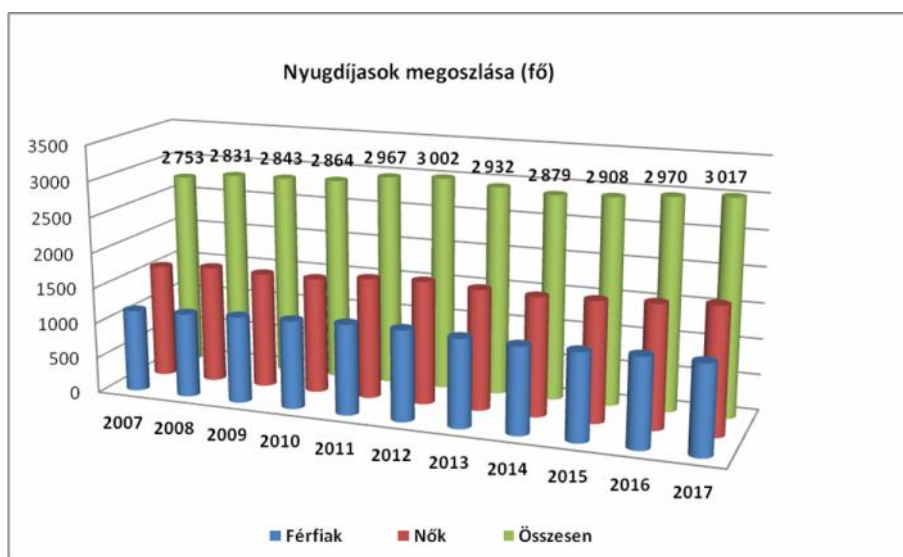
J) hozzátartozói nyugdíj

- Z özvegyi nyugdíj,
- Z árvaellátás,
- Z szülői nyugdíj,
- Z baleseti hozzátartozói nyugellátás,
- Z özvegyi járadék.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők nők száma	Összes nyugdíjas
2012	1 272	1 730	3 002
2013	1 239	1 693	2 932
2014	1 215	1 664	2 879
2015	1 222	1 686	2 908
2016	1 247	1 723	2 970
2017	1 243	1 774	3 017

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Látható, hogy településünkön a nyugdíjasok száma viszonylag állandó. A nemek aránya vonatkozásában bár a nyugdíjas férfiak száma általában jelentősen alacsonyabb a nőknél.

A KSH 2015-ös adatai szerint Magyarországon a férfiak születéskor várható átlagos élettartama 72,09 év, a nők pedig 78,61. A különbség itt is szemmel látható, viszont 2001 óta a férfiak születéskor várható átlagéletkora csaknem 4 évvel, a nők pedig 2 évvel emelkedett.

6.2 Idősek munkaerőpiaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok közül (jövedelmi helyzetükre tekintettel) az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységekkel. Erre esély a munkaerőpiacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkeznek.

A munkaerő-piaci folyamatok települési szinten nehezen tervezhetők közép vagy hosszú távon. A jogszabályi, gazdasági környezet nagymértékben befolyásolja a foglalkoztatással kapcsolatos munkáltatói és munkavállalói terheket, ösztönöz kedvezményeket, vagy keresetet pótló juttatásokat, ellátásokat, a munkavégzés feltételrendszerét. Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj eltti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

2019. január 1-jétől megszűnik az 55 év feletti munkavállalók után járó szociális hozzájárulási kedvezmény. Korábban az utánuk fizetendő adót a bruttó munkabér 9,75 százalékával lehetett csökkenteni, legfeljebb 100 ezer forintig. Ez éves szinten 117 ezer forint kedvezményt jelentett az idősöket foglalkoztatóknak. Ez a változás csökkentheti ennek a korosztálynak a foglalkoztatási hajlandóságát a vállalkozók körében. A nyugdíjasok foglalkoztatása viszonyt 2019-től kedvezőbb lesz, mert az idősöket foglalkoztatóknak egyáltalán nem kell majd szociális hozzájárulási adót és szakképzési hozzájárulást fizetni. A nyugdíjas foglalkoztatott pedig nem fizet nyugdíjjárulékot és természetbeni egészségbiztosítási járulékot. Azonban az alkalmazkodás ezekhez a változásokhoz (mind foglalkoztatói, mind munkavállalói oldalról) mindig időigényes folyamat, ami ennek a korosztálynak már nehezebb, és további hátrányokat is okozhat.

A nyugdíjasok foglalkoztatására a nyugdíjtörvény szigorodó változásaival kedvezőtlen hatások figyelhetők meg. (Elrehozott nyugdíjba vonulás és a nyugdíj melletti munkavállalás szigorodó feltételei miatt.) A rokkantsági nyugdíj a jelenlegi törvény szerint rokkantsági és rehabilitációs ellátás lett. Az idősökhöz az öregségi nyugellátás tartozik. Az öregségi nyugdíjkorhatár 2019-től 64 év lesz.

A változások a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. (Tny.) törvényben megtalálhatóak. A módosítások alapvetően az eljárási szabályokat érintik, illetve technikai jellegűek, és beiktatásukat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL (Ákr.) törvény 2018. január 1-jei hatályba lépése indokolja.

Idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Közszféra területén nincsen rá jogszabályi lehetőség, egyéb területen, vállalkozásoknál van rá példa.

Az idős korosztály, főként az 55 év felettek foglalkoztatási mutatói alacsonyabbak a többi korosztályhoz képest. Ez országos jelenség. Megoldásra vannak javaslatok, próbálkozások kisebb-nagyobb sikerrel. Sajnos jellemzően, ha egy idősebb, nyugdíj eltti álló korú kikerül a munkavállalók köréből, visszatérése nagyon nehéz.

Az 55 év felettek munkavállalása sokkal több problémába ütközik, mint a többi korcsoporté annak ellenére, hogy még egy évtizednyi aktív évnél kellene következnie, az ebbe az életkorba belépő embereknek. Ma Magyarországon az 55-64 éves korosztályba tartozók nagyjából 50 százalékának van állása, vagyis mintegy 672 ezer embernek. Ez jóval elmarad az uniós átlagtól. A 60-64 éves korosztálynak pedig negyede sem dolgozik Magyarországon.

Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé válik, az elhelyezkedési esélyei nagyon nehezítettek, sokkal kiszolgáltatottabbak a munkaerő piacon a többiekhez viszonyítva. Ebben az esetben látványosabb is a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámléptetés is hamarabb eléri ezt a korosztályt.

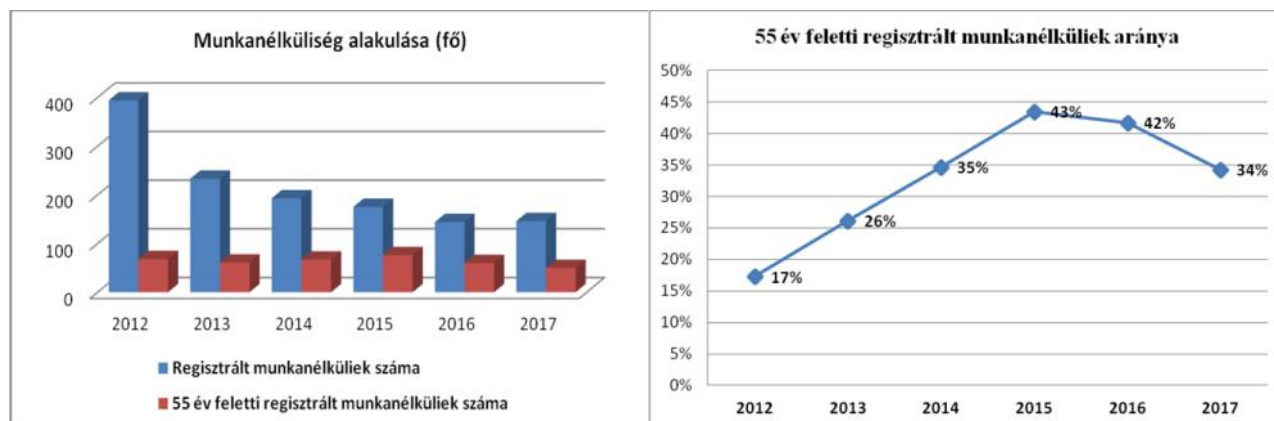

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	F	F	%	F	F	%
2012	394	68	17%	170		
2013	233	61	26%	98		
2014	193	67	35%	65		
2015	175	76	43%	71		
2016	144	60	42%	56		
2017	146	50	34%	49		

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Gárdonyban viszonylag magas az 55 év feletti álláskeresők aránya, és inkább növekedés jellemző a 2012-es évhez képest, bár létszámuk esetenként csökken. A tartós munkanélküliek száma lineáris csökkenést mutat. Az életkor elhaladtával egyre kisebb a munkavállalás esélye még akkor is, ha maguk a munkanélküliségi arányok javulnak. A munkaerő-kínálatból az idősebb korosztályokat eszerint hátrébb sorolják a felvétel során. Ez a korosztály sokkal kiszolgáltatottabb helyzetben van a munkaerő piacon, kevesebb lehetőséggel tud élni, és azt csak rövidebb távon tudja megtartani is. Kifejezett támogatásokkal, célzott kedvezményekkel, programokkal lehet csak ezen a piaci „törvényszerűségen” változtatni.

Tevékeny idős kor lehetőségei a településen

A tevékeny idős kor, pl. az élethosszig tartó tanulás nem jellemző nálunk, ennek oka, hogy a „life long learning” szemlélet akkor jelent meg a társadalomban, mikor a mostani 60 éves korosztály már az akkori szabályok alapján a nyugdíjas éveire készült. A tevékenyebb nyugdíjasok is inkább kötetlenebb formában „dolgoznak”, programokat, fellépéseket szerveznek társaiknak. A közintézményekben nyugdíjasok, idősek foglalkoztatására nem nagyon van lehetőség, mivel a jogszabályi előírások nem teszik lehetővé. Számítógépes tanfolyamok, nyelvtanulási lehetőségek vannak a településen, melyeknek helyet az önkormányzat intézményei biztosítanak. (pl.: Nemzedékek háza).

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A közvetett diszkrimináció tetten érhető abban, hogy a korosztály elhelyezkedési esélyei rosszabbak, a létszámleépítés is hamarabb eléri őket, de ezeket nem az életkorral indokolják a munkáltatók. A hátrányos megkülönböztetésre a foglalkoztatás területén 55 éves kor felett van példa, de jellemzően nem bizonyított a tényleges helyzet léte. Inkább csak gondolni lehet rá. Több adatra, információra lenne szükség a tényleges helyzet, azok kialakulásának körülményeire vonatkozóan, és az okok feltárására.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idős emberek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idős emberek által igénybe vehető alapszolgáltatások és szakosított ellátási formák:

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az Önkormányzat kötelező feladatként biztosítja a rászoruló, településen élő idős emberek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá segítséget ad a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutásban. Ezt a feladatot a Fókusz Szociális Szolgálat látja el. Biztosított az étkeztetés, a házi segítségnyújtás.

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik a háziorvosi, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról. A településen háziorvosi szolgálat működik, mely a város valamennyi lakosa számára elérhető, színvonalas szolgáltatást nyújt. Az idős emberek az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz helyben hozzáférnek, egészségügyi szakellátás pedig a közeli Velencén, vagy Székesfehérváron érhető el. Mindkét település közlekedése, megközelíthetősége megfelelő, gyors.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, kötelező feladatként elírja a szociális támogatási rendszer, és az alapszolgáltatások biztosítását. A szociális ellátás felteteleinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaiként viselt felelősségén túl - az állam és a helyi önkormányzatok feladata.

Gárdonyi Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2018. (VII.2.) önkormányzati rendelete a pénzügyi és természetbeni ellátásokról és támogatásokról határozza meg a jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására nyújtható támogatásokat.

Szociális étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg. Az étkezés elvitellel biztosított.

Szociális rászorultság igazolását szolgáló tényezők:

- ↓ életkor,
- ↓ egészségi állapot,
- ↓ fogyatékoság, pszichiátriai betegség,
- ↓ szenvedélybetegség,
- ↓ hajléktalanság.

- Szociálisan rászoruló az a személy, akinek jövedelme, illetve a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozóinak egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át, illetve legégyeszemélyes háztartásban, egyedülálló személy esetében a 150%-át.
- Életkora miatt rászoruló az a személy, aki 70. életévét betöltötte.
- Egészségi állapota miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki mozgásában korlátozott, krónikus, vagy akut megbetegedése, fogyatékosága miatt a háziorvosi vagy szakorvosi igazolás alapján önmaga ellátásáról részben vagy teljesen gondoskodni nem tud.
- Fogyatékosága miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény alapján fogyatékosági támogatásban részesül.
- Pszichiátriai betegsége, illetve szenvedélybetegsége miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki szakorvosi igazolás alapján fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel, önmaga ellátására részben képes.
- Hajléktalansága miatt rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, aki a bejelentett lakóhellyel nem rendelkezik kivéve azt, akinek bejelentett lakóhelye a hajléktalan szállás.

Az étkezést az Önkormányzat kérelem alapján biztosítja térítésmentesen.

Házi segítségnyújtás

Az önkormányzat a Sztv. 63. § (1) bekezdése szerinti házi segítségnyújtást a **Fókusz Szociális Szolgáltatón** keresztül látja el. A házi gondozás célja, hogy az ellátási területen élő, szociálisan rászoruló (idős, beteg, fogyatékkal élő, rokkant) önmaga ellátására nem, vagy csak részben képes személyeknek segítséget nyújtson. A házi gondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglet saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A szolgálat munkatársai a fenti szolgáltatásokat az ellátott otthonában illetve lakókörnyezetében személyesen biztosítják. A szolgáltatásnyújtás rendszerességét az ellátottal közösen kialakított gondozási tervben, megállapodásban foglaltak határozzák meg. A gondozási munkában a prevenció

mellett a rehabilitáció is szerepel, a lehetőség határain belül törekedni kell a biológiai, pszichés és szociális egyensúly visszaállítására, a még meglévő képességek megtartására.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy (a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló) személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- a) az ellátást igénybe vevővel a segítség kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- c) a szociális segítség feladatait.

Házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet.

A településen 9 fős igénybe vette ezt a szolgáltatást 2017-ben.

Főbb tevékenységek: vásárlás, különböző ügyintézők, gyógyszerírás.

Jelzés rendszeres házi segítségnyújtás

Az önkormányzat a Sztv. 65. § (1) bekezdése szerinti jelzés rendszeres házi segítségnyújtást a **Sárvíz Szociális Szolgáltató Központon** keresztül látja el. A jelzés rendszeres házi segítségnyújtás elsődleges célja, az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása. Jellemzője, hogy a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű gondozott számára teljes körű, egyénre szabott, differenciált ellátást nyújt, amely bármikor igénybe vehető. A jelzés rendszeres házi segítségnyújtást szociálisan rászorult személy veheti igénybe.

Az igénybevétele szempontjából az 1993. évi III. tv. 65.§-a alapján szociálisan rászorult:

- ↓ az egyedül élő 65 év feletti személy,
- ↓ az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy,
- ↓ a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

A jelzés rendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- ↓ az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- ↓ a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- ↓ szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A szolgáltatás egy rádióhullámon megvalósuló segítségkérési rendszer, amely lényege, hogy a segítségkérés megtörténte után a készenlétes gondozó látogatást tesz a segítségkérőnél, és a belátása szerint szükséges ellátásban részesíti.

Nappali ellátás - Idős Klubja

A településen öt nyugdíjas klub működik, amelyek tevékenységéhez az önkormányzat anyagi támogatást nyújt, illetve a közösségi terek használata biztosított a számukra.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősek száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő idősek száma	
	F	F	%
2012	1 865	0	0,00%
2013	1 964	0	0,00%
2014	2 045	0	0,00%
2015	2 155	0	0,00%
2016	2 214	n.a.	n.a.
2017	2 297	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Idős emberek járadéka

A Szt. értelmében az idősek járadéka azon idősek részére biztosít ellátást, akik szolgálati időhiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

A településen 1 fő jogosult volt az elmúlt években. Biztosítani kell, hogy senki ne maradjon ki ebből a lehetőségből, ha már más nem maradt a számára. Fontos a további széleskörű tájékoztatás, és a felülvizsgálat.

Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősek számára valamennyi településrészen elérhető a kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés. Községi szintű és 2 könyvtár működik a településen, mely elérhető minden településrészen lakó idősek számára. Számos időseknek is szóló kulturális program van a településen. Magas létszámú nyugdíjas klubok működnek a településen, aktív szabadidős tevékenységek szervezésével (színház, múzeumlátogatás, kirándulások stb.).

Idős emberek informatikai jártassága

A település időseire – generációjukból eredően – nem jellemző az informatikai jártasság, inkább csodálkozással és hitetlenkedve szemlélik a fejlődést. Egyre inkább elterjed, de számszerű adat nem áll rendelkezésre.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Főbb szervezetek és tevékenységek, amelyek az idősebb korosztály igényeire reagálnak. Összesen 5 nyugdíjas klub működik az egyes városrészekben, igen aktív tevékenységet folytatnak. A jelentősebbek:

- Agárdi Életet az Éveknek Nyugdíjas klub (F tevékenység: A nyugdíjasok érdekvédelme, képviselete, közösségi élet biztosítása. A klub Fejér megye legnagyobb nyugdíjas szövetségének tagja, ezen keresztül képviseli tagjainak érdekeit. Többek között segíti a turisztikai, kulturális, üdültetési lehetőségekhez való hozzájutást. A nem önkormányzati, szociális lehetőségek megismeréséhez. A közösségi élet, a valahová tartozás biztonságának megvalósítását. Összejöveteleket minden hétfőn 14 órától az agárdi Községi Házban tartanak.)
- Nefejejs Baráti Kör Klub (F tevékenység: Az idős korúak, nyugdíjasok érdekvédelme, közösségi élet biztosítása. Tagja a Fejér Megyei Nyugdíjasok Közhasznú Érdekvédelmi Szervezetének. Ezen keresztül foglalkozik kirándulásokkal, fürdőtúrákkal és segítséget tud nyújtani az üdülési lehetőségekhez, önkormányzati és nem önkormányzati szociális juttatások megismeréséhez. A közösségi élet kellemes eltöltését tudja biztosítani hetente egy alkalommal, keddi napokon 14 órától a Gárdonyi Művelődési Házban.)
- Nyugdíjasok Gárdonyi Egyesülete (F tevékenység: Érdekképviselet, szociális, környezetvédelem, jogsegély, egészségvédelem, kommunikáció.)
- Agárdi Öregfiúk (F tevékenység: labdarúgás, kis-, nagypályás és teremfoci).
- IGLICE NÉPDALKÖR (F tevékenységek: népdal, néptánc). A népdalkör önszerveződésben alakult. Célja a népdalok szeretete, másokkal megismertetése.
- Alapítvány az Idős korúakért '98 Idősök Otthona szociális intézmény.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános / települési könyvtárak száma	A nyilvános / települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2012	1	42 508	0	1
2013	1	42 156	0	1
2014	2	42 336	1	4
2015	3	41 682	1	4
2016	2	42 672	n.a.	4
2017	2	41 723	0	4

Forrás: TEIR

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idősök helyzete, esélyegyenlőségi vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idős lakosság számának emelkedésével az egyedülálló idős lakosok életminősége a családi támogatás hiánya, vagy betegség miatt romlik.	Nappali ellátás, étkeztetés, házi segítségnyújtás kiterjesztése. Segítséghez, támogatáshoz jutás elősegítése, Hospice szolgáltatás bevezetésének megfontolása.
Nem ismert az idős korosztály informatikai jártassága, és hogy milyen igényeik, szükségleteik vannak ezzel kapcsolatban.	Kapcsolattartás fejlesztése, információ szerzés formájának bővítése infokommunikációs eszközök aktív használata segítségével. Felmérést kell végezni, esetleges más igények megismerése miatt is.
A 65 év feletti idősök közösséghez tartozásának hiánya, aktív társadalmi részvétel nehezítettség.	A lehetőségeket az önkormányzat rendelkezésére álló eszközökkel támogatni fogja és kommunikációs eszközök igénybevételével népszerűsíti. Minél több 65 év feletti vegyen részt a közösségi életben, programokban.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szerint fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzék könyv kihirdetéséről szóló **2007. évi XCII. törvény 1. cikk** szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

2. cikk: A „fogyatékossgal alapján történő hátrányos megkülönböztetés” a fogyatékossgal alapuló bármilyen különbségtételt, kizárást vagy korlátozást jelent, amelynek célja vagy hatása valamennyi emberi jog és alapvető szabadság másokkal azonos alapon történő elismerésének, élvezetének vagy gyakorlásának csorbítása vagy semmibe vétele a politikai, a gazdasági, a szociális, a kulturális, a civil élet terén, vagy bármely egyéb területen. Ez a hátrányos megkülönböztetés minden formáját magában foglalja, egyebek között az ésszerű alkalmazkodás megtagadását.

Az „ésszerű alkalmazkodás” az elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelenti, amelyek nem jelentenek aránytalan és indokolatlan terhet, és adott esetben szükségesek, hogy biztosítsák a fogyatékossgal élő személy alapvető emberi jogainak és szabadságainak a mindenkit megillető, egyenlő mértékű élvezetét és gyakorlását.

„Egyetemes tervezés”-en a termékek, a környezet, a programok és szolgáltatások oly módon történő tervezését értjük, hogy azok minden ember számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetőek legyenek: adaptálás, vagy speciális tervezés szükségessége nélkül. Az egyetemes tervezés nem zárhatja ki a fogyatékossgal élő személyek csoportjai számára szükséges támogató-segítésközvetítő eszközök és technológiák indokolt esetben történő használatát.

3. cikk: Általános alapelvek

- a) a veleszületett méltóság, az egyéni autonómia tisztelete, beleértve a saját döntés meghozatalának szabadságát és a személyek függetlenségét;
- b) a hátrányos megkülönböztetés elleni mentesség;
- c) teljes és hatékony társadalmi részvétel és befogadás;
- d) a fogyatékossgal élő személyek különbözőségének tisztelete és elfogadásuk az emberi sokszínűség, valamint az emberiség részeként;
- e) esélyegyenlőség;
- f) hozzáférhetőség;
- g) a nők és férfiak közötti egyenlőség;

h) a fogyatékossgal él gyerekek formálódó képességeinek tisztelete, és a fogyatékossgal él gyerekek identitásuk meg rzéséhez f z d jogának tiszteletben tartása.

4. cikk: Általános kötelezettségek

A részes államok kötelezettséget vállalnak arra, hogy biztosítják és el segítik valamennyi alapvet emberi jog és szabadság teljes megvalósulását valamennyi fogyatékossgal él személy számára, a fogyatékossgal alapján történ bármiféle hátrányos megkülönböztetés nélkül.

Fogyatékkal él k foglalkoztatásának lehet ségei, foglalkoztatottsága, hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen fogyatékossgal él személyek számáról, fogyatékossgalük jellemz ir l nincs pontos adatunk, információnk. Ezért els dleges feladatunk, hogy az információk összegy jtésével képet kapjunk a fogyatékossgal él személyekr l, az igényeikr l, így lehetne tovább lépni a teend k meghatározásában.

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma
2012	48
2013	42
2014	49
2015	n.a.
2016	40
2017	40

Gárdonyban kevés az ápolási díjban részesítettek száma. A szociális törvény értelmében, ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személyek otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha

- a) állandó és tartós ápolásra, gondozásra szoruló
 - Zsúlyosan fogyatékos, vagy
 - Ztartósan beteg 18 év alatti személy otthoni gondozását, ápolását végzi, és
- b) az ápolts személyre tekintettel a gyerekek otthongondozási díjára való jogosultsága neki vagy hozzátartozójának nem áll fenn.

2015. január 1-jét l az ápolási díjat, az ápolást végz személy lakóhelye szerint illetékes járási hivatal állapítja meg. A helyi képvisel -testület kizárólag abban az esetben jogosult ápolási díjat megállapítani (települési támogatás keretében), amennyiben a hozzátartozó 18. évét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi. Önkormányzatunk ilyen ellátást nem nyújt.

Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nem m ködnek a településen, jelenleg erre nincs is igény.

A megváltozott munkaképesség személyek szociális ellátásaiban részesül k száma fokozatosan csökken a településen. Ez az eddigi szociális ellátásokhoz hasonlóan szintén következhet a jogszabályi változásokból is, a rendszeres felülvizsgálatok során egyre több személy kerül ki a szociális ellátórendszerb l. A n k aránya valamivel nagyobb csökkenést mutat, a férfiak körében nagyjából kiegyenlített a helyzet.

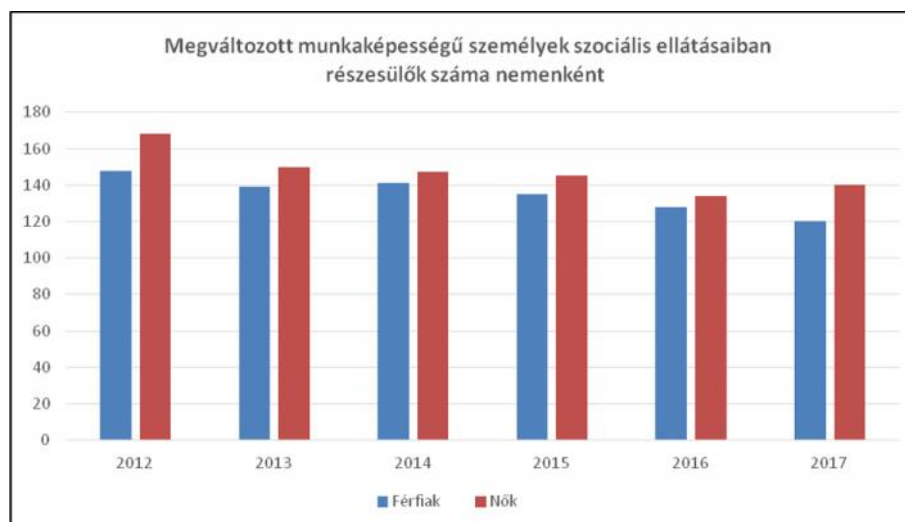
7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2012	148	168	316
2013	139	150	289
2014	141	147	288
2015	135	145	280
2016	128	134	262
2017	120	140	260

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti adatok nem teljes körűek, de tartalmazzák azokat az információkat, amelyeknek teljesebb ismerete szükséges lenne a valódi helyzet leírására településünkön. Az adatok nem feltétlenül csak a fogyatékossgal élő személyt tartalmazza, csak azokat a személyeket, akik megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülnek. Ezen adatok évről-évre csökkenést mutatnak a szigorodó jogszabályi változások miatt.

Az állandó lakosok közül a megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők aránya nagyjából 2-3% körül alakult az elmúlt öt évben. Közöttük a nők száma magasabb a férfiakénál.

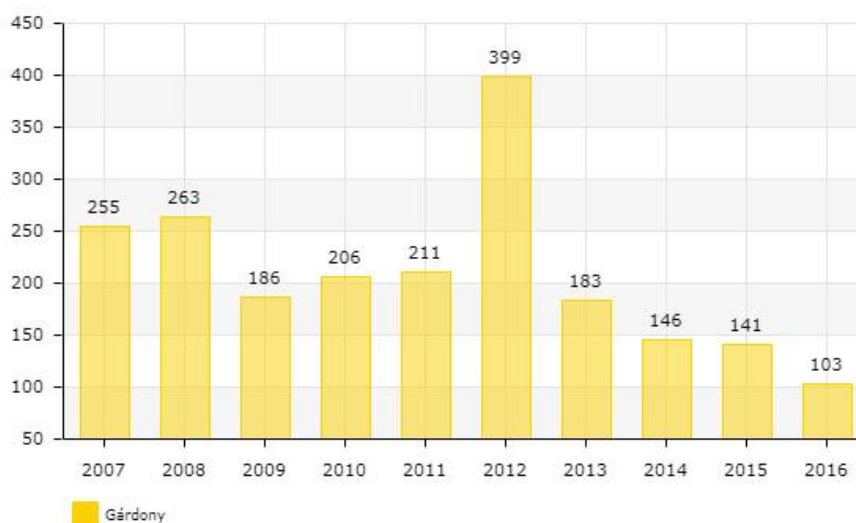

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma a felére csökkent a településen az elmúlt tíz évben, ez az állandó lakosság 1%-át teszi ki jelenleg. 2017-ben 133 fő rendelkezett ilyen igazolvánnyal alanyi jogon. Tehát nem jelentős a tartós egészségi problémákkal küzdő és szociálisan rászoruló lakosok száma sem a településen.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (fő)

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

A hátrányos megkülönböztetés sajnos utolérhető jelenség a foglalkoztatás területén, mert még mindig jellemzően egészséges személyeket szívesebben foglalkoztatnak. Nem minden munkáltató alkalmas arra, hogy fogyatékkal élő személyt foglalkoztasson.

Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

FÓKUSZ Szociális Szolgálat, Egészségdokk Közhasznú Alapítvány, Humán Sztráda Kft.

A Fókusz Szociális Szolgálat végzi az étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést alapfeladatai ellátása körében. Az Egészségdokk Közhasznú Alapítvány és a Humán Sztráda Kft. biztosítja a közösségi ellátást szenvedélybetegek részére, a pszichiátriai betegek részére, valamint a nappali ellátást a kliensek otthonában. Egyre több kliens fordul segítségért a szolgáltatókhoz. A szolgáltatók szoros együttműködésben végzik munkájukat az önkormányzattal, a Fókusz Szociális Szolgálattal, valamint a házi orvosokkal.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzügyi és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként – amennyiben ennek szükségét érzik – biztosítható szociális alapszolgáltatás:

-) étkeztetés,
-) házi segítségnyújtás,
-) családsegítés.

Ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, támogatott lakhatás, egyéb speciális szociális intézmény a településen nincs.

A településen sem önkormányzati, sem egyházi, sem civil fenntartású intézmény a nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek számára nincs.

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden ismertetjük azokat az ellátási formákat, amelyeket jogszabályok biztosítanak a fogyatékkal élők személyek számára. Az ezekhez való hozzáférés helyi vizsgálata az esélyegyenlőségi helyzetelemzés egyik feladata.

Lehetséges, hogy a fogyatékos személy megfelelő információk hiányában nem részesül a számára jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásban. A településen élő ellátásban részesülő fogyatékosok számát a TeIR, KSH Tstar forrásokból szerezhethetjük be. Ezzel összevetésben lehetséges megbecsülni, hogy az egészségügyben vagy önkormányzati szolgáltatásokban pl. szociális érkeztetés, hajléktalan ellátás milyen létszámban fordulnak meg fogyatékosok illetve rendelkeznek-e statisztikai adatokkal. Javasolt bevonnunk a fogyatékos emberek helyi érdekvédelmi szervezeteit is, hiszen a taglistáikkal és tagjaikkal tartott kapcsolatukkal segíthetik a folyamatot. A kapcsolatfelvétel kidolgozása fontos feladat annak érdekében, hogy minél pontosabb adatokkal rendelkezünk ezen ellátotti kör számáról, jellemzőiről.

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

- aki közlekedési képességében súlyosan akadályozott,
- aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

A rendelkezésre álló adatok az önkormányzati ellátásokat, támogatásokat ölelik fel. A más jogszabályok alapján nyújtott ellátások tekintetében kevés adat áll rendelkezésre.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érthető és biztonságos épített környezetre. A közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei többségében biztosítottak a településen. Az épített környezet, utak, épületek felújítása, építése során figyelembe kell venni a fizikai és infokommunikációs akadálymentesség szempontjainak érvényesülését. Ahogy ez országosan is tapasztalható, a mi településünkön sem tökéletes a helyzet. De minden beruházás során odafigyelünk arra, hogy megfeleljünk az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendeletben (OTÉK) elírt akadálymentességi követelményeknek.

Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség

Közhasznúak azok az épületek az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészség-, szociális, kulturális, művelődési, sport célú építmények. Tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgáltatási célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, a k- és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

Az akadálymentes közösségi közlekedés gyalogos és tömegközlekedési eszközös feltételei nem teljes körűen adottak.

A komplex akadálymentesítés nem teljes körűen megoldott jelenleg a településen, de törekszünk arra, hogy ez megváltozzon és addig is minél kisebb mértékű hátrányt jelentsen az érintett lakók számára.

Az alábbi táblázatokból látszik, hogy az akadálymentesítés területén számos tennivaló van. Nagyon sok helyen hiányzik a minimális elvárásoknak mondható feltétel megléte az akadálymentességhez. Ehhez kapcsolódóan kell egy helyzetfelmérést készíteni, ütemtervvel, források meghatározásával, hogy minél több helyen megvalósuljon az akadálymentes közlekedés.

A települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezet sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	középfok	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	felsőfok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
egészségügyi intézmények	fekvő beteg ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	járó beteg szakellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	alapellátás	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények		Igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények		nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem

Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehet ségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezet sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Helyi és távolsági tömegközlekedés	igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Buszpályaudvar, buszvárók	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Vasútállomás	Igen	igen		igen	nem	nem	nem	nem	nem

Fogyatékos személyek nappali intézménye nincs a településen. Fel kell mérni a létező igényeket erre vonatkozóan.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlőségi vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékossgal élők személyek száma, és igénye nem ismert pontosan.	A fogyatékkal élők személyek számának, igényeinek ismeretében azok célzottabb és hatékonyabb kielégítése.
Az önkormányzat előtti fizetési akadálymentesítése sikeresen megvalósult, azonban még számos épület, közterület akadálymentesítése nem megoldott.	Fogyatékkal élők személyek esélyegyenlőségi növelése, szolgáltatásokhoz való egyenlő esély hozzáféréseinek biztosítása.
Mindenki számára biztosítani szükséges a társadalmi részvétel lehetőségét, a szabadidő hasznos eltöltését, a művelődés, a szórakozás, a kapcsolódás, a kapcsolatteremtés, ismerkedés alkalmait	Könyvtár felújítása, új közösségi tér kialakítása az olvasó terasznak köszönhetően. Olyan sétány kialakítása a forgalmas Kossuth utcán, ahol a kisgyermekes anyukák, a gyermekek, az idősek vagy akár a mozgáskorlátozottak biztonságosan – beszélgetve – sétálhatnak, közlekedhetnek.

8. Helyi partnerség, lakossági önszervezések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszervezések - Önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség

A városban számos civil, egyházi szolgáltató, érdekvédelmi szervezetek, önszervezések működnek, melyek tevékenységükkel segítik ezen programban vizsgált célcsoportok esélyegyenlőségének megteremtésének lehetőséget. A helyi önkormányzatnak, a szociális, kulturális, oktatási intézményeknek, az egyházközségeknek, az önszervezettel civil szervezeteknek közös érdeke, és felelőssége, hogy a településen élők ne szenvedjenek hátrányos megkülönböztetést, esélyegyenlőségük biztosítása legyen.

A városban működik közfeladat ellátóként 2 iskola, 3 óvoda, 1 szociális intézmény, 1 könyvtár és kulturális központ több telephellyel, felölelve ezzel az egész város területét, hogy mindenki számára biztosítva legyen az egyenlő hozzáférés a különböző szolgáltatásokhoz.

A közös cél elérése érdekében számos civil szervezet működik a városban különböző célcsoportok segítésére, mint például:

- Agárdi Iskoláért Alapítvány, Gárdonyi Iskoláért Alapítvány, Óvodákat segítő alapítványok (gyerekek, mélyszegénységben élők),
- Nyugdíjasok Gárdonyi Egyesülete, (mely számos nyugdíjas klub tevékenységét fogja össze, ezzel segítve az idősöket),
- Nyugdíjas Egyesület Gárdony Mentortagozata (idősök, gyerekek, rászorulóknak segítése),
- Agárdi Öregfiúk, Agárdi Rögbi Club, Agárdi Tenisz Club, Gárdonyi Városi Sportklub, Dinyenyés Sportklub, Velencei-tavi Életmód Klub, (sport területén segíti a városban élők minden korosztályban),
- Alborada Kórus, Harmónia Művészeti Alapítvány, Iglice Népdalkör, Magyar-Finn Baráti Kör, rtüzek a Magyarságért Alapítvány, Dinnyési Baráti Kör, Történelmi Játék- és Hagyományörző Társaság (kulturális tevékenység, városi rendezvények stb. megelőzve ezzel az aktívan résztvenni kívánókat, és biztosítva a lehetőséget az érdeklődők számára a kapcsolódásra),
- Egyházi szervezetek (mélyszegénységben élők, gyerekek, idősök segítése),
- Egészségdokok Közhasznú Alapítvány (szendélybetegek nappali intézményi ellátása, hozzátartozók segítése, iskolai egészségfejlesztési és drogvédelmi programok, ifjúság mentálhigiéniájának segítése),
- Életmódváltó Ifjúsági Egyesület (gyerekek, fiatalok, rászorulóknak segítése),
- Tókörményi Hölgyek Társasága (nők, gyerekek, idősök),
- Zsongó Bárka Egyesület (gyerekek, családok),
- Gárdonyi Polgártársaság Egyesület, Dinnyési Polgártársaság Egyesület (idősök, és az egész város lakosságának segítése, a rend, vagyon és személyvédelem elvégzése, illetve biztosítása),
- Velence Greens Természetbarát Sportegyesület (2018 tavaszán alakult, szabadidős és tömegsporttevékenységek népszerűsítése, rendezése Gárdonyi Városában a társadalmi és a közösségi élet kibontakoztatása érdekében, a természetbarát, egészséges életmódra nevelés, család- és ifjúsági, szabadidős, sportrendezvények szervezése, rendszeres sportolás, testedzés, versenysport iránti igények felkeltése és ápolása, a környezetvédelmi és természetvédelmi tudatosság növelése),
- Gárdonyi Építész és Mérnökök (Gárdonyi város régi értékeinek – épületek, építmények, közterek, parkok és műalkotások – felkutatása, bemutatása),

- Gárdony Város és Térsége Turisztikai Egyesület (Gárdony város közigazgatási területén szervezni a turizmus menedzsment non-profit szakmai feladatait),
- Velencei-tavi Turisztikai Egyesület (a Velencei-tó környékén élő lakosság bevonásával turisztikai paradicsom létrehozása, a vendégek idecsalogatása színvonalas kiszolgálással és programok szervezésével pl. H légballoon, Fest verseny, képzés, művészeti kiállítások),
- Skorpió Bismegyei Polgári Önkéntes Tisztító Egyesület.

A kitűzött célok elérése érdekében a meghatározott feladat ellátása érdekében az összefogás jegyében számos együttműködési megállapodás megkötésére sor került, és ez a jövőben is tendencia lesz. Gárdony Város Önkormányzata évek óta a költségvetésből támogatja a civil szervezetek működését, a közös célok elérését.

Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat jó kapcsolatot tart fenn, és ápol a tókönyeki településekkel, térségi közösségekkel, társulásokkal. Óvodai nevelés feladat-ellátás tekintetében két településsel van szoros kapcsolat, egészségügyi ellátás vonatkozásában egy településsel, stb.

Testvérvárosi kapcsolatok

Gárdonyban nyolc testvérvárosa van. A kapcsolatok kiteljesedésének legfőbb színtere a kultúra világa. Fontos cél egymás kultúrájának, hagyományának, történelmének megismerése, annak tiszteltben tartása, és kölcsönös ápolása, kulturális csereprogramok szervezése. Az együttműködés kiterjed a városok diákjainak szóló csereprogramokra, Támogatjuk az iskolák közötti együttműködést, el segítjük a diákok közötti csereprogramokat, valamint a közös érdeklődésű témák kidolgozását, az azokkal való foglalkozást. Az együttműködések további területei még a sport, gazdasági és kereskedelmi jellegű tevékenységek, kölcsönös részvétel kiállításokon, vásárokon.

Civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása, anyagi és erkölcsi segítségnyújtás, adományok eljuttatása a rászoruló családok számára, vásárok, piacok szervezése. Jótékonyági bevételek felhasználása kirándulásokra, nyári táborok szervezése.

For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

Nautis Szálló, vállalatok, vendéglátó egységek pénzbeli, természetbeni adománya.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Gárdony Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, a Polgármesteri Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága elzárta véleményezés, esetleges módosító javaslatok megteremtése céljából tanulmányozhatja. Helyi Esélyegyenlőségi Program a Polgármesteri Hivatalban bárki számára elérhető, olvasható és véleményezhető.

Gárdony Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a fentebb felsorolt intézmények, civil szervezetek, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

Jövőképünk

Gárdony Város Önkormányzata legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet megteremtésével, amely

Zárja a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,

Zárja kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,

Zárja tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a lakosaink közül minél többen válnak munkából élő, családjuk eltartására és a közterhek viselésére alkalmas polgárokká. További célunk, hogy minden gárdonyi polgár számára is fokozottan érvényesüljön a fizikai infrastruktúra és a szociális szolgáltatások (közszolgáltatások, szociális és közösségi szolgáltatások, stb.) rendszeréhez való minőségileg sokkal jobb hozzáférés.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák beilleszkedve, a közösségi normákat elfogadva, ugyanakkor a kirekesztettség érzése nélkül élhetnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára megnyíljon a felemelkedés lehetősége. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi, lelki, érzelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idős emberek helyzetére, egészségi állapotára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenjogúság biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők napi problémáinak megoldására.

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
I.1	Közfoglalkoztatási program felülvizsgálata, a munkanélküli, de nem munkaképes emberek fejlesztése	A közfoglalkoztatás mértéke alacsonyabb lett, de a munkanélküliség, a foglalkoztatáshoz jutás nehézsége fennáll azoknál, akiknek a munkaképessége valamilyen korlátba ütközik.	Az egészségügyi, pszichés, szociális problémája vagy mentális állapota, szenvedélybetegsége miatt nem munkaképes személyeket a közszolgáltatás keretében próbáljuk segíteni. Normál munkaviszonyra nem képes emberek fejlesztése, foglalkoztatáshoz jutásának segítése.	TOP-5.1.2-15 Helyi foglalkoztatási együttműködések Gárdony járásban program fenntartási időszakban	Kapcsolatfelvétel az érintettekkel, Munkügyi Központtal, projekt megvalósítókkal együttműködve	Jegyző, civil szervezetek	6 hónap	Munkába álló személyek száma	Informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás	2 év
I.2	Hátrányos helyzetű lakosok támogatásának kiújítása	A hátrányos helyzetű generációkon keresztül öröklik. Bár létszámában kevés lakost érint településünkön, azonban számukra nélkülözhetetlen a külső támasz, hiszen helyzetükben adódnak olyan problémák, melyek még nem képesek megoldására.	A hátrányos helyzetű lakosok támogatásának kiújítása, munkaképes állás. Mennyiségi helyett inkább minőségi célkitűzés, hogy a lemorzsolódás csökkenjen és az ellátáshoz hozzáférés javuljon. Hátrányos helyzetű lakosság felzárkózási esélyeinek és életminőségének javítása a humán-	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Hátrányos helyzetű, aktív korú lakosság foglalkoztathatóságának javítása a térségi munkaerőpiac igényeivel illeszkedően. Közösségfejlesztés generációs együttműködésre építve. Közösségi és egyéni egészségkultúra fejlesztése. Fiatalok, családok	Jegyző, Fókusz Szociális Szolgálat	1 év	Foglalkoztatásba lépők száma, átképzésen résztvevők száma, szolgáltatást igénybevevők	EFOP-1.5.2-16-00017 Humán szolgáltatások komplex fejlesztése a Velencei-tó térségében Informatikai eszközök, meglévő hu-	2 év

			közzolgáltatások komplex, ágazatközi fejlesztésén keresztül.		helyben maradását támogató térségi szolgáltatásfejlesztések megvalósítása. Humán-közzolgáltatások erősítése.				mán er forrás		
I.3	Egészségügyi sz rések, egészségház szolgáltatások, sportprogramok népszerűsítése	Magyarország sajnos vezető helyen áll még a környezet állapomához képest is a gyógyítható, megelőzhető betegségekben történő halálozási arányokban. Ezért nagyon fontos a sz rések szerepe, a megelőzés és az egészséges életmód kialakítása, a sportolás lehetőségeinek kiszélesítése, elérhetővé tétele mindenki számára.	Egészségügyi helyzet megismerése, aktív életévek fenntartása, a krónikus és a vezető halálokokat kitevő betegségek megelőzése. A megelőzhető és gyógyítható betegségek körében a megbetegedések és a halálozási paraméterek javítása. A lakosság igényeit jobban szolgálja az egészségügyi szolgáltatások elérhetővé fejlesztése. Mindenkinek számára elérhetővé tenni a nekik leginkább megfelelő sportolási lehetőségeket.		Egészségügyi sz rések népszerűsítése. Az infrastrukturális elérhetőség javítása (egészségház kialakítása és szolgáltatásbővítése), a gyermekorvosok és a háziorvosok számának növelése. Az egyes sportolási lehetőségek, rendezvények nagyobb nyilvánosságának biztosítása: - Csuka Csarnok eseményei, szabadtéri sport rendezvények, kerékpárutak népszerűsítése. - Városi Tízpróba Gárdony, amely egy tavasztól szig tartó, kis anyagi ráfordítással igénybe vehető, települési szintű, tömegeket megmozgató sportesemény. Lehető van gyalogtúrára, kerékpározásra, úszásra, evezésre, futásra különböző nehézségi szinteken.	Jegyző, Polgármester	8 hónap	Ezt követően legalább évente egy alkalommal	Ellátott személyek száma, sz részen résztvevők száma A sportesemények reklám anyagai, beszámolóik, résztvevők száma	infrastrukturális fejlesztések pénzügyi forrása, egészségügyi alap-szolgáltatások informatikai, média eszközei, meglévő humán erőforrás	5 év

I.4.	Tartós élelmiszerek adományozásának megszervezése, rászoruló családok számára	Anyagi sz. kösségben él háztartások önellátási képessége akadályozott.	Szociálisan rászoruló családok helyzete javuljon.	éves költségvetés, az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban	- igények felmérése - kereskedelmi forgalomba már nem kerül, de fogyasztásra még alkalmas tartós élelmiszerek ALDI áruházalánccal történő együttműködés keretében történő beszerzése és kiosztása a rászoruló körében	Polgármester Jegyz	8 hónap hosszú távú: igény esetén évente kerülhet megszervezésre	bevont családok száma	szervezők humán erőforrása, ALDI áruházalánccal felajánlott tartós élelmiszerek	5 év
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
II.1.	Alternatív pedagógiai módszerek lehetőségeinek megvizsgálása	A településen a gyermekek száma növekszik, egyre több család, vagy gyermekvállalás eltt álló fiatal költözik városunkba, akik számára természetesen a sokféle oktatási-nevelési szolgáltatás megléte. Különböző igények jelennek meg, amelyekre megfelelő lehetőségeket szeretnénk biztosítani.	Az óvodai-iskolai ellátás kapacitásb vitése szükségessé vált, amihez kapcsolódik egyfajta szülői igény, elvárás, illetve a gyermekek egy része sem a szabványos gondozást igényli, er sődik a heterogenitás, amire építeni kell. Ezért az önkormányzat megvizsgálja az alternatív pedagógiai módszerek bevezetésének a lehetőségeit kiemelten ügyelve arra, hogy a kapacitásb vítés közben középtávon ne menjen el a folyamat az alacsonyabb és a magasabb státuszú gyermekek intézmények, vagy tanulócsoporthoz szegregálásának irányába.	Éves költségvetés, az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Igények, szükségletek és lehetőségek (infrastruktúra, szolgáltatók, módszerek) feltérképezése, szükséges együttműködések aktivizálása, SWOT analízis.	Polgármester Jegyz	3 év	Jegyz könyvek, megbeszélések az adott területhez kapcsolódóan, együttműködések, szerződés megléte	Informatikai, média eszközei, meglévő humán erőforrás	5 év
II.2.	HH-s, HHH-s gyermekek	Mennyiségileg javult a hátrányos helyzetű gyermekek	Felzárkózási szempontból a kevesebb	-	A tanórán kívüli ismeret- és tudásgyarapítás	Jegyz	1 év	Programban résztvevő gyermekek	EFOP-3.3.2-16 Hagyományok	5 év

	tanórán kívüli fejlesztése	mekek aránya, azonban, akinél ez még probléma, az veszélyeztetett abból a szempontból, hogy benne ragad ebben a státuszban.	létszám lehet vé teszi, hogy min ségi célok irányában tehessünk határozottabb lépéseket is, ami által messzebb lehetne jutni: lemorzsolódás megakadályozása, szakmához jutás segítése, tehetséggondozás.		pításának, kompetenciafejlesztésének támogatása, továbbá a kulturális szolgáltatások, tevékenységek és a programkínálat fejlesztése. A tanórán kívüli nem formális és informális tanulási formák jelent sen hozzájárulhatnak a köznevelésben részt vev k tudásának gyarapításához, a szociokulturális és területi egyenl tlen ségek csökkentéséhez.			száma, tevékenységek eredménye	Arany Háza – népm vészeti programok óvodától gimnáziumig Gárdony térségében	
II.3.	Jótekonyságibál az alacsony jövedelm családokban él óvodások, iskolások támogatása érdekében	Azok a gyermekek, akiknek a családjában a jövedelem átlag alatt van, egyes óvodai, iskolai közösségi programokon (kirándulás, év végi programok, tábor) nem tudnak részt venni, anyagi okok miatt.	Anyagi okokból egy gyermek sem maradjon ki az óvodai, iskolai közösségi programokból.	-	Az önkormányzat minden évben jótekonysági bált rendez, amelynek a bevételét az óvodák, iskolák között osztja szét létszám arányosan, hogy ebb l a nehezebb anyagi körülmények között él gyermekeknek a kirándulását, táborozását, egyéb fizet s közösségi programját finanszírozhassák.	Jegyz , érintett alapítványok	Évente egy alkalom	Rendezvény bevételei, azok elosztása, támogatott gyerekek száma	szervez k humán er forrása	5 év
II.4.	Gyermekorvosi körzet b vítése	A gyermekorvosok leterheltsége nagyon megnövekedett, a megfelelő szakmai munka ellátása érdekében új státusz létesítése szükséges.	A gyermekorvosok tehermentesítése, a gyermekek zökken mentes, min ségi egészségügyi alapellátásának biztosítása.	Gazdasági program	Egy harmadik gyermekorvosi körzet kerül kialakításra.	Jegyz	6 hónap	A 3. gyermekorvosi státusz betöltése.	Önkormányzati forrás	5 év
III. A n k esélyegyenlősége										
III.1	Bölcs dei ellátás b vítés lehet ségeinek	Bölcs dei fér hely hiánya, a meglév kapacitás túlerheltsége.	Gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen, az édesanya	Gazdasági program	Felmérni az igényeket, kiemelt figyelemmel a rászorulókra, mélysz-	Jegyz , Polgármester	6 hónap	Bölcs dei ellátást igénybe vev k száma	Pénzügyi forrás, meglév humán	Hosszú távú fenntartás

	felmérése		munkába tudjon állni.		génységben él kre				er forrás	
III.2	Óvodai fér - helyb vítés lehet ségeinek felmérése	Óvodai fér hely hiánya, a meglév kapacitás túlterheltsége.	Minden 3 éves kort betöltött gyermek számára biztosított legyen az óvodai fér - hely.	Gazdasági prog - ram	Lehet ségek feltárása, megvalósítás el készí - tése	Jegyz , Polgármester	6 hónap	Óvodai ellátást igénybe vev k száma	Pénzügyi forrás, meglé - v humán er forrás	Hosszú távú fenntartás
III.3	Véd n i szolgálat b vítése, fejlesztése	A demográfiai adatokból látható, hogy a gyermekek száma növekszik, és emiatt évr l-évre egyre túlterheltebbek a véd - n k. Emellett a jogszabály által el írt szakmai és adminisztrációs terhek is folyamatosan emelkednek. A jelenlegi véd n i tanácsadó már sz kős, ezért egy új egészségügyi szolgáltató egységben szeretnénk ezt a problémát megoldani.	A minél magasabb színvonalú ellátás biztosítása, a túlterheltség csökkentése, az egyre növekv követelményeknek, szakmai elvárásoknak való megfelelés (új véd oltások, új adminisztráció stb.). A véd n i ellátásban magas szakmai tevékenységet kell megvalósítani, és esélyegyenl ségi szempontból is fontos szerepet töltenek be. Ezért mindenképpen meg kívánjuk er síteni ezt a szolgáltatást infrastrukturális fejlesztéssel, és egy új státusz létesítésével. Mindkett véd n i tanácsadónkban két-két véd n lesz, cél továbbá megfelelő véd n i munkaszoba biztosítása.	Gazdasági prog - ram	Egy új státusz létesítése, 3 helyett 4 területi véd n fogja ellátni a szolgáltatást. A véd n k számára korszer bb, tágasabb munkavégzési körülmények biztosítása.	Jegyz	1 év	Segítséget igénybevev k száma, megvalósult beruházás	Önkormányzati forrás, meglé - v humán er - forrás TOP-4.2.1-15 Gárdonyi szociális szolgáltató ház felújítása, új funkciók be - telepítése	5 év
III.4.	Munkanélküliség okainak feltárása, megoldási lehet ségek kidolgozása	Magas a n k aránya a munkanélküliek számához viszonyítva.	Csökkenjen a n i munkanélküliség.	-	Kapcsolatfelvétel az érintettekkel, Munkaügyi Központtal az okok feltárása érdekében.	Jegyz	6 hónap	Segítséget igénybevev k száma, elhelyezked k száma	Önkormányzati forrás, meglé - v humán er - forrás	2 év

IV. Az idősek esélyegyenlősége

IV.1	Jelz rendszer, szociális ellátás áttekintése, egyedülálló idősök támogatása	Az idősek lakosság számának emelkedésével az egyedülálló idősök életminősége a családi törődés hiánya, vagy betegség miatt romlik.	Segítséghez, törődéshez jutás elősegítése, nappali ellátás, étkeztetés, házi segítségnyújtás kiterjesztése, Hospice szolgáltatás bevezetésének megfontolása.	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	Kapcsolatteremtés, segítségnyújtás, igényfelmérés.	Jegyző, Polgármester	1 év	Ellátott idősök száma, növekedése.	Informatikai, média eszközei, meglévő humán erőforrás, civil szervezetek	5 év
IV.2	Az idősek informatikai jártasságának felmérése, igénye	Nem ismert az idősebb korosztály informatikai jártassága, és hogy milyen igényeik, szükségleteik vannak ezzel kapcsolatban.	Kapcsolattartás fejlesztése, információ szerzés formájának bővítése infokommunikációs eszközök aktív használata segítségével.	-	Kérdőíves felmérés az igényekről, szórólappal tájékoztatás a lehetőségekről.	Jegyző, Civil Szervezetek	8 hónap	Érdeklődők száma.	Informatikai, média eszközei, meglévő humán erőforrás, civil szervezetek	1 év
IV.3	Aktív idős kor	Közösséghez tartozás, aktív társadalmi részvétel nehezítettség.	Minél több 65 év feletti vegyen részt a közösségi életben, programokban. Idősök tudásátadása (generációk közti tanulás) gyermekek fejlesztése, mentorálása során.	-	Az 50 év körüli nyugdíjas klub támogatása infrastruktúra, közösségi tér biztosításával és anyagi forrással. Programok szervezése, népszerűsítése, tájékoztatás elősegítése a potenciális résztvevők körében. Gyermekek mentorálása, fejlesztése.	Jegyző, Civil Szervezetek	6 hónap	Megkeresett személyek száma, résztvevők számának növelése.	Informatikai, média eszközei, meglévő humán erőforrás, civil szervezetek	5 év
IV.4.	Felnőtt házi-orvosi körzet bővítése	A beteglátogatási adatok is jól mutatják, hogy milyen nagymértékű a terhelés a felnőtt házi-orvosi ellátásban, és ebben további emelkedés várható az idősebb korosztályok gyarapodása, illetve a folyamatosan növekvő pozitív vándorlási egyenleg miatt is, ezért bővítésre lesz szükség.	A házi-orvosok tehermentesítése, a betegek zökken mentes, minőségi egészségügyi alapellátásának biztosítása.	Gazdasági program	Plusz házi-orvosi körzet(ek) kialakítása, a szükségleteknek megfelelően.	Jegyző	3 év	Újabb házi-orvosi státusz betöltése.	Önkormányzati forrás	5 év

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

V.1	Fogyatékkal élők személyek számának és igényeinek meghatározása	Fogyatékkal élők személyek száma és igényei nem ismertek pontosan.	A fogyatékkal élők személyek számának, igényeinek ismeretében azok célzottabb és hatékonyabb kielégítése.	-	Kérdések, szórólapok készítése, ellátás megvalósításának kidolgozása	Jegyző, Polgármester	8 hónap	Megkeresett személyek száma, ellátást igénybe vevők személyek száma	Informatikai, média eszközei, meglévő humán erőforrás, civil szervezetek	5 év
V.2	Hiányos akadálymentesítettség csökkentése, közléptávú célkitűzések meghatározása	Az önkormányzat előtti tér akadálymentesítése sikeresen megvalósult, azonban még számos épület, közterület akadálymentesítése nem megoldott.	Fogyatékkal élők személyek esélyegyenlőségeinek növelése, szolgáltatásokhoz való egyenlő esély hozzájárulásának biztosítása.	-	Felmérés, célkitűzés, tervezés, megvalósítás ütemezése, pénzforszá- biztosítása.	Jegyző, Polgármester	1 év	Tervezett, és megvalósított akadálymentesítések	Pénzügyi forrás, meglévő humán erőforrás	Hosszú távú fenntartás
V.3	Közösségi és szabadidős tevékenységek mindenkinél	Mindenki számára biztosítani szükséges a társadalmi részvétel lehetőségét, a szabadidő hasznos eltöltését, a művelődés, a szórakozás, a kapcsolatteremtés, ismerkedés alkalmait. Ezeknek a színtereknek a bővítése folyamatos igény, mert annál nagyobb eséllyel találhatja meg mindenki a maga számára legmegfelelőbbet.	Könyvtár felújítása, új közösségi tér kialakítása az olvasó terasznak köszönhetően. A település összes lakosa számára elérhető legyen. Olyan sétány kialakítása a forgalmas Kossuth utcán, ahol a kisgyermekes anyukák, a gyermekek, az idősek vagy akár a mozgáskorlátozottak biztonságosan – beszélgetve – sétálhatnak, közlekedhetnek. Akadálymentesen használható lesz, ami szélesíti az integráció és az inklúzió színtereit.	-	Akadálymentesen megközelíthető, a WC-ben lesz pelenkázó is. A hátrányos helyzetűek a könyvtárban vagy a teraszon leülve elolvashatják a különböző napilapokat, színes újságokat, a könyvekben kutakodhatnak, az élethosszig tartó tanulás megvalósulását is elősegíti. A közösségi élettér fejlesztését szolgálja, erősíti a közösségi identitást, a kohézió pedig lehetőséget teremt az elfogadó helyi társadalom aktív megnyilvánulásának biztosításához.	Jegyző, Polgármester	1 év	Beruházások megvalósítása, használatba vétele	TOP-7.1.1-15 Gárdonyi Géza Könyvtár felújítása és Szabadtéri Olvasó Terasz kialakítása. TOP-7.1.1-15 Közösségi szabadidős tér kialakítása a Bika-völgyi sétány megépítésével	Hosszú távú fenntartás

Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőségi szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlőtlen bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

-) az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
-) annak figyelemmel kísérése, hogy a megvalósuló időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
-) a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
-) az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
-) az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
-) a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

A HEP Fórum működése:

-) A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
-) A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
-) A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
-) A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelősinek beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánossága.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről dr. Kmetz Norbert közös hivatali jegyző felel.

- Az alapfeladat és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
 - Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
 - Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum támogatásával végzi.
-) Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

-)] Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
-)] Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
-)] Kötelessége az egyenlőtársaság elvét sértő esetekben a szükséges lépések megtétele, vizsgálat kezdeményezése, és a jogsértés következményeinek elhárításáról való intézkedés.

A HEP Fórum vezetőinek feladata és felelőssége:

-)] a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
-)] a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
-)] az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen,
-)] a HEP Fórum összehívása és megkövetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői:

-)] Felelősök azért, hogy ismerjék az egyenlőtársaságra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket továbbképzésen, egyéb programon részt vegyenek.
-)] Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
-)] Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
-)] Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladatmegosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és megkövetése.)

Elfogadás módja és dátuma

Gárdony város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Dátum:

.....

Tóth István

polgármester